

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู
สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

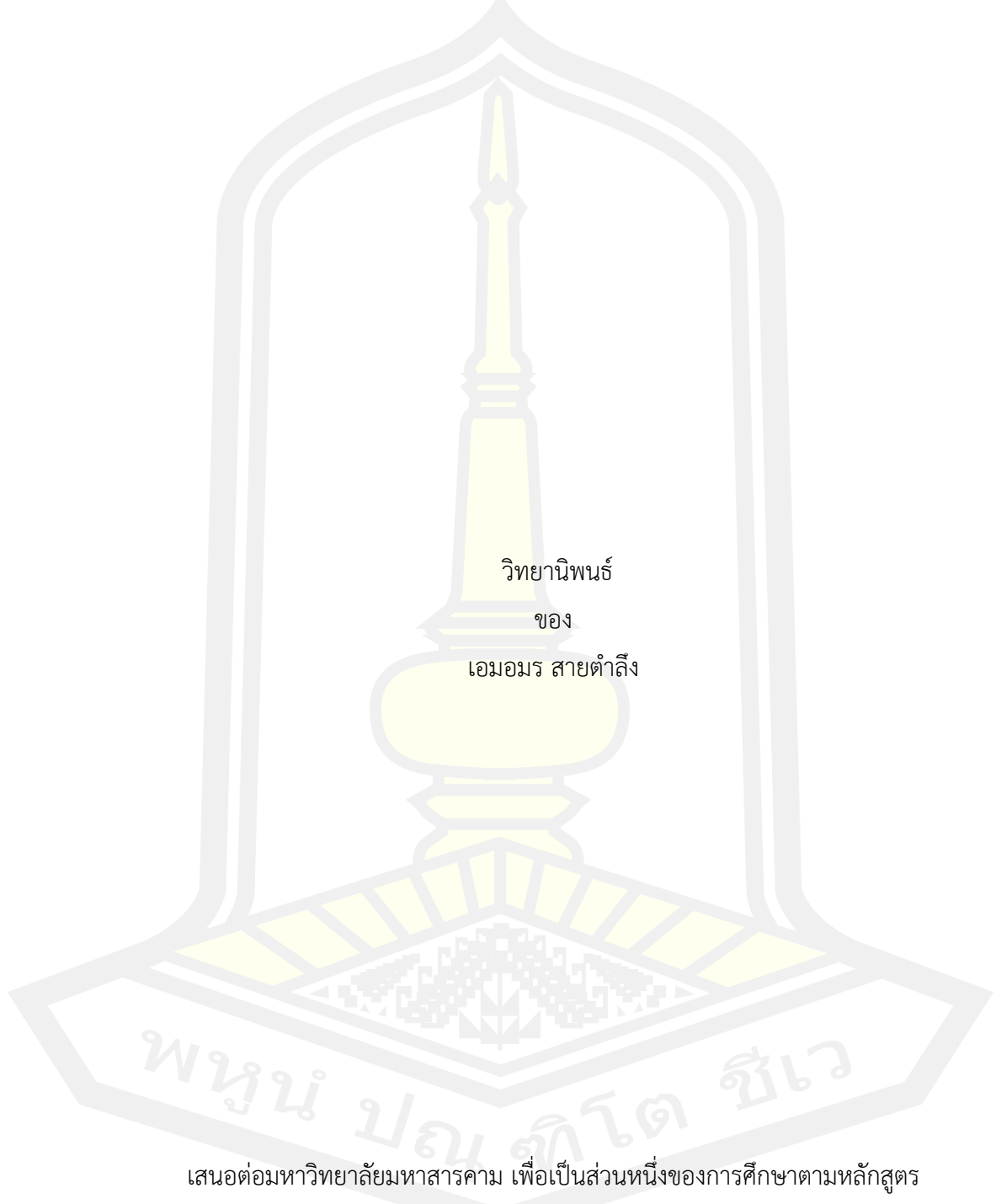
วิทยานิพนธ์
ของ
เอมอมร สายคำลิ่ง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

สิงหาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

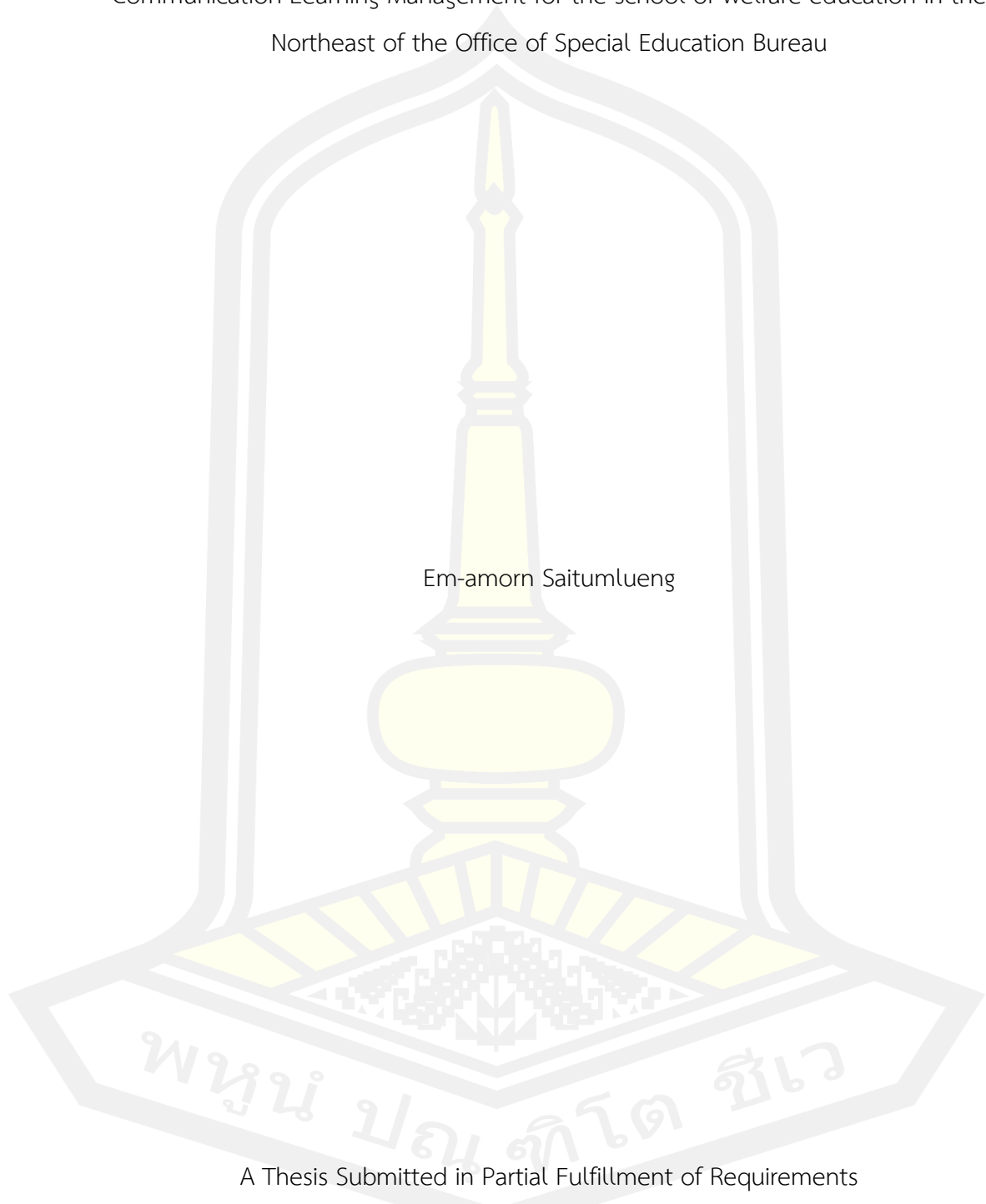
การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู
สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
สิงหาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development Program of enhance teacher Competency on English
Communication Learning Management for the school of welfare education in the
Northeast of the Office of Special Education Bureau

Em-amorn Saitumlueng

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

August 2022

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวเอมอมร สายคำลิ่ง
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อ. ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

.....กรรมการ

(ผศ. ดร. ธัชชัย จิตรนันท์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รศ. สมนึก ภัททิยธนี)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแหง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ		
ผู้วิจัย	เอมอมร สายดำสิง		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ความต้องการจำเป็น และพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน 86 คน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 โรง ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.27-0.92 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความต้องการจำเป็น (PNI_(modified)) ระยะที่ 2 เป็นการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โดยการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จากโรงเรียนต้นแบบ จำนวน 3 โรง ซึ่งทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู จำนวน 6 คน และประเมินโปรแกรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง จำนวน 4 ข้อ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 5 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่ พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด ส่วนความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้าง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้าน กิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ พบว่า โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 ส่วน คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา ประกอบด้วย 4 Module ได้แก่ Module 1 ด้านหลักสูตร Module 2 ด้านกิจกรรมการ เรียนการสอน Module 3 ด้านสื่อการเรียนการสอน และ Module 4 ด้านการวัดและประเมินผล 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การประเมินผล และผลการประเมินโปรแกรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โปรแกรมมีความเหมาะสมโดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาโปรแกรม, ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, สมรรถนะ

TITLE	The Development Program of enhance teacher Competency on English Communication Learning Management for the school of welfare education in the Northeast of the Office of Special Education Bureau		
AUTHOR	Em-amorn Saitumlueng		
ADVISORS	Associate Professor Suwat Junsuwan , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2022

ABSTRACT

This research aims to study the current condition, the desirable condition, and needs and development a competency enhancement program in communicative English learning management for teachers in the schools of welfare education in the northeast of the Office of Special Bureau. The research was conducted into 2 phases, with the first phase being the study of current condition and desirable condition of enhancing competency in communicative English learning management for teachers in the schools of welfare education in the northeast of the Office of Special Bureau. The sample was 86 school administrators and English teachers from 10 schools of welfare education in the northeast of the Office of Special Bureau through cluster random sampling. The research instrument was questionnaires which include 20 items in a 5-point rating scale format. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and priority needs index (PNI_{modified}). Phase 2 is the design and evaluation of a competency enhancement program in communicative English learning management for teachers in the schools of welfare education in the northeast of the Office of Special Bureau. The program was created with the best practice approach from 3 master schools through interviews with 6 administrators and teachers. The program was evaluated by

5 experts selected with purposive sampling. The research instrument was a interview form was a semi-structured interview with 4 items and suitability and feasibility assessment form which include 5 items in a 5-point rating scale format. The statistics used to analyze the data were mean and standard deviation.

The results are as followed.

1. The current condition of a competency enhancement program in communicative English learning management for teachers is overall at a high level. The desirable condition of a competency enhancement program in communicative English learning management for teachers is overall at the highest level. In terms of needs (PNI_{modified}) in developing a competency enhancement program in communicative English learning management for teachers, the priority needs in descending order are the measurement and evaluation aspect, the instructional media aspect, the instructional activities and the curriculum aspect.

2. The competency enhancement program in communicative English learning management for teachers in the schools of welfare education in the northeast of the Office of Special Bureau consists of 5 parts: 1) principles, 2) objectives, 3) content, 4) development methods, and 5) evaluation. The content is composed of 4 modules: Module 1-curricula, Module 2- instructional activities, Module 3- instructional media; and Module 4- measurement and evaluation. Overall the program evaluation results are at the highest level of suitability and feasibility

Keyword : The Development Program, English Communication, Competency

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สมนึก ภัททิยธนี และอาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา และตรวจสอบความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้ให้ความกรุณาชี้แนะการศึกษาตลอดหลักสูตร รวมไปถึงบุคลากรทุกฝ่ายที่ได้อำนวยความสะดวกในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ก่อพงษ์ พลโยธา อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ และการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบภาษาในการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ คณะผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ให้การสัมภาษณ์ โรงเรียนที่เป็นแม่แบบในการศึกษาวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์วัชบุรี คณะครู และขอขอบใจนักเรียน ที่ได้ให้กำลังใจในการจัดทำวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ สติปัญญาจนประสบความสำเร็จในชีวิต

เอมอมร สายคำลิ่ง

พหุบัณฑิต ชีวะ

สารบัญ

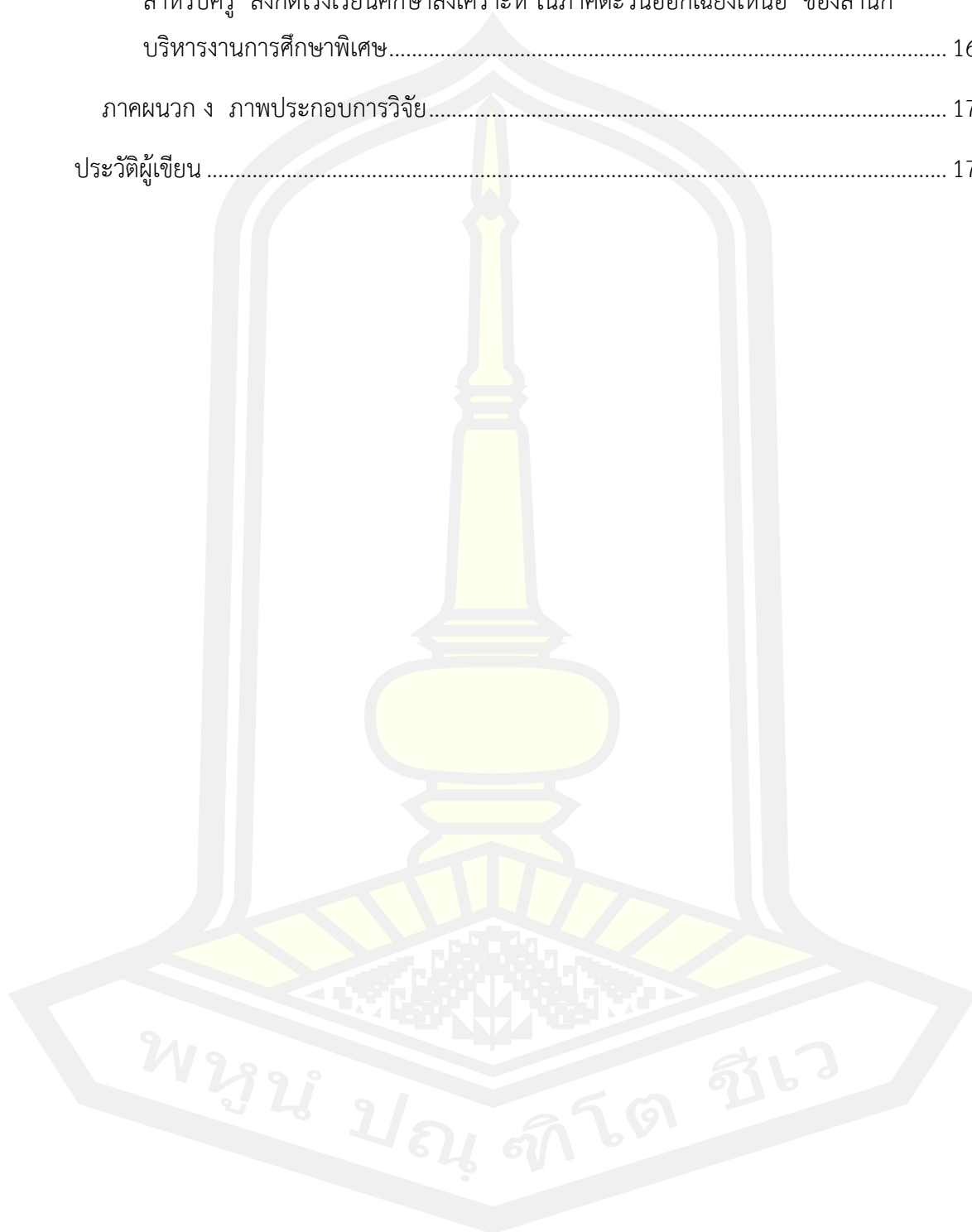
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
บัญชีตาราง.....	ฉ
บัญชีภาพประกอบ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดและทฤษฎีในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	10
การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	14
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	19
การพัฒนาครู.....	53
โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรม.....	67

บริบทโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	77
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	82
1. งานวิจัยในประเทศ	82
2. งานวิจัยต่างประเทศ	90
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	93
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	93
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	94
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	95
การเก็บรวบรวมข้อมูล	98
การวิเคราะห์ข้อมูล	100
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	101
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	105
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	131
สรุปผล	131
อภิปรายผล	132
ข้อเสนอแนะ	134
บรรณานุกรม	136
ภาคผนวก	147
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	148
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือวิจัย	162

ภาคผนวก ค โปรแกรมเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
 สำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนัก
 บริหารงานการศึกษาพิเศษ..... 167

ภาคผนวก ง ภาพประกอบการวิจัย..... 174

ประวัติผู้เขียน 177

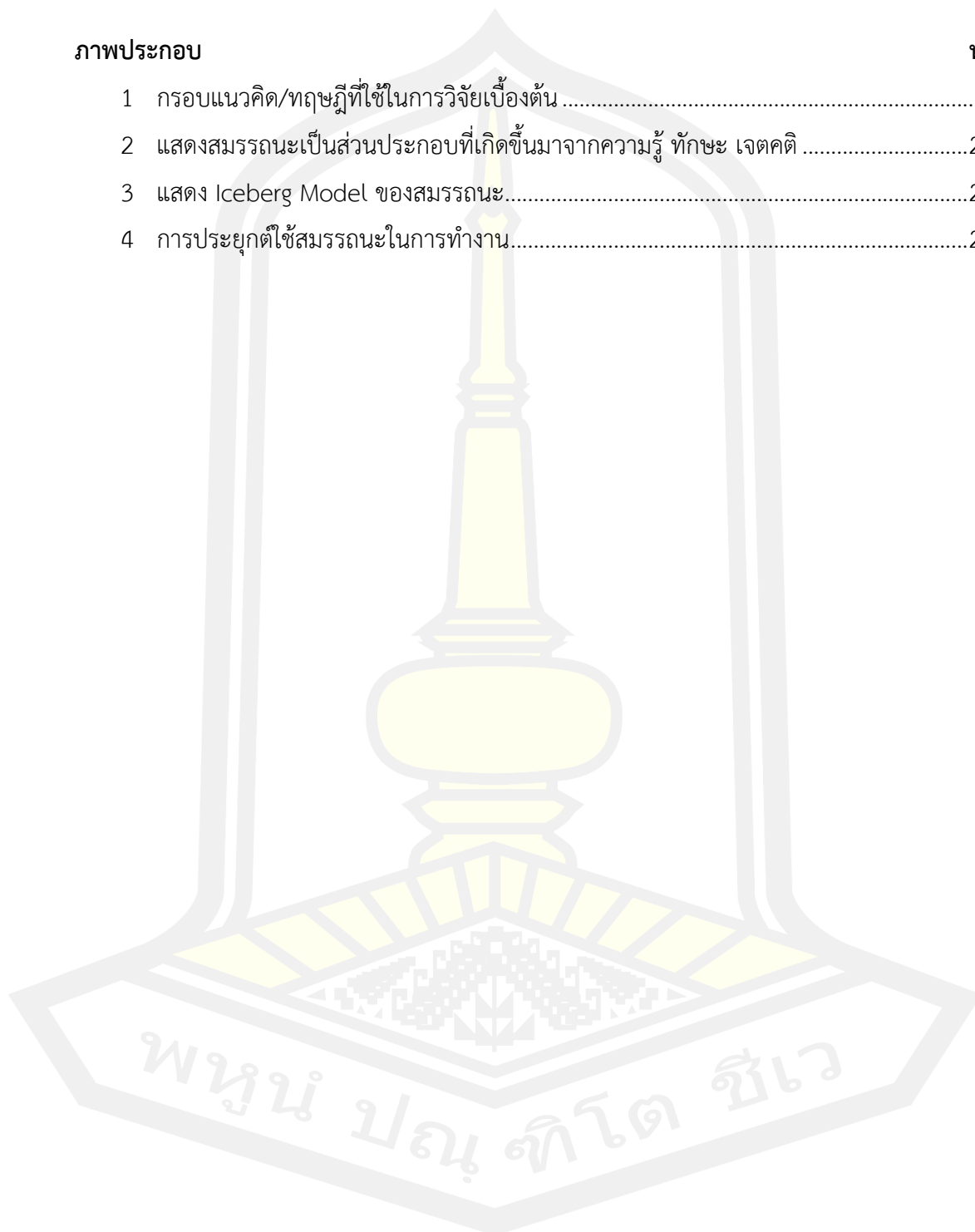
บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	36
2 การสังเคราะห์องค์ประกอบกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครู.....	66
3 การสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม.....	71
4 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการพัฒนาโปรแกรม.....	76
5 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	94
6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	106
7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการ เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ โดยรวมและเป็นรายด้าน.....	107
8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการ เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ ด้านหลักสูตร.....	108
9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการ เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	109
10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการ เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	110
11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการ เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ ด้านการวัดและประเมินผล.....	111
12 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ ปรับปรุง และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม.....	112
13 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ จำเป็นปรับปรุง และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านหลักสูตร.....	113
14 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ ปรับปรุง และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	114

- 15 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการปรับปรุง และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านสื่อการเรียนการสอน 115
- 16 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการปรับปรุง และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการวัดและประเมินผล..... 116
- 17 สรุปการสังเคราะห์การเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักสูตร..... 119
- 18 สรุปการสังเคราะห์การเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 121
- 19 สรุปการสังเคราะห์การเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านสื่อการเรียนการสอน..... 124
- 20 สรุปการสังเคราะห์การเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการวัดและประเมินผล 126
- 21 แนวทางการจัดทำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 127
- 22 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู 130

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิด/ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเบื้องต้น.....	7
2 แสดงสมรรถนะเป็นส่วนประกอบที่เกิดขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ เจตคติ	20
3 แสดง Iceberg Model ของสมรรถนะ.....	22
4 การประยุกต์ใช้สมรรถนะในการทำงาน.....	27

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่สามารถใช้สื่อสารกับชาวต่างชาติทั่วโลก อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาองค์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อพัฒนาตนเอง (วรรณา ช่องดารากุล, 2558) ก็ด้วยความรู้เกือบทุกแขนงมีการบันทึกเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญและแพร่หลายที่สุด อาจกล่าวได้ว่าทุกประเทศในโลกเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่จำเป็นในการศึกษาชั้นสูงทั้งในและนอกประเทศ เพราะตำราทางวิชาการชั้นสูงส่วนใหญ่ได้จัดพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ ผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษจึงสามารถเข้าใจความคิด ทักษะคติ วัฒนธรรมของชนชาติอื่น ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการและความเคลื่อนไหวของโลก ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมได้เป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ซึ่งความก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดต่อสื่อสาร การคมนาคม ได้พัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้โลกยุคใหม่เป็นโลกของยุคข้อมูลข่าวสาร สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่จำกัดระยะทางและไร้พรมแดนกีดขวางประเทศต่าง ๆ มีความใกล้ชิดกันต้องพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างประเทศในโลกตะวันตกและตะวันออก เดิมประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการและภาษากลางการสื่อสารกัน ในขณะที่ประเทศด้านโลกตะวันออกใช้ภาษาประจำชาติของตนเป็นภาษาราชการและภาษากลางในการสื่อสาร แต่ในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงของการใช้ภาษาสำหรับประเทศต่าง ๆ ในโลก ประชาชนในประเทศซีกโลกตะวันออกได้หันมาสนใจในภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น ตัวอย่าง เช่น ปี 2002 อุตสาหกรรมสอนภาษาอังกฤษในปักกิ่งเมืองหลวงของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนสามารถทำรายได้ถึง 7,000 ล้านบาทต่อปี และมีชาวจีนที่สนใจเข้าศึกษาถึง 2 แสนคนต่อปี ซึ่งธุรกิจโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษนั้นว่าทำรายได้ดีมาก แม้กระทั่งในประเทศอินเดีย ซึ่งปกติจะใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการก็ยังมี การจัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษในชาวอินเดีย เพื่อฝึกสำเนียงแบบอเมริกันไว้บริการลูกค้าชาวอเมริกันที่โทรศัพท์เข้าศูนย์บริการ เพื่อขอบริการข้อมูลเกี่ยวกับเมืองท่องเที่ยว การเดินทาง การเช่ารถ วัฒนธรรมต่าง ๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยสถานที่ตั้งของศูนย์บริการนี้อยู่ในประเทศอินเดีย บริษัทอินเดียที่จัดธุรกิจด้านนี้จึงต้องฝึกสำเนียงชาวอินเดียให้เหมือนชาวอเมริกัน เพื่อตอบคำถามแก่ลูกค้าชาวอเมริกัน ในปี 2008 มีคนทำงานบริการ

ด้านนี้เป็นจำนวน 8 แสนคน ทำให้มีรายได้เข้าประเทศอินเดียถึง 17 พันล้านคน (สถาบันภาษาอังกฤษ, 2557) ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ในปัจจุบันใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลในการสร้างสมความรู้และประสบการณ์ เพื่อการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมือง เทคโนโลยี การศึกษา ซึ่งเมื่อภาษาอังกฤษทวีความสำคัญมากขึ้น จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงมีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายโดยให้ความสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คือผู้เรียนสามารถสื่อสารโดยใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งสี่ทักษะเข้าด้วยกัน เพื่อให้บุคคลที่ได้รับการฝึกฝน สามารถที่จะใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาและสื่อความรู้ข้อมูล ความบันเทิงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งค้นคว้าสื่อสารที่สำคัญ นอกจากนี้ยังต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งหมายถึงการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง มีเทคนิควิธีในการเรียนและจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ (อรุณี วิริยะจิตรา, 2554)

การบริหารการศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ (ปรัชญา เวสารัชช, 2554) การบริหารการศึกษา จึงมีความสำคัญมากในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในการดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดี ซึ่งจะพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพได้นั้น จะต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อันประกอบด้วย การเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล การจัดสิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลเพื่อมาดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา รวมถึงการปกครองนักเรียน เพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (สุธรรม ธรรมทัตตานนท์, 2554) โดยครูผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553) ครูจึงนับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะหากครูมีคุณภาพสูงย่อมส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพสูงด้วย ครูจึงมีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างสันติสุข ครูที่มีคุณภาพ จึงมีความสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) ดังนั้น การพัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพสูงสุด จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง เพราะครูมีบทบาทสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาสังคมและการศึกษาของชาติ ในฐานะเป็นผู้นำบุคคลในสังคมให้มีความเจริญงอกงามอย่างเต็มที่ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไป (ยนต์ ชุ่มจิต, 2550)

ในอดีตที่ผ่านมา ประเทศไทยยังมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทั้งในระดับประเทศและโรงเรียน กอปรกับประเทศไทยขาดโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการใช้ภาษาอังกฤษ จึงทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ อันเนื่องมาจากการไม่มีประสบการณ์ รวมไปถึงพื้นฐานอุปนิสัยของคนไทยที่ไม่ชอบฝึกฝน เพราะกลัวการพูดผิด (อริสรา ธนาภิกจ, 2555) โดยเห็นได้จากนักเรียนไทยจำนวนมากที่เรียนภาษาอังกฤษหลายปีแต่ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษของเยาวชนอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) และจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักกรองรับมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายวิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนต่ำกว่าวิชาอื่นทุกปี โดยในรายงานการประเมินด้านผู้เรียน ปีการศึกษา 2561 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปรับปรุง โดยควรเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้และศึกษาค้นคว้าตามศักยภาพของตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ บูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรวมทั้งการให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา (สำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ, 2562) ทั้งนี้เนื่องจากว่า ครูผู้สอนนั้นขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดเทคนิค และไม่ได้ใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับผู้เรียน อีกทั้งครูไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เป็นเหตุให้ไม่มีโอกาสพัฒนาความรู้ด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และปัญหาจากผู้เรียน ที่มีความสนใจมากเป็นพิเศษมากกว่าผู้เรียนทั่วไป อีกทั้งซึ่งเป็นวิชาที่นักเรียนไม่ชอบ ไม่กล้าแสดงออก ไม่สนใจ

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้ตระหนักถึงความสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในการเป็นภาษาสำคัญของอาเซียน รวมทั้งเป็นการสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาพุทธศักราช 2551 จึงอยากทราบว่าสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู และมีความสนใจที่จะพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีส่วนสำคัญในการนำหลักสูตร และเป้าหมายของการจัดการศึกษาให้สำเร็จอันส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีคำถามการวิจัยเพื่อนำสู่การดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษควรเป็นอย่างไร

2. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้น ผลการวิจัยจะมีประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ได้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

1.1 การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ได้สังเคราะห์จากแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ของนักวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งได้องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับมัธยมศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีผลต่อความสำเร็จ ในการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผล

2. ขอบเขตประชากร และกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

เพื่อให้สอดคล้องกับคำถามการวิจัยและความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอ ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็น 2 ระยะ ดังนี้

2.1 ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 10 โรงเรียน โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 103 คน จากโรงเรียน 10 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 48 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 55 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 86 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 38 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 48 คน จาก โรงเรียน 10 โรงเรียน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งทำหน้าที่ประเมินโปรแกรม โดยประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

กรอบแนวคิดและทฤษฎีในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

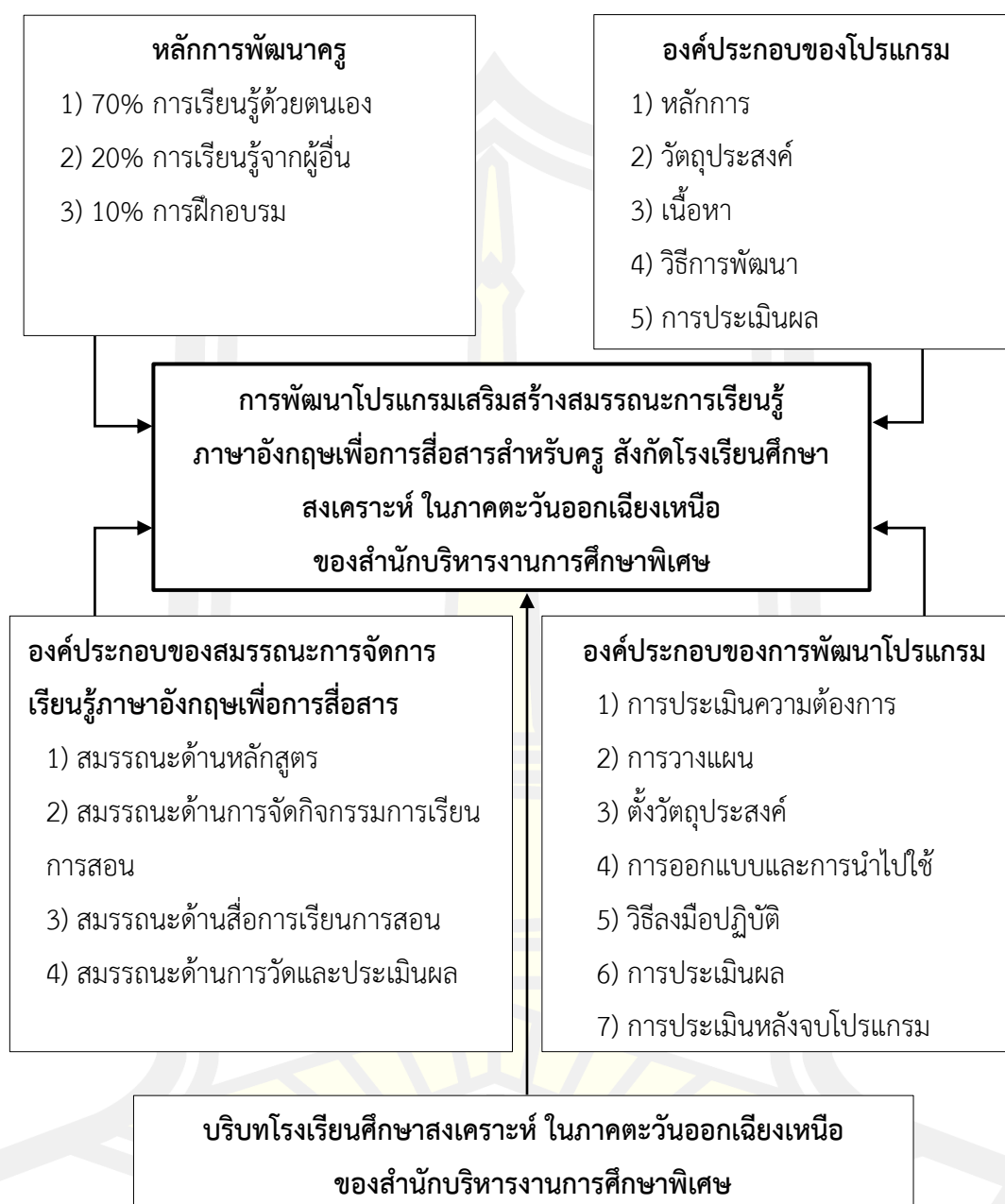
1. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ระดับมัธยมศึกษา การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผล (Finocchiaro and Bonomo, 1973; Johnson and Morrow, 1981; Miller, 1987; Richards, 2006; กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

2. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา 5) การประเมินผล (เจนจิรา คงสุข, 2540; ชำรง บัวศรี, 2542; สุมิตรา พงศธร, 2550; ไท คำล้ำน, 2551; ยอดอนงค์ จอมหงส์พิพัฒน์, 2553)

3. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การประเมินความต้องการ 2) การวางแผน 3) ตั้งวัตถุประสงค์ 4) การออกแบบและการนำไปใช้ 5) วิจัยมือปฏิบัติ 6) การประเมินผล 7) การประเมินหลังจบโปรแกรม (Knowles, 1980; Styles, 1990; Barr and Keating, 1990; Boone, 1992; Houle, 1996; Caffarella, 2002; วิโรจน์ สารรัตน์, 2551)

4. กรอบแนวคิดกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครูประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้ 1) 70% การเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) 20% การเรียนรู้จากผู้อื่น และ 3) 10% การฝึกอบรม (Palmer, 1978; Spark and Loucks-Housley, 1989; Fullan and Hargreaves, 1992; Calderhead and Shorrock, 1997; Glickman, 2004; สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540; บุญเลิศ กลิ่นรัตน์, 2542; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2543; มนต์รี จุฬาววัฒนทล, 2543; สหชาติ ไชยรา, 2544; เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา, 2544; พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 2546; อภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์, 2559; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

กรอบแนวคิดและทฤษฎีข้างต้นนำมาใช้สำหรับร่างการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากกรอบแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงในรูปของภาพ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิด/ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเบื้องต้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคลในการจัดกิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของผู้เรียน มีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอน ตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน ซึ่งเชื่อมระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษาและความสามารถในการสื่อสารให้ประสบผลสำเร็จ แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 สมรรถนะด้านหลักสูตร หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคลในการกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

1.2 สมรรถนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคลในการจัดการเรียนรู้โดยให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา ในลักษณะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตามหลักการ ทฤษฎีที่มุ่งเน้นความสำคัญของผู้เรียน มีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน เพื่อปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลตามหลักสูตรกำหนด

1.3 สมรรถนะด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคลในการกำหนดเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ หรือบุคคล ที่เป็นตัวกลางหรือพาหนะในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามที่กำหนด สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางการคิด

1.4 สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคลในการกำหนดกระบวนการพิจารณาตัดสิน ประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียน ทั้งในระหว่างเรียนและเมื่อสิ้นสุดการเรียน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียน โดยใช้การวัดที่หลากหลาย ครอบคลุมความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมทั้งมีการนำผลการวัดมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน

2. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูสังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หมายถึง แผนโครงสร้างที่กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีการวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ โดยการนำเอาองค์ประกอบที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐาน เพื่อให้ครูเกิดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคลในการจัดกิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งเชื่อมระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษาและความสามารถในการสื่อสาร

3. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพความเป็นจริงหรือสภาพที่เกิดขึ้นจริง และความปรารถนาหรือความมุ่งหวังของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง สถานที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสโดยเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ในด้านสุขภาพอนามัย ด้านอาชีพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ให้ได้รับความเสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป และสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรีและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครู ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
4. การพัฒนาครู
5. โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรม
6. บริษัทโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการกำหนดกรอบสาระและตัวบ่งชี้ พฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครูผู้สอนจึงต้องมีความจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจหลักสูตร เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติได้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความหมายของภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ได้อธิบายถึงภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

หรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้ให้องค์ประกอบของสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดให้นักเรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ และวัฒนธรรมการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารการแสวงหาความรู้ และการประกอบอาชีพ

2 ความสำคัญของภาษาต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ได้ให้ความสำคัญของภาษาต่างประเทศในสังคมโลก ปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวัน เนื่องจากภาษาต่างประเทศใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลกนำมาซึ่งมิตรและความร่วมมือกับนานาประเทศช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษา และวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ พร้อมทั้งใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้นและมีวิถีทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานซึ่งกำหนดให้เรียนต่อหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาจีน ญี่ปุ่น เยอรมัน ฝรั่งเศส อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้านหรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3. สาระสำคัญของภาษาต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ได้อธิบายถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูง รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราว และวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

3.1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

3.2 ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือน และความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและ วัฒนธรรมไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม

3.3 ภาษาและความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตนเอง

3.4 ภาษาและความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศใน สถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

4. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และ แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษา และนำไปใช้ ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและ วัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษาและความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการ เรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษาและความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการ ประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

5. คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

5.1 ปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือการใช้งานต่าง ๆ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว ประกาศ โฆษณา บทร้อยกรอง และบทละครสั้น ถูกต้องตามหลักการอ่าน อธิบายและเขียนประโยคและข้อความสัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ ที่อ่าน รวมทั้งระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปลความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่อง ที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

5.2 สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว ประสบการณ์ สถานการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เลือกและใช้คำขอร้อง คำชี้แจง คำอธิบาย และให้คำแนะนำ พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริงอย่างเหมาะสม พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง/ประเด็น/ข่าว/เหตุการณ์ที่ฟังและอ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าว/เหตุการณ์อย่างมีเหตุผล

5.3 พูดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง/ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ เรื่องและประเด็นต่าง ๆ ตามความสนใจ พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ตามความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ ทั้งในท้องถิ่น สังคม และโลก พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

5.4 เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับระดับของบุคคล เวลา โอกาสและสถานที่ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบาย/อภิปรายวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ และที่มาของขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม แนะนำ และจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม

5.5 อธิบาย/เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยค ข้อความ สำนวน คำพังเพย สุภาษิต และบทกลอนของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย วิเคราะห์/อภิปรายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างมีเหตุผล

5.6 ค้นคว้า/สืบค้น บันทึก สรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

5.7 ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม

5.8 ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ และสรุป ความรู้/ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร ของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น/ประเทศชาติ เป็นภาษาต่างประเทศ

5.9 มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตาม หัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและ อาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวง คำศัพท์ประมาณ 3,600-3,750 คำ (คำศัพท์ที่มีระดับการใช้แตกต่างกัน)

5.10 ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อนสื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ ในการ สนทนา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอน ตาม ทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการ ใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจ จดจำแล้วนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

สำหรับความหมายของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้มี นักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารมุ่งเน้นที่การพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษา (Use) ตามความมุ่งหมายใน สถานการณ์ต่าง ๆ และแม้จะให้ความสำคัญแก่ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) แต่ก็ไม่ได้ ละเลยเรื่องความถูกต้องของภาษา (Accuracy) แต่อย่างใด

กิ่งแก้ว รัชอินทร์ (2553) กล่าวถึง การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ภาษา (Usage) นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญในเรื่อง ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) และความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy)

สรุปได้ว่า การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึงการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษา มากกว่าวิธีใช้ภาษา นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา และความถูกต้องของการใช้ภาษา

2. จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

Wilkins (1976) กล่าวถึง การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ว่าเป็นการจัดการเรียน การสอนที่ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตั้งแต่เริ่มต้น แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ได้ละเลยในเรื่องความสำคัญทางไวยากรณ์และสถานการณ์ในการใช้ภาษา

สมิตรา อังวัฒนกุล (2540) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวการจัดการเรียนรู้เพื่อการสื่อสารนี้ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษา เพื่อสื่อความหมายได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคมมุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยครูช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงออก ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

กิ่งแก้ว รัชอินทร์ (2553) กล่าวถึง การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารว่า เป็นการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ที่มีโอกาสพบในชีวิตประจำวันและยังให้ความสำคัญกับโครงสร้างไวยากรณ์

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีจุดมุ่งหมายในการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ที่มีโอกาสพบในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคมมุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยครูช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงออก ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

3. ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

กลุ่มนักจิตวิทยาการเรียนรู้ เชื่อว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในการเรียน ผู้เรียนจะสามารถเรียนได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจเป็นสำคัญ เขาจะเรียนได้ดีถ้าเข้าใจจุดประสงค์ของการเรียน เห็นประโยชน์ในการนำสิ่งที่เรียนไปใช้ โดยสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนไปแล้ว ให้เข้ากับสิ่งที่กำลังเรียนอยู่ และสิ่งที่จะช่วยให้เรียนภาษาต่างประเทศได้ดี นอกเหนือจากสองเรื่องดังกล่าวมาแล้ว ก็คือต้องเข้าใจหลักภาษาที่ใช้ในการวางรูปประโยคด้วย ในช่วง ค.ศ.1975 ได้มีการเสนอแนวการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารขึ้น โดยมีความเชื่อว่าภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วยเสียง คำศัพท์ โครงสร้างเท่านั้น แต่ภาษาคือระบบที่ใช้ในการสื่อสาร หรือสื่อความหมายได้ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ภาษาจึงควรจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสาร หรือสื่อความหมายได้ นอกจากนั้นการสื่อสารเป็นกระบวนการอย่างหนึ่ง การรู้รูปแบบหน้าที่ และความหมายของภาษาเพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอ ผู้เรียนต้องสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ได้จริง การสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบัน ได้หันมายึดแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมากขึ้นมีการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่มี

โอกาสพบจริงในชีวิตประจำวัน โดยยังคงให้ความสำคัญกับโครงสร้างไวยากรณ์ ตามที่ปรากฏอยู่ใน เนื้อหาที่ใช้สื่อความหมาย ดังที่ ลิตเติลวูด (Littlewood, 1983) กล่าวไว้ สรุปได้ว่า แนวการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นแนวการสอนที่ไม่จำกัดความสามารถของผู้เรียนไว้เพียงแค่ความรู้ด้าน ไวยากรณ์เท่านั้น แต่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทุกทักษะ โดยสัมพันธ์ ความสามารถทางไวยากรณ์เข้ากับยุทธศาสตร์การสื่อสาร ด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับ กาลเทศะ ในชีวิตจริงผู้เรียนต้องสัมผัสกับการสื่อสาร ซึ่งเป็นการใช้ภาษาในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย ดังนั้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรสอนให้ผู้เรียนคุ้นกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน และนำ ภาษาที่คุ้นเคยนั้นไปใช้ได้ คำกล่าวนี้ สอดคล้องกับความเห็นของวิดโดสัน (Widdowson, 1979) ที่ว่า ความสามารถในการเรียบเรียงประโยค มิใช่เป็นความสามารถในการสื่อสาร การสื่อสารจะเกิดขึ้นได้ก็ ต่อเมื่อเราสามารถใช้ประโยคได้หลายชนิดในโอกาสต่างๆ กัน เช่น การอธิบาย การแนะนำ การถาม- ตอบ การขอร้อง การออกคำสั่ง เป็นต้น ความรู้ในการแต่งประโยคเป็นสิ่งที่เราเรียกว่า ความรู้ความ เข้าใจภาษาเท่านั้น มันอาจจะเป็นประโยชน์อยู่บ้าง แต่ถ้าจะให้เกิดประโยชน์มากที่สุดก็ต้องสามารถ นำความรู้ไปใช้และนำประโยคไปใช้ให้เป็นปกติวิสัยได้ตามโอกาสต่าง ๆ ของการสื่อสาร

4. แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ตามแนวคิดของบราวน์ (Brown, 2014) เสนอไว้ มี ลักษณะ 4 ประการ ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ดังนี้

4.1 เป้าหมายของการสอนเน้นไปที่ องค์ประกอบทั้งหมดของทักษะการสื่อสารและ ไม่จำกัดอยู่ภายในกรอบของเนื้อหาภาษาและไวยากรณ์

4.2 เทคนิคทางภาษาได้รับการออกแบบมาเพื่อนำผู้เรียนไปสู่การใช้ภาษาอย่าง แท้จริงตามหน้าที่ภาษา และปฏิบัติจริงโดยมีจุดมุ่งหมายในการพูด รูปแบบโครงสร้างภาษามีใช่ เป้าหมายหลัก แต่รูปแบบเฉพาะของภาษาต่างหากที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารจนสำเร็จตาม เป้าหมาย

4.3 ความคล่องแคล่วและความถูกต้อง เป็นหลักการเสริมที่อยู่ภายใต้เทคนิคการ สื่อสารมีหลายครั้งที่ความคล่องแคล่วอาจจะมีค่ามากกว่าความถูกต้อง เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียน สามารถนำภาษาไปใช้ได้อย่างมีความหมาย

4.4 การเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในตอนท้ายสุด ผู้เรียนต้องใช้ภาษาอย่างเข้าใจและสร้างสรรค์ ภายในบริบทที่ไม่เคยฝึกมาก่อน จากแนวการสอน ต่างๆ ดังกล่าว ทำให้เกิดแนวคิดในการสอนภาษา ว่าควรนำเสนอภาษาใหม่ในรูปแบบภาษาที่พบใน สถานการณ์จริง เพื่อนำไปสู่การสอนคำศัพท์ โครงสร้าง การออกเสียง มีการฝึกฝนจนเกิดความเข้าใจ ในเนื้อหา โครงสร้าง สามารถใช้ได้ถูกต้อง แล้วจึงนำความรู้ที่ได้ไปฝึกใช้ในสถานการณ์ จริง แนวคิดนี้ จึงการเป็นขั้นตอนการสอนของแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

5. หลักการสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีหลักการสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาในการจัดการเรียนรู้ โดยในการเรียนรู้ภาษาแต่ละบทเรียนผู้เรียนควรจะได้รู้ และตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนว่า เขากำลังทำอะไร เพื่ออะไร หลังจากจบบทเรียน เราควรจะทราบว่าเขาสามารถใช้ภาษาที่ได้เรียนกับใคร หรือสถานการณ์ใดได้บ้าง การจัดเนื้อหาในการเรียนรู้ควรเป็น ดังตัวอย่างต่อไปนี้ (อรพิน พจนานนท์, 2537)

1. ด้านการอ่าน เนื้อหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเข้าใจในคำชี้แจง หรือคำแนะนำให้ทำสิ่งต่าง ๆ

2. ด้านการเขียน เนื้อหาเป็นเรื่องการจองห้องพักในโรงแรม

3. ด้านการพูด เนื้อหาเป็นการถามทิศทางของสถานที่ต่าง ๆ

4. ด้านการฟัง เนื้อหาเป็นเรื่องการพยากรณ์อากาศ

โดยเมื่อจบบทเรียนแล้ว นักเรียนควรจะเห็นความสามารถในการใช้ภาษาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้

6. ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การดำเนินการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กรมวิชาการ (2539) ได้กำหนดขั้นตอนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมี 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นนำเสนอ (Presentation) หมายถึง ครูเสนอเนื้อหาภาษาให้ผู้เรียน เข้าใจรูปแบบและความหมาย การนำเสนอภาษาจะนำสถานการณ์ที่ผู้เรียนสนใจมาช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของหัวข้อทางภาษาหรือรูปแบบภาษาที่ต้องการสอนในแต่ละบท มีการใช้คำถามนำเพื่อให้ผู้เรียนเข้าสู่หัวข้อทางภาษา เช่น การซักถามข้อมูลและรูปแบบภาษาที่จะสอน เป็นต้น จากนั้นครูจะเป็นผู้ชี้แนะให้ผู้เรียนสังเกตจากตัวอย่าง เน้นให้เห็นจุดสำคัญของรูปแบบประโยคเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของการใช้รูปแบบไวยากรณ์นั้น ๆ ได้ชัดเจนและถูกต้องยิ่งขึ้น

2. ขั้นฝึก (Practice) หมายถึง ครูให้ผู้เรียนฝึกภาษาที่เสนอในขั้นที่ 1 ใน กิจกรรมที่ครูเป็นผู้ให้แนวทางหรือควบคุมอยู่ การฝึกอาจอยู่ในรูปของสถานการณ์จำลองที่ครูสร้างขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกใช้รูปแบบภาษาที่นำเสนอ อาจเป็นการฝึกทั้งชั้นหรือในรูปกิจกรรมที่ผู้เรียนกระทำร่วมกันโดยครูเป็นเพียงผู้ควบคุมให้กิจกรรมดำเนินไปด้วยดีเท่านั้น กิจกรรมดังกล่าวมักเป็นกิจกรรมกลุ่มเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกฝึกได้ฝึกรูปแบบภาษาที่เรียนมาอย่างทั่วถึง การฝึกโดยใช้กิจกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนเพลิดเพลิน และขณะเดียวกันได้มีโอกาสใช้ภาษาที่เรียนมาเพื่อสื่อสารจริง ๆ ซึ่งจะช่วยให้การฝึกมีความหมาย

3. ขั้นใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) หมายถึง ครูให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่ฝึกมาบ้างแล้วจากขั้นที่ 2 ในกิจกรรมกลุ่มหรือกิจกรรมคู่ในทักษะต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่ได้ฝึกมาใน

รูปกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งเอื้อต่อการใช้ภาษาที่สมจริงในชั้นใช้ ผู้เรียนจะมีโอกาสใช้ภาษามากขึ้น เนื่องจากกิจกรรมส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปกิจกรรมกลุ่ม หรือกิจกรรมคู่

7. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้ทำได้หลายวิธี ทั้งโดยการทดสอบไม่มีการทดสอบ การวัดและประเมินผลโดยไม่มีการทดสอบนั้นอาจทำได้โดยการสังเกต ความสนใจ ความเอาใจใส่แบบฝึกหัด การซักถามในเนื้อหา ตลอดจนความร่วมมือในการทำกิจกรรม ส่วนการวัดและประเมินผลโดยการทดสอบมักใช้แบบทดสอบที่ครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำขึ้น สุภัทธา อักษรานุเคราะห์ (2542) กล่าวถึงลักษณะของการทดสอบความสามารถทางการสื่อสารว่า ควรเป็นการประเมินผลภาพรวมในรูปของทักษะสัมพันธ์ซึ่งเป็นการวัดความรู้หลายอย่างประกอบกัน โดยมุ่งวัดการใช้ภาษาในสภาพจริงหรือสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นเลียนแบบสถานการณ์จริง ตัวอย่างข้อสอบแบบนี้ คือ การทดสอบความเข้าใจภาษาจากการฟัง พูด อ่านและเขียน จะเป็นข้อสอบแบบเติมคำลงในช่องว่าง การเขียนตามคำบอก การสัมภาษณ์หรือการเขียนเรียงความ สำหรับการทดสอบวัดคุณประสงค้อยู่ใน การออกข้อสอบจะเป็นแบบเลือกตอบ แบบจับคู่ หรือเติมคำ ผู้สอนจะประเมินผลเป็นระยะแล้วปรับปรุงการเรียนหลายครั้งระหว่างภาคเรียนแล้วประเมินผลสรุปเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในปลายภาคเรียนอีกครั้งหนึ่ง

สรุปได้ว่าการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ จึงจำเป็นต้องใช้การวัดหลากหลายแบบเพื่อให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมาย

8. ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

8.1 ข้อดีของแนวการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

8.1.1 เป็นวิธีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนภาษา คือมุ่งให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ในชีวิตจริง

8.1.2 เป็นวิธีการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ ฝึกใช้ความคิด และความกล้าในการใช้ภาษา ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการใช้ภาษา

8.1.3 ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นคู่ และเป็นกลุ่ม รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีวินัย และความรับผิดชอบ

8.2 ข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

8.2.1 วิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวการจัดการเรียนรู้เพื่อการสื่อสารนี้ ต้องการครูที่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความเข้าใจด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม การจัดกิจกรรมและการสร้างสถานการณ์ในห้องเรียนให้เหมือนจริง

8.2.2 เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสามารถในการสื่อสารมากกว่าความรู้ ความสามารถในรูปแบบ ของภาษา ดังนั้นการวัดและประเมินผลจะเน้นทักษะสัมพันธ์ และต้องวัด ตลอดทั้งเทอม จึงจะพัฒนาการสื่อสารของผู้เรียน ครูจึงจะต้องวัดผลอยู่ตลอดเวลา และต้องมีความรู้ ทักษะในการวัดผลแบบต่าง ๆ และนำมาใช้อย่างถูกต้อง จึงจะทำให้ประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อสื่อความหมายนี้มีข้อดีอยู่มากมายที่เห็นได้ชัด คือภาษาที่ผู้เรียนได้เรียน เป็นภาษาที่ใช้จริง ๆ ในการสื่อสารในสถานการณ์ที่เหมาะสม ไม่ใช่เรียนแล้วพูดกับชาวต่างประเทศ ไม่ได้หรือท่องบทสนทนาได้อย่างแม่นยำ แต่เมื่อคู่สนทนาพูดประโยคที่แตกต่างไปจากที่เคยท่องจำก็ ไม่สามารถโต้ตอบได้นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ ภาษาที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ฝึกเองนั้น ผู้เรียนต้องทำงาน เป็นกลุ่ม เขาจะเห็นความสำคัญของตนเอง และสนุกสนานเพลิดเพลินด้วย อย่างไรก็ตาม การจัดการ เรียนรู้แบบนี้ ครูต้องเป็นผู้มีความสามารถทางภาษา และมีความเข้าใจในหลักการของการจัดการ เรียนรู้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย รวมทั้งมีความสามารถทางภาษา และมีความเข้าใจในหลักการของ การจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อสื่อความหมายรวมทั้งมีความสามารถทางด้านเทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ ที่ดี และสอดคล้องกับหลักการ จึงจะทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ

สรุปวิธีการจัดการเรียนรู้ ตามแนวการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร จุดเน้นอยู่ที่การ นำภาษาที่เรียนไปใช้ประโยชน์ได้ในสถานการณ์จริง ครูผู้จัดการเรียนรู้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนมีความสามารถในทักษะการฟัง การพูด ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีด้วย

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีสมรรถนะที่จำเป็นในการ จัดการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องทำความเข้าใจ ดังนี้

1. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้

1.1 ความหมายของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

สำหรับความหมายของสมรรถนะมีการให้ความหมายไว้หลายนัย ดังจะ ยกตัวอย่างการให้ความหมายของนักวิชาการบางท่าน ดังนี้

สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ (2551) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ หมายถึง กลุ่ม ของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมี ผลกระทบต่องานหลักของตำแหน่งงานหนึ่ง ๆ โดยกลุ่มความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะดังกล่าว สัมพันธ์กับผลงานของตำแหน่งงานนั้น ๆ และสามารถวัดผลเทียบกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ และ เป็นสิ่งที่สามารถเสริมสร้างขึ้นได้ โดยผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนา

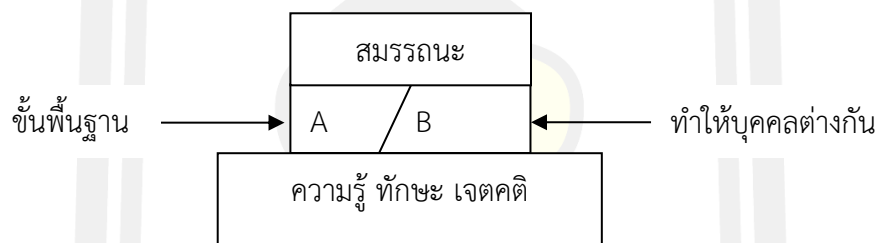
สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2561) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ หมายถึง กลุ่มของทักษะ ความรู้ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม คุณลักษณะและทัศนคติที่บุคลากร จำเป็นต้องมี เพื่อปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตรงตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคลใน การทำงานให้ประสบความสำเร็จ มีผลงานได้ตามเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดหรือสูงกว่า

1.2 องค์ประกอบของสมรรถนะ

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะ ดังนี้

Parry (1997) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะจากแนวคิดของแมคเคลิล แลนด์นั้น เห็นควรจะรวมส่วนประกอบที่เป็นความคิดเกี่ยวกับตนเอง คุณลักษณะและแรงจูงใจเข้า เป็นกลุ่มเรียกว่า คุณลักษณะ (Attributes) ดังนั้นบางครั้งเมื่อพูดถึงองค์ประกอบของสมรรถนะจึงมี เพียง 3 ส่วน คือ ความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะ ซึ่งตามทัศนะของแมคเคลิลแลนด์ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะเป็นส่วนประกอบขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ และเจตคติ / แรงจูงใจ หรือ ความรู้ ทักษะ และ เจตคติ / แรงจูงใจ ก่อให้เกิดสมรรถนะ แสดงในรูปของภาพ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงสมรรถนะเป็นส่วนประกอบที่เกิดขึ้นมาจากความรู้ ทักษะ เจตคติ

จากภาพ ความรู้ ทักษะ และเจตคติไม่ใช่สมรรถนะแต่เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดสมรรถนะ ดังนั้นความรู้เพียงอย่างเดียว จะไม่เป็นสมรรถนะ แต่ถ้าเป็นความรู้ที่สามารถ นำมาใช้ให้เกิดกิจกรรมจนประสบความสำเร็จถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะ สมรรถนะในที่นี้จึง หมายถึงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลงานสูงสุดนั้น ตัวอย่างเช่น ความรู้ในการขับรถ ถือว่าเป็นความรู้ แต่ ถ้านำความรู้มาทำหน้าที่เป็นผู้สอนขับรถ และมีรายได้จากส่วนนี้ ถือว่าเป็นสมรรถนะ ในทำนอง เดียวกัน ความสามารถในการก่อสร้างบ้านถือว่าเป็นทักษะ แต่ความสามารถในการสร้างบ้านและ นำเสนอให้เกิดความแตกต่างจากคู่แข่ง ได้ถือว่าเป็นสมรรถนะ หรือในกรณีเจตคติ / แรงจูงใจก็

เช่นเดียวกันก็ไม่ใช่สมรรถนะ แต่สิ่งจูงใจให้เกิดพลังทำงานสำเร็จตรงตามเวลาหรือเรียกว่ากำหนด หรือดีกว่ามาตรฐานถือว่าเป็นสมรรถนะ

สมรรถนะตามนัยดังกล่าวข้างต้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มคือ

1. สมรรถนะขั้นพื้นฐาน (Threshold Competencies) หมายถึง ความรู้ หรือ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของบุคคลที่ต้องมีเพื่อให้สามารถที่จะทำงานที่สูงกว่า หรือ ซับซ้อนกว่าได้ เช่น สมรรถนะในการพูด การเขียน เป็นต้น

2. สมรรถนะที่ทำให้เกิดความแตกต่าง (Differentiating Competencies) หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีผลการทำงานที่ดีกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐาน สูงกว่า คนทั่วไปจึงทำให้เกิดผลสำเร็จที่แตกต่างกัน

McClelland (1988) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะ มี 5 ส่วนดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น

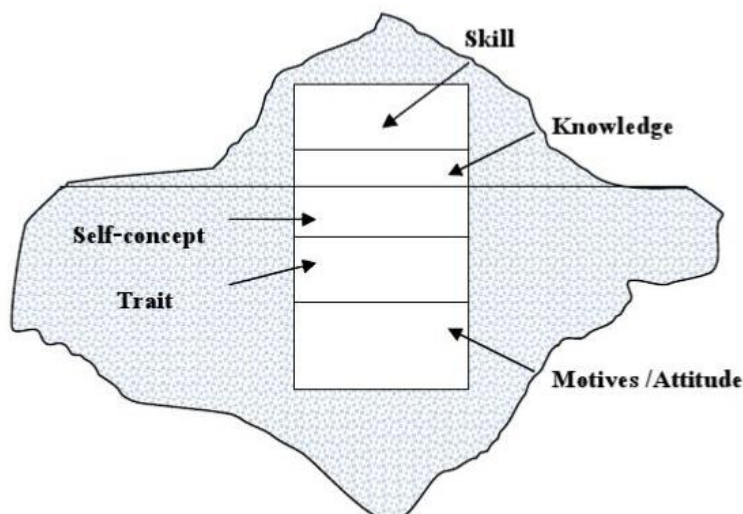
2. ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้ และสามารถปฏิบัติได้อย่างแคล่วคล่องว่องไว

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self – concept) คือ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น

4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น

5. แรงจูงใจ / เจตคติ (Motives / Attitude) เป็นแรงจูงใจ หรือแรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย หรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น ทั้ง 5 ส่วนดังกล่าวข้างต้นแสดงความสัมพันธ์ในเชิงอธิบายเปรียบเทียบ

องค์ประกอบของสมรรถนะตามแนวคิดของ McClelland แสดงในรูปของภาพ ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แสดง Iceberg Model ของสมรรถนะ

จากภาพจะพบว่า Skill และ Knowledge อยู่ส่วนบน หมายถึงว่า ทั้ง Skill และ Knowledge สามารถพัฒนาขึ้นได้ไม่ยาก จะโดยวิธีการศึกษาค้นคว้า หรือประสบการณ์ตรง และมีการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ

1.3 ประเภทของสมรรถนะ

สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย (2559) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competencies) เป็นความสามารถที่มีเฉพาะตัวของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลเท่านั้น เช่น ความสามารถในการวาดภาพของศิลปิน การแสดงกายกรรมของนักกีฬาบางคน นักประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่างๆ เหล่านี้ถือเป็นความสามารถเฉพาะตัวที่ยากต่อการเรียนรู้หรือลอกเลียนแบบได้

2. สมรรถนะเฉพาะงาน (Job Competencies) เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่ตำแหน่งหรือบทบาทนั้น ๆ ต้องการเพื่อให้งานบรรลุความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำทีมงานของผู้บริหารตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงาน ความสามารถในการวิเคราะห์วิจัยในตำแหน่งงานทางด้านวิชาการ เป็นความสามารถที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้

3. สมรรถนะองค์กร (Organization Competencies) เป็นความสามารถที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์กรที่มีส่วนทำให้องค์การนั้นไปสู่ความสำเร็จและเป็นผู้นำในด้านนั้น ๆ ได้ เช่น บริษัท โซนี่ เป็นองค์กรที่มีความสามารถในการผลิตสินค้าประเภทอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีขนาดเล็ก บริษัทโนเกีย เป็นองค์กรที่มีความสามารถในการผลิตโทรศัพท์มือถือชั้นนำของโลก

สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2561) ได้จำแนกสมรรถนะออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สมรรถนะหลัก คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่ง กำหนดขึ้นเพื่อหล่อหลอมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน
2. สมรรถนะประจำกลุ่มงาน คือ สมรรถนะที่กำหนดเฉพาะสำหรับแต่ละกลุ่มงาน เพื่อสนับสนุนให้ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงานเดียวกัน แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมแก่หน้าที่และส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า สมรรถนะ สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่ สมรรถนะส่วนบุคคล สมรรถนะเฉพาะงาน สมรรถนะองค์กร สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำกลุ่มงาน

1.4 การกำหนดสมรรถนะ

สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย (2559) ได้อธิบายถึงการนำแนวคิดของสมรรถนะไปใช้ในการวางแผนงานบุคคลให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการรอบหรือขั้นตอนในการวางแผนงาน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 : การกำหนดแผนงานหลัก (Master Plan)

แผนงานหลัก (Master Plan) จะเป็นภาพรวมของการทำงานในระดับ Macro ที่จะทำให้ทราบถึงกิจกรรมของงาน (Project Task) ทรัพยากรที่จะต้องใช้ในแต่ละกิจกรรมงานหลัก (Resources) ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมงานหลัก (Output/Result) และเวลาที่จะต้องทำให้เสร็จในแต่ละกิจกรรม (Targeted Completion Date) ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านบุคคล หรือ Human Resource Function ควรจะเป็นผู้ดำเนินการหลักในการจัดทำแผนงานหลักดังกล่าว

ขั้นตอนที่ 2 : การจัดประชุมชี้แจงให้กับ Senior Management

หน่วยงานที่รับผิดชอบงานบุคคลควรอธิบายเพื่อทำความเข้าใจกับผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงแนวคิดในการวางแผนงานบุคคล การกำหนดความสามารถ หรือ สมรรถนะของตำแหน่งงาน และประโยชน์ที่ได้จากการนำสมรรถนะ ไปใช้ในการวางแผนงานบุคคล รวมถึงรายละเอียดต่าง ๆ ของแผนงานหลัก หรือ Master Plan ที่กำหนดขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 : การจัดประชุมชี้แจงให้กับผู้บริหารระดับกลาง ระดับต้น และผู้ปฏิบัติงาน

เนื่องจากโครงการกำหนดสมรรถนะ เพื่อการวางแผนงานบุคคลนั้นจะไม่สำเร็จลงได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารระดับต้น และพนักงานระดับปฏิบัติการ ซึ่งหน่วยงานบุคคลจะต้องนัดประชุมกับบุคคลดังกล่าวเพื่อชี้แจงและอธิบายถึงแนวคิดในการวางแผนงานบุคคล การกำหนดความสามารถ หรือ สมรรถนะของ

ตำแหน่งงาน และประโยชน์ที่ได้จากการนำสมรรถนะ ไปใช้ในการวางแผนงานบุคคล รวมถึง รายละเอียดต่าง ๆ ของแผนงานหลัก หรือ Master Plan ที่กำหนดขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 : การกำหนดเป้าหมายทางกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ทางธุรกิจ และ ผลสำเร็จขององค์กร

การการระบุได้ถึงกลยุทธ์ และเป้าหมายในการดำเนินธุรกิจขององค์กร เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานด้านบุคคลจะต้องทราบและแจกแจงให้ได้ว่าอะไรเป็น ความต้องการหรือเป็นผลลัพธ์ที่องค์กรอยากจะทำให้เกิดขึ้น เพราะข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นพื้นฐาน ของการกำหนดความสามารถ หรือ สมรรถนะเพื่อการวางแผนงานด้านบุคคลต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 : การกำหนดงานและกิจกรรมในการทำงาน

ก่อนที่จะกำหนด สมรรถนะของตำแหน่งงานได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ จะต้องทราบถึงงานหรือกิจกรรมของแต่ละตำแหน่งงาน ทั้งนี้งานของตำแหน่งงานที่ระบุขึ้นมา นี้ จะต้องสนองตอบต่อเป้าหมาย หรือผลลัพธ์ขององค์กร ซึ่งขอเสนอถึงภาพแสดงความสัมพันธ์แบบ พลวัตหรือต่อเนื่องกัน (Dynamic Relationships) ระหว่างผลลัพธ์ขององค์กร

ขั้นตอนที่ 6 : การระบุสมรรถนะที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนนี้จะเป็นการกำหนดสมรรถนะ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับหน้าที่ ความรับผิดชอบของงาน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจถึงกลยุทธ์ธุรกิจขององค์กร ผลลัพธ์หรือผลสำเร็จของงานที่คาดหวัง และกิจกรรมรายละเอียดของงานที่รับผิดชอบ เพราะข้อมูล เหล่านี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญ ที่ช่วยทำให้สามารถระบุสมรรถนะได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 7 : การประเมินสมรรถนะของพนักงานปัจจุบัน

เมื่อกำหนดสมรรถนะของตำแหน่งงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนถัดไป จะเป็นการนำสมรรถนะ ที่กำหนดขึ้นไปประเมิน Competency ของพนักงานแต่ละคนว่ามีสมรรถนะ ตามตำแหน่งงานนั้นหรือไม่ และอยู่ในระดับไหน โดยการประเมินสมรรถนะของตำแหน่งงาน และ สมรรถนะ ที่เกิดขึ้นของแต่ละบุคคล

ขั้นตอนที่ 8 : การทดลอง (Pilot Test) ในการวางแผนงานบุคคลด้วย สมรรถนะ

เพื่อที่จะนำ Competency ไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จมากที่สุด ควรจะมีการนำ สมรรถนะ ไปทดลองใช้กับบางหน่วยงานก่อน ตรวจสอบและประเมินดูว่าสมรรถนะ ที่นำไปใช้นั้นมี ปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง และจะต้องปรับเปลี่ยนแก้ไขอย่างไรเพื่อที่จะให้โครงการกำหนด สมรรถนะสำหรับการวางแผนงานบุคคลนั้นประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า สมรรถนะ มีการกำหนดจากการนำวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) ค่านิยม (Values) ขององค์การมาเป็นแนวทางในการกำหนดสมรรถนะของบุคลากรภายในองค์กร ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะหน้าที่ และสมรรถนะส่วนบุคคล

1.5 การวัดสมรรถนะ

การวัดสมรรถนะทำได้ค่อนข้างลำบาก จึงอาศัยวิธีการ หรือใช้เครื่องมือบางชนิด เพื่อวัดสมรรถนะของบุคคล ดังนี้

1.5.1 ประวัติการทำงานของคุณคิดว่าทำอะไรบ้างมีความรู้ ทักษะ หรือความสามารถอะไร เคยมีประสบการณ์อะไรมาบ้าง จากประวัติการทำงานทำให้ได้ข้อมูลส่วนบุคคล

1.5.2 ผลประเมินการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal) ซึ่งจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานใน 2 ลักษณะ คือ

1.5.2.1 ผลการปฏิบัติที่เป็นเนื้องาน (Task Performance) เป็นการทำงานที่ได้เนื้องานแท้ ๆ

1.5.2.2 ผลงานการปฏิบัติที่ไม่ใช่เนื้องาน แต่เป็นบริบทของเนื้องาน (Contextual Performance) ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมของคนปฏิบัติงาน เช่น การมีน้ำใจเสียสละช่วยเหลือคนอื่น เป็นต้น

1.5.3 ผลการสัมภาษณ์ (Interview) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ อาจจะเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง คือ กำหนดคำถามสัมภาษณ์ไว้แล้ว สัมภาษณ์ตามที่กำหนดประเด็นไว้กับการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง คือ สอบถามตามสถานการณ์ คล้ายกับเป็นการพูดคุยกันธรรมดา ๆ แต่ผู้สัมภาษณ์จะต้องเตรียมคำถามไว้ในใจ โดยใช้กระบวนการสนทนาให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สบายใจ ให้ข้อมูลที่ตรงกับสภาพจริงมากที่สุด

1.5.4 ศูนย์ประเมิน (Assessment Center) จะเป็นศูนย์รวมเทคนิคการวัดทางจิตวิทยาหลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน รวมทั้งการสนทนากลุ่มแบบไม่มีหัวหน้ากลุ่มรวมอยู่ด้วยในศูนย์นี้

1.5.5 360-Degree feedback หมายถึง การประเมินรอบด้าน ได้แก่ การประเมินจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และลูกค้า เพื่อตรวจสอบความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ

1.6 การตรวจสอบสมรรถนะ

การตรวจสอบสมรรถนะว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้นเป็นสมรรถนะที่ต้องการหรือไม่ มีข้อสังเกตดังนี้

1.6.1 เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้อธิบายได้

1.6.2 สามารถลอกเลียนแบบได้

1.6.3 มีผลกระทบต่อความก้าวหน้าขององค์กร

1.6.4 เป็นพฤติกรรมที่สามารถนำไปใช้ได้หลายสถานการณ์

1.6.5 เป็นพฤติกรรมที่ต้องเกิดขึ้นบ่อย ๆ

1.7 ระดับของสมรรถนะ

ระดับของสมรรถนะหมายถึง ระดับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะซึ่งแตกต่างกัน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.7.1 แบบกำหนดเป็นสเกล (Scale) สมรรถนะแต่ละตัวจะกำหนดระดับความรู้ ทักษะและคุณลักษณะแตกต่างกันตามปัจจัย จะกำหนดเป็นตัวชี้บ่งพฤติกรรม (Behavioral Indicator) ที่สะท้อนถึงความสามารถในแต่ละระดับ (Proficiency Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การจัดระดับความสามารถไว้ 5 ระดับคือ

1.7.1.1 ระดับเริ่มต้น (Beginner)

1.7.1.2 ระดับมีความรู้บ้าง (Novice)

1.7.1.3 ระดับมีความรู้สูง (Intermediate)

1.7.1.4 ระดับมีความรู้สูง (Advance)

1.7.1.5 ระดับความเชี่ยวชาญ (Expert)

1.7.2 แบบไม่กำหนดเป็นสเกล เป็นสมรรถนะที่เป็นพฤติกรรมเชิงความรู้ลึกหรือเจตคติที่ไม่ต้องใช้สเกล เช่น ความซื่อสัตย์ ความตรงต่อเวลา เป็นต้น

1.8 การนำสมรรถนะไปประยุกต์ใช้

ขจรศักดิ์ ศิริมัย (2555) ได้กล่าวถึงการนำสมรรถนะไปประยุกต์ใช้ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ (HR) สามารถทำได้หลายประการ คือ

1. การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Planning) จะเป็นการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ทั้งความต้องการเกี่ยวกับตำแหน่ง ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับการกำหนดสมรรถนะในแต่ละตำแหน่ง เพื่อให้ทราบว่าในองค์กรมีคนที่เหมาะสมจะต้องมีสมรรถนะใดบ้าง เพื่อให้สอดคล้องกับการวางกลยุทธ์ขององค์กร

2. การตีค่างานและการบริหารค่าจ้างและเงินเดือน (Job Evaluation of Wage and Salary Administration) สมรรถนะสามารถนำมาใช้ในการกำหนดค่างาน (Compensable Factor) เช่น วิธีการ point method โดยการกำหนดปัจจัยแล้วให้คะแนนว่าแต่ละปัจจัยมีความจำเป็นต้องใช้ในตำแหน่งงานนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด เป็นต้น

3. การสรรหาและการคัดเลือก (Recruitment and Selection) เมื่อมีการกำหนดสมรรถนะไว้แล้ว การสรรหาพนักงานก็ต้องให้สอดคล้องกับสมรรถนะตำแหน่งงาน

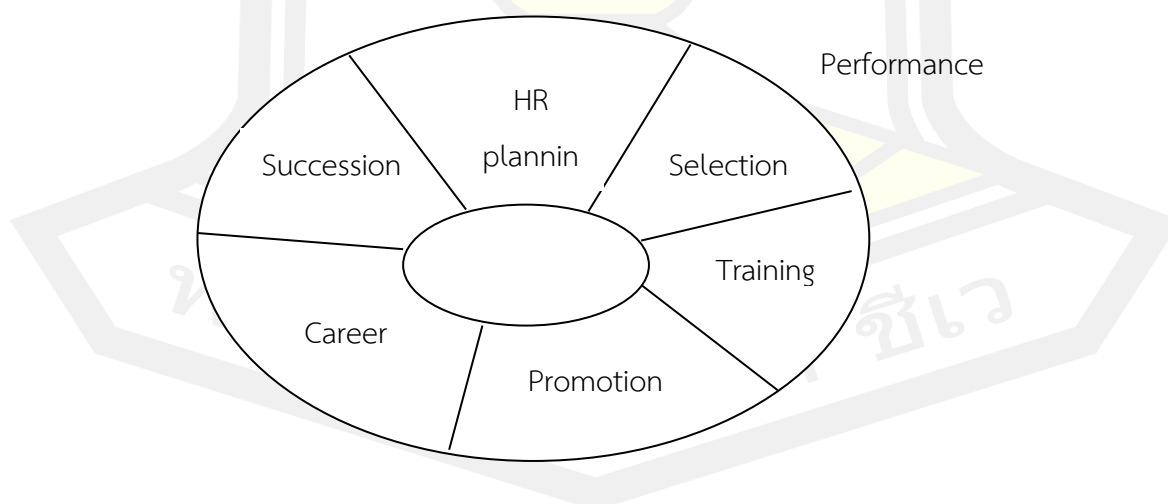
4. การบรรจุตำแหน่ง ก็ควรคำนึงถึงสมรรถนะของผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมหรือมีความสามารถตรงตามตำแหน่งที่ต้องการ

5. การฝึกอบรมและพัฒนา (Training and Development) การฝึกอบรมและพัฒนาที่ดำเนินการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับ สมรรถนะของบุคลากรให้เต็มขีดสุดของแต่ละคน

6. การวางแผนสายอาชีพและการสืบทอดตำแหน่ง (Career Planning and Succession Planning) องค์กรจะต้องวางแผนเส้นทางอาชีพ (Career Path) ในแต่ละเส้นทางที่แต่ละคนก้าวเดินไปในแต่ละขั้นตอนนี้ต้องมีสมรรถนะอะไรบ้าง องค์กรจะช่วยเหลือให้ก้าวหน้าได้อย่างไร และตนเองจะต้องพัฒนาอย่างไร ในองค์กรจะต้องมีการสร้างบุคคลขึ้นมาแทนในตำแหน่งบริหารเป็นการสืบทอด จะต้องมีการพัฒนาสมรรถนะอย่างไร และต้องมีการวัดสมรรถนะเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างไร ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการฝึกอบรมต่อไป

7. การโยกย้าย การเลิกจ้าง การเลื่อนตำแหน่ง (Rotation, Termination and Promotion) การทราบ สมรรถนะของแต่ละคนทำให้สามารถบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับการโยกย้าย การเลิกจ้าง และการเลื่อนตำแหน่งได้ง่ายและเหมาะสม

8. การจัดการผลการปฏิบัติงาน (Performance Management) เป็นการนำหลักการจัดการทางคุณภาพที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การวางแผนที่ต้องคำนึงถึง สมรรถนะของแต่ละคน วางคนให้เหมาะกับงานและความสามารถ รวมทั้งการติดตามการทำงาน และการประเมินผลก็พิจารณาจากสมรรถนะเป็นสำคัญและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงต่อไป แสดงในรูปของภาพ ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 การประยุกต์ใช้สมรรถนะในการทำงาน

ขจรศักดิ์ ศิริมัย (2555) ได้กล่าวถึงการประยุกต์ Competency ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร อาจดำเนินการดังนี้

1. แต่งตั้งหรือกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาชุดหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรที่ใช้ สมรรถนะเป็นฐาน ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมติดตามการพัฒนาสมรรถนะหลัก และผลิตภัณฑ์หลัก

2. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ผู้ประกอบการ และนักวิชาการ โดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตร และผู้เชี่ยวชาญด้านกำหนดสมรรถนะ มาช่วยกำหนดความสามารถเกี่ยวกับหน้าที่ของงาน โดยการระดมสมองวิเคราะห์หน้าที่หลัก (Functional Analysis) เพื่อคัดเลือกหน้าที่หลัก วัตถุประสงค์หลักของงานตามเนื้อหาของงานนั้น ๆ

3. เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาสำคัญ อาจใช้วิธีการที่เรียกว่า (Critical Incident Technique) ได้แก่ การมอบหมายให้ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน และตอบปัญหาเป็นข้อ ๆ นำคำตอบมาสรุปรวมเป็นหน้าที่หลัก

4. การกำหนด สมรรถนะหลัก ซึ่งเป็นความสามารถหลักที่เป็นความรู้ ทักษะ และลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งนวัตกรรม จนทำให้เกิดเอกลักษณ์ที่โดดเด่นขององค์การ ในการกำหนดสมรรถนะ ผู้บริหารระดับสูงที่จะวางยุทธศาสตร์ และกำหนดคุณลักษณะ ทักษะ และความรู้หลัก เพื่อนำไปสู่การกำหนดคุณลักษณะของอาชีพ เพื่อการออกแบบหลักสูตรให้รองรับสมรรถนะ

5. ออกแบบหลักสูตรเพื่อให้รองรับสมรรถนะ และนำไปสู่การวิพากษ์หลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ จากกรอบเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

6. กำหนดแนวการสอนโดยพิจารณาจากสมรรถนะเป็นหลัก

7. นำหลักสูตรไปใช้และประเมินผล

สรุปได้ว่า แนวทางพัฒนาสมรรถนะครูนั้นเป็นกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องการให้บุคลากรดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นโดยมีขั้นตอนสำคัญ คือ ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนา การกำหนดวัตถุประสงค์และการวางแผนการจัดการพัฒนาการดำเนินการพัฒนาและการประเมินผลการพัฒนาซึ่งแต่ละขั้นตอนยังมีกิจกรรมปลีกย่อยอีกเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.1 ความหมายของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

Richards (2006) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) เป็นการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้น

ความสำคัญของผู้เรียนมีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน ซึ่งเชื่อมระหว่างความรู้ทางภาษาทักษะทางภาษาและความสามารถในการสื่อสารเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสาร ได้แก่

1. ใช้ภาษาตรงตามเป้าหมายและหน้าที่ของภาษา (Function):

Compare and contrast, Persuasion, Asking question, Expressing like and dislike, Cause and effect, Summarizing, Sequencing, Predicting, Ageing/disagreeing, greeting people/ introductions.

2. ใช้ภาษาทั้งพูดและเขียนได้อย่างเหมาะสมกับบริบท เช่น รู้ว่าเมื่อไหร่จะใช้ภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เป็นต้น

3. ใช้ภาษาได้หลากหลายแบบ เช่น Narrative, Report, Conversation สามารถสื่อสารได้สำเร็จจุลวงแม้จะมีข้อจำกัดในการใช้ภาษาโดยใช้กลยุทธ์สื่อสาร (Communicative strategies) ปัจจุบันการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้ ภาษาที่สองจะสำเร็จได้โดยดำเนินการดังนี้

3.1 กระบวนการ

3.1.1 กระบวนการปฏิสัมพันธ์อย่างมีความหมาย (Meaning)

3.1.2 กระบวนการต่อรองความหมายกับคู่สนทนา

3.1.3 การลองพูดโดยไม่กลัวความผิด

3.2 แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

3.2.1 จากผู้สอนเป็นศูนย์กลางสู่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

3.2.2 จากผลผลิตเป็นกระบวนการ

3.2.3 จากรายบุคคลสู่รายกลุ่ม

3.2.4 คำนึงถึงความแตกต่างที่หลากหลายของผู้เรียน

3.2.5 ช่วยให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีเป้าหมายและช่วยให้ผู้เรียนบรรลุ

เป้าหมาย

3.2.6 สอนแบบภาพรวมก่อนค่อยแยกส่วน

3.2.7 ฝึกอย่างมีความหมายไม่เน้นท่องจำ

3.2.8 มองการเรียนเป็นกระบวนการตลอดชีวิตไม่ใช่เตรียมเด็กเพื่อ

สอบ

3.2.9 การวิจัยและต่อยอดองค์ความรู้เน้นการศึกษาชั้นเรียนที่เป็น

การวิจัยเชิงคุณภาพมากกว่าวิจัยเชิงปริมาณ

สรุปได้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคลในการจัดกิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้น ความสำคัญของผู้เรียน มีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอน ตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน ซึ่งเชื่อมโยงระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษาและความสามารถในการสื่อสารให้ประสบผลสำเร็จ

2.2 ความสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

Johnson and Morrow (1981) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้น ประกอบด้วย

1. ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนความรู้ความสามารถในการสื่อสารตั้งแต่ เริ่มต้นเรียน ผู้สอนควรชี้ให้เห็นว่ารูปแบบภาษาที่เรียนจะใช้ได้ในสถานการณ์ที่มีความหมาย ต้องให้ผู้เรียนรู้ว่า กำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงความมุ่งหมายของการเรียนและการฝึก ใช้ภาษาเพื่อการเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนแล้ว จะ สามารถทำบางสิ่งบางอย่างเพิ่มขึ้นได้ นั่นคือ สามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ เช่น ในทักษะ การอ่าน เมื่อเรียนหรือฝึกแล้ว ผู้เรียนสามารถอ่านคำแนะนำวิธีใช้อุปกรณ์บางอย่างได้ หรือใน ทักษะ การพูด ผู้เรียนสามารถพูดถามทางไปสถานที่ที่ตนต้องการได้ เป็นต้น

2. การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการหรือทักษะสัมพันธ์ (Integrated skills) การสอนภาษาโดยแยกเป็นส่วน ๆ เช่น แยกการสอนไวยากรณ์จากบทสนทนา หรือแยกการสอน แต่ละทักษะจะไม่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่ากับการ สอนในลักษณะบูรณาการ ในชีวิตประจำวันการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารต้องใช้หลาย ๆ ทักษะรวมกัน และในบางครั้งก็ต้องอาศัยกิริยาท่าทางประกอบ ดังนั้น ผู้เรียนภาษาควรได้ทำพฤติกรรมเช่นเดียวกับ ใน ชีวิตจริง ควรได้ฝึกและใช้ภาษาในลักษณะของทักษะรวมตั้งแต่เริ่มต้น

3. การฝึกสมรรถวิสัยด้านการสื่อสาร (Communicative competence) ต้องให้ผู้เรียนได้ ทำกิจกรรมการใช้ภาษาที่มีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียน นำไปใช้ได้จริง กิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหาย (Information gap) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมในการ ฝึกใช้ภาษา เพราะผู้เรียนที่ทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง จึงจำเป็นต้องสื่อสารกัน เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่ต้องการ กิจกรรมในลักษณะนี้จึงมีความหมายและใกล้เคียงกับการสื่อสารในชีวิต จริง การทำกิจกรรมการใช้ภาษาควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือก (Choice) ใช้ข้อความใดก็ได้ที่เห็นว่า เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ นั่นคือ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ความหมายของสำนวนภาษาใน รูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้การที่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างคนสองคน จะต้องมีจุดประสงค์อยู่ในใจ แล้ว ว่าจะสื่อสารกันในเรื่องใด การสื่อสารจึงไม่ได้เกิดเฉพาะการพูดด้วยกันเท่านั้น แต่ต้องมีเป้าหมายที่ตั้ง

ไว้ด้วย ดังนั้นการสื่อสารจึงรวมถึงยุทธวิธีและเทคนิคต่าง ๆ มีการโต้ตอบให้ข้อมูล ย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพื่อให้การสนทนาบรรลุเป้าหมาย

4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้รวมทั้งได้รับประสบการณ์ที่ ตรงกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามาก ๆ การที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น ผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษาในรูปแบบต่าง ๆ มีการฝึกให้แสดงความคิดเห็นหรือระดมพลังสมอง (Brainstorming activities) ฝึกกิจกรรมการใช้ภาษาเป็นคู่ ๆ หรือทำงานกลุ่ม เช่น การแสดงบทบาทสมมุติ เกม การแก้ปัญหา สถานการณ์จำลอง เป็นต้น

5. การฝึกผู้เรียนให้ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ทางด้านหลักภาษาและความรู้เกี่ยวกับ กฎเกณฑ์ของภาษาที่ใช้อยู่ในแต่ละกลุ่มของสังคม ต้องฝึกผู้เรียนให้เคยชินในการใช้ภาษาโดยไม่กลัวผิดและให้สื่อสารได้คล่อง เพราะการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการ ใช้ภาษามากกว่าวิธีใช้ภาษา ให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเป็นอันดับแรก และเน้นการใช้ภาษาตามสถานการณ์ (Function) มากกว่าการใช้รูปแบบ (Form) เช่น “It rains.” Function ที่ใช้คือ Informing หรือ Warning ส่วน Form คือการใช้ Present Simple Tense ผู้สอน ไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกครั้ง ควรแก้ไขเฉพาะที่จำเป็น เช่น ข้อผิดพลาดที่ทำให้เกิด ความเข้าใจผิดหรือข้อผิดพลาดที่เกิดซ้ำ ๆ มิฉะนั้น จะทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจ ไม่กล้าใช้ภาษา ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ภาษาที่ใช้อาจไม่ถูกต้องนัก แต่ต้องให้สื่อความหมายได้และต้องคำนึงถึง ความถูกต้องของการใช้ภาษาด้วย

Littlewood (1996) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีส่วนช่วยในการเรียนรู้ภาษา ได้ดังนี้

1. เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในลักษณะที่เต็มสมบูรณ์ในการฝึกใช้ภาษานั้น ถ้าผู้เรียนได้รับการฝึกเฉพาะทักษะแต่ละทักษะแยกออกจากกัน (Part-skilled) ย่อมไม่เป็นการเพียงพอ ผู้เรียนควรจะได้รับการฝึกทักษะต่าง ๆ รวมเข้าด้วยกันโดยสมบูรณ์ ไม่แบ่งมาฝึกเป็นทักษะเดี่ยว ๆ วิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีการฝึกการใช้ภาษาในลักษณะ ดังกล่าวคือการจัดกิจกรรมที่เน้นงานปฏิบัติหลาย ๆ ประเภท และกิจกรรมนั้นจะต้องเหมาะสมกับ ระดับความสามารถของผู้เรียนด้วย

2. ช่วยเพิ่มแรงจูงใจของผู้เรียน เป้าหมายสูงสุดของผู้เรียนภาษาคือสามารถสื่อสาร กับผู้อื่นได้ ดังนั้น ถ้าสภาพในห้องเรียนสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนภาษาของผู้เรียน ก็จะเป็นแรงจูงใจให้อยากเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้เรียนภาษาส่วนใหญ่มีความคิดเกี่ยวกับภาษาว่า เป็นสื่อที่จะนำไปสู่การติดต่อสื่อสารมากกว่าเป็นการเรียนโครงสร้างไวยากรณ์ เมื่อ

ในห้องเรียนมี การจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาจริง ๆ สอดคล้องกับความคิดใน เรื่องภาษาของผู้เรียนก็เท่ากับเป็นการเพิ่มแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน

3. ช่วยให้การเรียนรู้ภาษาเป็นไปอย่างธรรมชาติ การเรียนรู้ภาษานั้นเกิดขึ้นภายใน ตัวผู้เรียนและเป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติ ในการสอนนั้นไม่อาจทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาได้ อย่างสมบูรณ์ ดังนั้น การที่ผู้สอนจะสอนให้ผู้เรียนรู้ภาษาจะต้องอยู่ในลักษณะที่เป็นกระบวนการ ตามธรรมชาติ คือต้องจัดให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริง ๆ การจัดกิจกรรมเน้นงานปฏิบัติทั้ง ภายในและภายนอกห้องเรียนจึงเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ภาษา

4. ช่วยสร้างบริบท ซึ่งมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ภาษา กล่าวคือเป็นการ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกับ ผู้สอนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งความสัมพันธ์นี้จะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ สนับสนุนให้ผู้เรียนแต่ละคนพยายามที่จะเรียนรู้ภาษา

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จะต้องคำนึงถึงความรู้ พื้นฐานของผู้เรียนเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ให้โอกาสผู้เรียนได้พูด ฟัง อ่าน เขียน เรื่องที่มีความสำคัญต่อผู้เรียน ใช้สื่อการเรียนรู้จริง และ สถานการณ์ประกอบการสอน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามศักยภาพ ภูมิหลังและพื้นฐานของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบในการ เรียนและสนับสนุนให้ศึกษาหาความรู้นอกชั้นเรียน ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองความสนใจของผู้เรียน ให้โอกาสผู้เรียนพูดแสดงความคิดเห็นตามที่ผู้เรียนต้องการ ไม่ใช่ให้ผู้เรียนพูดตามที่ผู้สอนต้องการ เป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้คำแนะนำในระหว่างการดำเนินกิจกรรมและตรวจความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนด้วย

2.3 องค์ประกอบของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

Finocchiaro and Bonomo (1973) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาที่จะสามารถพัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีดังนี้

1. หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ควรจะต้องได้รับการจัดพอเหมาะกับ ผู้เรียนที่จะสามารถนำไปใช้สื่อความหมายได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ ต้องดูความสามารถของผู้เรียนว่ามีความสามารถทางภาษามากน้อยเพียงใด บทสนทนาระดับไหนที่จะเหมาะสมกับ สถานการณ์และความรู้ของผู้เรียน เพราะบางครั้งถ้าการเรียนยากเกินกว่าความสามารถของผู้เรียน จะทำให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษา ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้เรียนฝึกหัดทุกวันจะทำให้เกิดการ พัฒนาทักษะทางภาษาและประสบการณ์มากขึ้น ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพทั้งผู้เรียนและผู้สอน

2. การจัดกิจกรรมควรเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ผู้เรียนทุกคน ต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้ภาษาซึ่งอาจจัดในรูปแบบของกิจกรรมคู่ หรือกิจกรรมกลุ่ม โดยเปิด

โอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารซึ่งอาจทำได้โดยถามคำถามที่ผู้เรียนจะพบจริง ๆ ไม่ใช่คำถามที่เกี่ยวกับโครงสร้างทางภาษาแต่ถ้ากรณีของผู้เรียนไม่พร้อม หรือไม่สามารที่จะใช้ภาษาที่สองได้ ควรอนุญาตให้ใช้ท่าทางประกอบได้ ถ้าผู้เรียนกล้าแสดงออกจะสามารถพัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ในที่สุด

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารนั้น ต้องเป็นกิจกรรมที่มีความหมายสอดคล้องกับเนื้อหาและสภาพใกล้เคียงกับชีวิตปัจจุบันที่ดำเนินอยู่ เช่น บทสนทนาในการซื้ออาหาร หรือสิ่งของในชีวิตประจำวัน ผู้สอนนำมาปรับใช้ในการสอนแต่เปลี่ยนตัวสินค้า และนำมาให้ผู้เรียนได้ฝึกสนทนาจริง เพื่อกระตุ้นให้มีการสื่อสารโดยไม่จำเป็นต้องท่องจำ

Johnson and Morrow (1981) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่สามารถพัฒนาทักษะในการสื่อสาร โดยมีหลัก 5 ประการ คือ

1. หลักสูตร เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องตอบได้ว่าทำไมไม่ต้องเรียน สิ่งนี้เรียนไปเพื่ออะไร เมื่อผู้เรียนรู้จุดประสงค์ของการเรียน ผู้เรียนจะต้องตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมเพื่อที่ตนเองจะสามารถทำให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการเหล่านั้นได้

2. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการสอนส่วนรวมทั้งหมดของภาษาสำคัญกว่าส่วนย่อย ๆ หลายส่วนรวมกัน คือ การเรียนที่ผู้เรียนมีความเข้าใจต่อการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงเป็นสิ่งสำคัญ โดยต้องเข้าใจในลักษณะของภาษารวมในการใช้ ไม่ใช่เข้าใจในแต่ละส่วนที่จะมาใช้ในการสื่อสารเท่านั้น จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในทางปฏิบัติและสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. กระบวนการเรียนการสอน โดยกระบวนการสื่อสารมีความเท่าเทียมกับรูปแบบภาษา คือการที่ผู้เรียนจะพัฒนาภาษาทางการสื่อสารได้นั้น ผู้เรียนควรได้ลงมือปฏิบัติและสถานการณ์มีความสอดคล้องหรือใกล้เคียงกันกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริงให้มากที่สุด

4. การเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติ การจัดการเรียนรู้ที่นำกิจกรรมต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

5. การปฏิบัติกิจกรรม ข้อผิดพลาดต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร ควรปล่อยให้มันผ่านไปก่อน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา

Miller (1987) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สื่อการเรียนการสอน มีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอนในฐานะที่เป็นตัวกลางที่ จะช่วยนำความรู้ไปยังผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอนจะกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ กระตือรือร้น สามารถเรียนรู้ สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตามสภาพที่เป็นจริง ช่วยให้ผู้เรียนมีมาตรฐานของการเรียน ความเข้าใจสื่อการสอนสามารถเปลี่ยนแปลงเจตคติของผู้เรียนได้ สื่อการสอนทำให้ผู้เรียนทั้งชั้นหรือทั้งหมดได้รับ

ประสบการณ์ร่วมกัน ประสบการณ์นี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน ทำงานร่วมกัน เกิดความเข้าใจตรงกัน สื่อการสอนช่วยนำเอาสิ่งที่อยู่ไกลเอาเข้ามาศึกษาในชั้น

Richard (2006) ได้กำหนดองค์ประกอบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) ที่มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. กิจกรรม เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพราะเป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาที่สมจริงในห้องเรียน กิจกรรมที่ดีนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมและลักษณะของการจัดกิจกรรม
2. เทคนิคการสอน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากในการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเพราะเทคนิคการสอนที่เหมาะสมจะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประสบความสำเร็จ เทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนได้สื่อสารออกมาไม่ใช่มุ่งที่ตัวภาษา อุปกรณ์และสื่อการสอน เน้นกระบวนการหรือกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. บทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียน ครูมีบทบาทเป็นผู้เตรียมและดำเนินการ จัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาให้มากที่สุด ด้านบทบาทของผู้เรียนในการ เรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในห้องเรียนมากกว่าครูผู้สอนผู้เรียนได้ลงมือใช้ ภาษาด้วยตนเองเรียนรู้ด้วยกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนสามารถประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อ ภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบ อาชีพ และศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอัน หลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้ อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญดังนี้

1. ด้านหลักสูตร เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มี จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อ ปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ เป็นหลักสูตร การศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นหลักสูตรการศึกษา สำหรับการศึกษาระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบ โอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับผู้เรียน ความสามารถของผู้เรียน พื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก

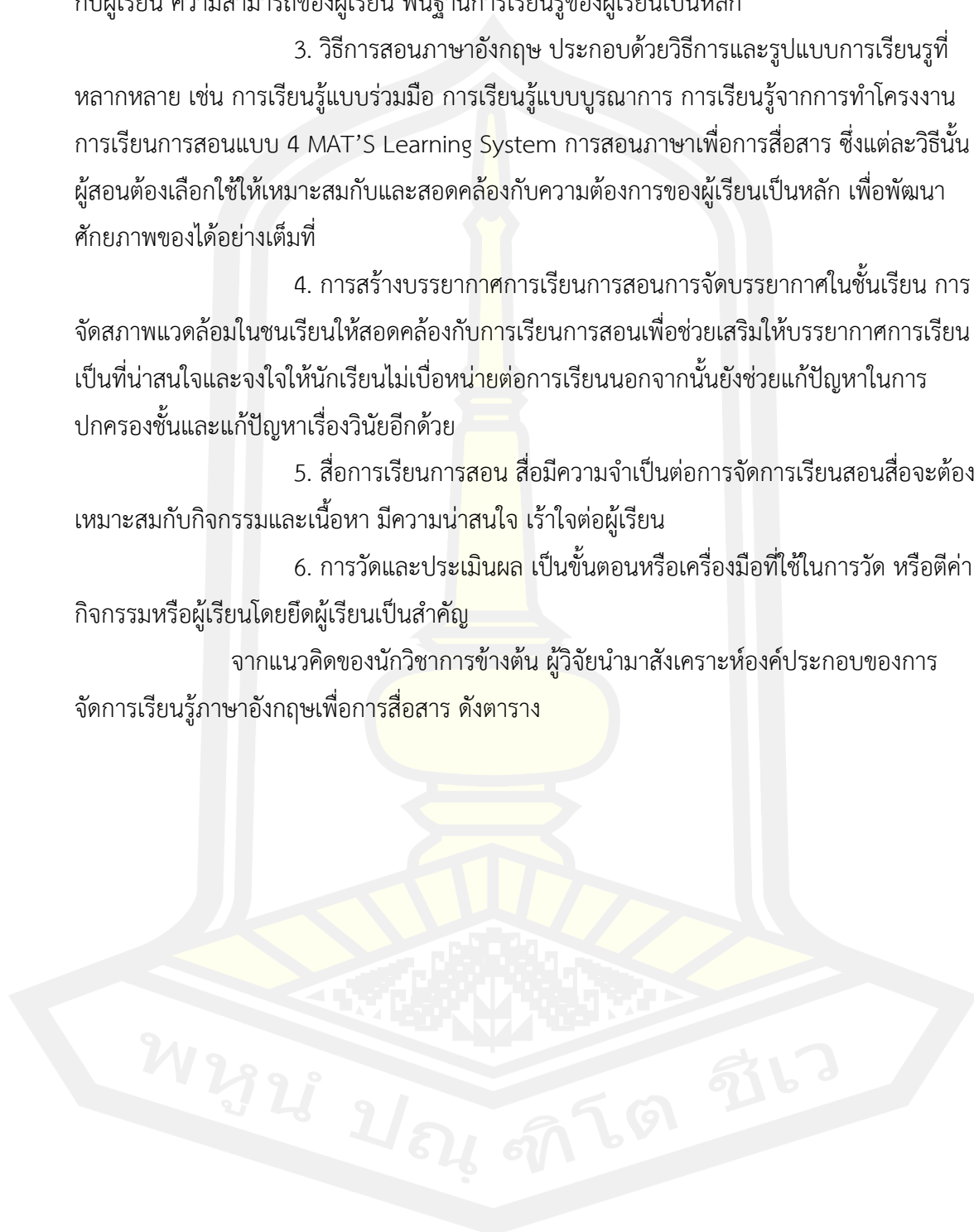
3. วิธีการสอนภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยวิธีการและรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้จากการทำโครงการ การเรียนการสอนแบบ 4 MAT'S Learning System การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งแต่ละวิธีนั้นผู้สอนต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อพัฒนาศักยภาพของได้อย่างเต็มที่

4. การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนเพื่อช่วยเสริมให้บรรยากาศการเรียนเป็นที่น่าสนใจและตั้งใจให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียนนอกจากนั้นยังช่วยแก้ปัญหาในการปกครองชั้นและแก้ปัญหาเรื่องวินัยอีกด้วย

5. สื่อการเรียนการสอน สื่อมีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนสื่อจะต้องเหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหา มีความน่าสนใจ ใ้ใจต่อผู้เรียน

6. การวัดและประเมินผล เป็นขั้นตอนหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวัด หรือตีค่ากิจกรรมหรือผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ห้วงค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ดังตาราง

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

องค์ประกอบ	นักวิชาการ						ผลการสังเคราะห์
	Finocchiaro and Bonomo (1973)	Morrow (1981)	Miller (1987)	Richard (2006)	กระทรวงศึกษาธิการ (2561)	ความถี่	
1. ด้านหลักสูตร	✓	✓	✓		✓	4	1
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓	5	2
3. ด้านวิธีการสอนภาษาอังกฤษ	✓	✓		✓	✓	4	
4. ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน		✓			✓	2	
5. ด้านสื่อการเรียนการสอน			✓		✓	2	3
6. ด้านการวัดและประเมินผล					✓	1	4

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบที่มีความสอดคล้องกันรวมเข้าด้วยกัน ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ

1. ด้านหลักสูตร เป็นการสังเคราะห์องค์ประกอบที่ 1
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการสังเคราะห์องค์ประกอบที่ 2,3 และ 4 เข้าด้วยกัน เพราะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนเหมือนกัน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน เป็นการสังเคราะห์องค์ประกอบที่ 5
4. ด้านการวัดและประเมินผล เป็นการสังเคราะห์องค์ประกอบที่ 6

โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

- 1.1 ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทางในการจัดประสบการณ์ในการเรียนการสอนให้เกิด
 ขึ้นกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้สอนสามารถดำเนินการตามหลักสูตร ตลอดจนการวัดและประเมินผลตาม
 หลักสูตรที่วางไว้ได้ โดยคำว่าหลักสูตร ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

รุจิรี ภูสาระ (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียน
 ประกอบด้วยเป้าหมาย และจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหา รวมถึงแบบของการ
 เรียนการสอนตามจุดประสงค์ และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลของการเรียน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวล
 ประสบการณ์ทั้งหลายที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่แก่นักเรียน เพื่อให้แก่นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองใน
 ทิศทางที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

สมเดช สีแสง (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนหรือ
 แนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริม
 ให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิด
 การเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่อการปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วย
 ตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคมโลกอย่างมีความสุข

สุเทพ อ่วมเจริญ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง
 กระบวนการสร้างและทดสอบคุณภาพของหลักสูตรที่นำวิธีการเชิงระบบมาประยุกต์ใช้ โดยเฉพาะ
 การนำกระบวนการวิจัยและพัฒนาใช้ในการสร้างและทดสอบคุณภาพหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่กำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียนการ
 สอน โดยมีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือ
 จุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นเครื่องมือของการจัดการศึกษา ซึ่งความสำคัญของหลักสูตรที่มีต่อ
 การจัดการศึกษานั้น นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวตรงกันดังนี้

ธำรง บัวศรี (2542) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอด
 เจตนารมณ์หรือเป้าหมายของการศึกษาลงสู่การปฏิบัติ หรือเป็นสิ่งที่นำจุดมุ่งหมายและนโยบาย
 การศึกษาไปแปลงเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา และเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนา
 ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งทำให้ผู้เรียนทราบได้ว่าจะได้เรียนรู้อะไร มีวิธีการเรียนรู้ และ
 เมื่อเรียนจบครบหลักสูตรแล้ว จะได้รับผลจากการเรียนรู้อย่างไร

สุมิตร คุณานุกร (2543) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะเป็น
 เครื่องชี้แนวทางหรือเป็นบทบัญญัติของรัฐในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัด

การศึกษานำไปปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา และควบคุมการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

ปฏล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ดั่งวิเศษ (2543) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพที่พึงประสงค์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) ได้กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระบบ เนื่องจากข้อกำหนดต่าง ๆ ของหลักสูตรจะเป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษาของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งทำให้เป็นแนวทางนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย อีกทั้งยังเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายทั้งในด้านความรู้ในเนื้อหาสาระ ทักษะกระบวนการเรียนรู้และการคิด ทักษะทางสังคมและที่สำคัญคือคุณภาพทางด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ นอกจากนี้ความสำคัญของหลักสูตรยังมีต่อการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ด้วยที่จะต้องตอบคำถามได้ว่าการจัดการศึกษานั้นบรรลุความคาดหวังของหลักสูตรหรือไม่

สรุปได้ว่า ความสำคัญของหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ เพราะหลักสูตรเป็นเอกสาร แนวทางกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่หลักสูตรกำหนดไว้

1.3 ตัวบ่งชี้ของหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ของหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรไปด้วย ซึ่งมีนักการศึกษาได้อธิบายถึงตัวบ่งชี้ของหลักสูตร ดังนี้

Armstrong (1989) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ของหลักสูตรมี 4 ประการ ดังนี้

1. มีการกำหนดแนวทางซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนเกิดผล
2. จัดเนื้อหาสาระประสบการณ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. วิธีการ แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้มีประสิทธิภาพ
4. ใช้วิธีการประเมินผลสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้

ภพ เลหาไพบูลย์ (2537) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ของหลักสูตรไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. กำหนดความต้องการหรือความประสงค์ให้บุคคลมีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้

2. กำหนดเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมข้อเท็จจริง มโนคติ กฎ หลักการ สมมติฐานและทฤษฎี
3. มีกระบวนการในการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ใช้การประเมินผลในการตรวจสอบการเรียนรู้ของผู้เรียนสอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดไว้
- กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ได้กำหนดให้ตัวบ่งชี้ของหลักสูตร ได้แก่
1. หลักสูตรในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
2. หลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
3. หลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ของหลักสูตร ประกอบด้วย
1. หลักสูตรในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
2. หลักสูตรมีโครงสร้างเนื้อหาสาระประสบการณ์ยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา การจัดการเรียนรู้และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. วิธีการ แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้มีประสิทธิภาพ
4. ใช้วิธีการประเมินผลสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้
5. หลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น มีการพัฒนากันอย่างกว้างขวาง ทั้งในด้านแนวคิดและกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะหาวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนเรียนภาษาได้เร็วขึ้น กิจกรรมการเรียนการสอนจึงเป็นกุญแจสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษา โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของกิจกรรมการเรียนการสอน ไว้ดังนี้
- Byrne (1987) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง เป็นกิจกรรมระหว่างบุคคลในสังคมที่ใช้ภาษาในการสร้าง ดังนั้นในการเรียนรู้ภาษาจึงต้องเรียนรู้บริบททางสังคมหรือบริบทของสถานการณ์

Wilkins (1976) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตั้งแต่เริ่มต้น แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ได้ละเลยในเรื่องความสำคัญทางไวยากรณ์และสถานการณ์ในการใช้ภาษา

บุญมี เณรยอด (2552) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การนำเอาหลักสูตรที่กำหนดไว้มาปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล ซึ่งผลของการจัดระบบงานที่ดีของผู้บริหารโรงเรียน จะเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน การจัดระบบที่ดีจะเป็นปัจจัยสำคัญ ในการช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

รูปทอง กว้างสวัสดิ์ (2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของผู้เรียนมีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน ซึ่งเชื่อมระหว่างความรู้ทางภาษาทักษะทางภาษาและความสามารถในการสื่อสารเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสาร

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา ในลักษณะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตามหลักการ ทฤษฎีที่มุ่งเน้นความสำคัญของผู้เรียน มีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน เพื่อปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลตามหลักสูตรกำหนด

2.2 ความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลกับผู้เรียน โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

Littlewood (1996) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในลักษณะที่เต็มสมบูรณ์ ช่วยเพิ่มแรงจูงใจของผู้เรียนในการฝึกทักษะความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่น ช่วยให้การเรียนรู้ภาษาเป็นไปอย่างธรรมชาติ ช่วยสร้างบริบท เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกับผู้สอนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งความสัมพันธ์นี้จะช่วยสร้าง สภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนให้ผู้เรียนแต่ละคนพยายามที่จะเรียนรู้ภาษา

สมคิด สร้อยน้ำ (2542) ได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียน ได้รับความสนใจ ผู้เรียน สนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย ปลูกฝังและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ เจตคติที่ดี มีความเป็นประชาธิปไตย ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนสามารถขยายความรู้ ประสบการณ์ให้กว้างขึ้น เกิดความงอกงามทางการเรียนรู้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2544) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการรวบรวมกลยุทธ์การสอนทั้งหมดมาเลือกใช้อย่างมีการสลับปรับเปลี่ยน ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจติดตามการเรียนรู้หรือสร้างรูปแบบขึ้นเองก็อาจเป็นไปได้ กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เนื่องจากเป็นพฤติกรรมของผู้สอนและผู้เรียน ที่ผู้สอนได้วางแผนมาก่อนเป็นอย่างดี เป็นรูปแบบที่ผู้เรียนมองเห็นได้อย่างชัดเจน และมีผลสืบเนื่องถึงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในลักษณะที่เต็มสมบูรณ์ ช่วยเพิ่มแรงจูงใจของผู้เรียนในการฝึกทักษะความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่น ได้รับความสนใจผู้เรียน สนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย ปลูกฝังและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ เจตคติที่ดี ความเป็นประชาธิปไตย ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการรวบรวมกลยุทธ์การสอนทั้งหมดมาเลือกใช้อย่างมีการสลับปรับเปลี่ยน ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจติดตามการเรียนรู้หรือสร้างรูปแบบขึ้นเอง

2.3 ตัวบ่งชี้ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2550) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

เนื้อหา

ทางการเรียนรู้

ชุมชน ท้องถิ่นและชีวิตจริง

เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงและมากที่สุดเท่าที่ทำได้

ดำเนินการ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องให้ผู้เรียนได้รับ
2. มีวิธีการสอนที่ช่วยเอื้อต่อการให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

นิรมล ศตวุฒิ (2551) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควร

3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยและระดับความสามารถ
ของผู้เรียน

4. ครูมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้เรียงลำดับเนื้อหาและประสบการณ์
ล่วงหน้า

สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และ
ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักจิตวิทยาและทักษะกระบวนการทางการเรียนรู้
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับธรรมชาติ ช่วงวัย ความสามารถ ความ
สนใจและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ชุมชน
ท้องถิ่นและชีวิตจริง
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการจัดลำดับเนื้อหาและประสบการณ์ โดยเน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงและมากที่สุด

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน

3.1 ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นสื่อแหล่งเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้
ของครูผู้สอน โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

চারัง บัวศรี (2542) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่เป็น
พาหนะหรือสิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามจุดประสงค์การเรียนการ
สอนและตามจุดหมายของหลักสูตร

อำนาจ เดชชัยศรี (2544) ได้กล่าวว่า สื่อ เป็นตัวกลางหรือช่องทางผ่านของ
สารจากผู้ส่งไปสู่ผู้รับให้เข้าใจตรงกัน ส่วนสื่อการศึกษา หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ใช้เป็น
ตัวกลางในกระบวนการเรียนการสอนหรือใช้สื่อสารเพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนบรรลุ
จุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2550) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่ง
เป็นแหล่งเรียนรู้หรือสื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ ให้บรรลุผลตาม
จุดประสงค์ของการเรียนการสอนและตามจุดหมายของหลักสูตรได้ดียิ่งขึ้นหรือเร็วยิ่งขึ้น

วิวรรณ จันทร์เทพย์ (2555) ให้ความหมายของสื่อการเรียนรู้ หมายถึง สิ่ง
ต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ หรือช่องทางสำหรับทำให้การสอนของครูไปถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียน
เรียนรู้ตามจุดประสงค์ หรือจุดหมายที่วางไว้เป็นอย่างดี สื่อที่ใช้ในการสอนนี้ อาจจะเป็นวัตถุ

สิ่งของที่มีตัวตน หรือไม่มีตัวตนก็ได้ เช่น วัตถุสิ่งของตามธรรมชาติ ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ วัตถุ สิ่งของที่คิดประดิษฐ์หรือสร้างขึ้นสำหรับการสอน คำพูดท่าทาง วัสดุ และเครื่องมือสื่อสาร กิจกรรม หรือกระบวนการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ

กรมวิชาการ (2561) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่ ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางการคิด ได้แก่ การคิดไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมให้แก่ผู้เรียน

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนเรียนรู้ หมายถึง เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ หรือบุคคล ที่เป็น ตัวกลางหรือพาหนะในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามวัตถุประสงค์หรือจุดหมาย ของหลักสูตรตามที่กำหนด สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา ศักยภาพทางการคิด

3.2 ความสำคัญสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนรู้อมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งใช้ถ่ายทอดความรู้ไป ยังผู้เรียนให้สามารถทำความเข้าใจบทเรียนได้ง่ายยิ่งขึ้น โดยมีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสื่อ การเรียนการสอนไว้ ดังนี้

ยุพิน พิพิธกุล (2545) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการเรียนรู้ไว้ว่า การ เรียนการสอนจะช่วยให้เด็กเรียนเข้าใจบทเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้นแม้เด็กเรียนจะมีความสามารถแตกต่างกันส่งเสริมความสนใจของนักเรียน ประหยัดเวลาในการสอน ช่วยให้เรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม ซึ่ง จะนำไปสู่สิ่งที่เป็นนามธรรม เกิดความเข้าใจ และจำได้นาน เสริมสร้างเจตคติที่ดีแก่นักเรียน ส่งเสริม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เปรี๊ยะ กุ่มทุ (2545) ให้ความสำคัญของสื่อการเรียนรู้ ไว้ว่าช่วยให้คุณภาพ การเรียนรู้ดีขึ้น ผู้เรียนรู้ได้ในปริมาณมากขึ้นในเวลาที่กำหนดไว้ สนใจและมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันใน กระบวนการเรียนการสอน ช่วยให้จดจำ ประทับความรู้สึก และทำอะไรเป็นเร็วขึ้นและดีขึ้น ส่งเสริม การคิดและการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนได้ลำบากโดยการช่วย แก้ปัญหา หรือข้อจำกัดต่าง ๆ ได้

สรุปได้ว่า สื่อการสอนมีความสำคัญมากต่อการเรียนการสอน อันเนื่องมาจาก สื่อแต่ละ ชนิดมีคุณสมบัติแตกต่างกันไป จะช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนที่จะเรียนมากขึ้น ทำให้ผู้เรียน เกิดความสนใจในเนื้อหาบทเรียน ประหยัดเวลา เกิดความเข้าใจ และจำได้นาน เสริมสร้างเจตคติที่ดี แก่นักเรียน ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.3 ตัวบ่งชี้สื่อการเรียนการสอน

สื่อการจัดการเรียนรู้ที่ดี มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และเข้าใจบทเรียนได้ โดยมีนักวิชาการได้กำหนดตัวบ่งชี้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

วุฒิชัย ประสารสอย (2547) ได้ตัวบ่งชี้สื่อการเรียนการสอนที่ดี ที่จะสามารถนำมาใช้ในการตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ได้แก่

1. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน
2. มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน
3. มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน
4. มีความเหมาะสม ทันสมัย ถูกต้องและเป็นสื่อประสม

อรนุช ลิมตศิริ (2556) ได้สรุปตัวบ่งชี้ของคุณค่าสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้นจากประสบการณ์ที่มีความหมายในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย

2. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากขึ้น
3. ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน
4. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจ มั่นใจและจดจำได้นาน
5. ช่วยให้ผู้เรียนคิดและแก้ไขปัญหาในการเรียนรู้
6. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถชนะข้อจำกัดในการเรียนรู้
7. ช่วยลดการบรรยายของผู้สอน
8. ช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
9. เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ของสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน
2. มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน
3. มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน
4. มีความเหมาะสม ทันสมัย ถูกต้องและเป็นสื่อประสม
5. ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน

4. ด้านการวัดและประเมินผล

4.1 ความหมายของการวัดและประเมินผล

การประเมินผลการเรียน ระบบการวัดและประเมินผลที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพื่อให้สอดคล้องกัน การประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเน้นไปที่การวัดและการประเมินผล ที่จะนำไปสู่การชี้ให้เห็นสภาพที่แท้จริงของผู้เรียน ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลไว้หลายแนว ดังนี้

Gay (1985) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลเป็นสองนัย คือ

1. การประเมินผลเป็นขบวนการที่เป็นระบบของการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อที่จะตัดสินใจในการที่จะสรุปผลเรื่องของจุดมุ่งหมายว่า มีปริมาณมากน้อยเท่าไร และได้มีนักเรียน นักศึกษาได้เรียนรู้แบบสัมฤทธิ์ผลหรือไม่
2. การประเมินผลเป็นขบวนการที่เป็นระบบของการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการตัดสินใจครั้งสุดท้าย

Stufflebeam (2007) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินผล คือ กระบวนการกำหนดปัญหา เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

สมชาย จูติรัตน์อัคร์ (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวัดผลประเมินผล การเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติในการวัดผล การกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป็นกระบวนการ ประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียน ทั้งในระหว่างเรียนและเมื่อสิ้นสุดการเรียน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียน

ราชบัณฑิตยสถาน (2556) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวัดประเมินผล การเรียนรู้ เป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วยกระบวนการย่อย ได้แก่ การวัดผล (Measurement) และการประเมินผล (Assessment) ทั้งการวัดผลและประเมินผลมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกันอย่างแยกไม่ออก ในทางการศึกษาจึงมักใช้คำว่า “การวัดประเมินผล” ในการออกแบบการเรียนการสอน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้นั้น การวัดประเมินผลในที่นี้จึง หมายถึง การวัดประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of learning) ซึ่งเป็นกระบวนการรวบรวมหลักฐาน ข้อมูลเชิงประจักษ์ต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้เพื่อตัดสินคุณค่าในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือ ผลลัพธ์ การเรียนรู้ เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแสดงถึงมาตรฐานทางวิชาการในเชิงสมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สารสนเทศดังกล่าวนำไปใช้ในการกำหนดระดับคะแนนให้ผู้เรียนรวมทั้งใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง เป็นกระบวนการพิจารณาตัดสิน ประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียน ทั้งในระหว่างเรียนและเมื่อสิ้นสุดการเรียน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียน โดยใช้การวัดที่หลากหลาย ครอบคลุม ความความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมทั้งมีการนำผลการวัดมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน

4.2 ความสำคัญของการวัดและประเมินผล

การวัดผลประเมินผล การเรียนการสอน มีความสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่ง ที่ผู้เกี่ยวข้องควรศึกษา ได้มีนักการศึกษาให้ความสำคัญของการวัดผลและประเมินผลไว้หลายแนว ดังนี้

ภัทรา นิคมานนท์ (2543) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา มีความสำคัญในการรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อแสดงความก้าวหน้าตามเป้าหมายของหลักสูตร และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา ดังนี้

1. มีความสำคัญในการจำแนกความรู้ของผู้เรียนว่ามีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับใดของกลุ่ม หรือเปรียบเทียบกับเกณฑ์แล้วอยู่ในระดับใด

2. ช่วยให้ครูพิจารณาว่าผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็น สำหรับการเรียนเพียงใด ซึ่งจะช่วยให้รู้ว่าในระหว่างการเรียนรู้ ผู้เรียนควรมีความรู้เพิ่มอย่างไร และเป็นการพิจารณาว่าในการสอนอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน อนึ่งหากว่าผลการประเมินผลก่อนเรียนพบว่า ผู้เรียนมีพื้นฐานไม่พอเพียงที่จะเรียนในเรื่องที่จะสอน ก็จำเป็นต้องได้รับการสอนซ่อมเสริมให้มีพื้นฐานที่พอเพียงเสียก่อนจึงจะเริ่มต้นสอนเนื้อหาในหน่วยการเรียนต่อไปได้

3. ช่วยในการวินิจฉัยเพื่อค้นหาจุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนว่ามีปัญหาในเรื่องอะไร เพื่อจะนำไปสู่การตัดสินใจแก้ไขปรับปรุงให้ตรงเป้า

4. ช่วยในการพยากรณ์ ทำนายหรือคาดคะเนความสำเร็จในภายภาคหน้าของผู้เรียนได้

5. ช่วยให้นำผลของการวัดมาสรุปว่า ผู้เรียน อยู่ในระดับไหนของเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในการประเมินผลจากการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน เมื่อได้เรียนจบแล้วว่า มีคุณภาพขนาดไหน บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการขนาดไหน การประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ได้ให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผล โดยมีความสำคัญในการใช้เป็นเครื่องมือการวัด หรือตีค่ากิจกรรม หรือการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการวัดและประเมินผล คือ การนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพิจารณาความสามารถของผู้เรียนเมื่อได้เรียนรู้ไปแล้ว ช่วยหาจุดเด่น จุดด้อย พร้อมทั้งพยากรณ์ความสำเร็จในภายภาคหน้าของผู้เรียนได้

4.3 ตัวบ่งชี้ของการวัดและประเมินผล

การกำหนดตัวบ่งชี้การวัดและประเมินผล มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะกำหนดวิธีการเพื่อให้การวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามความต้องการ โดยมีนักวิชาการได้กำหนดตัวบ่งชี้ของการวัดและประเมิน ดังนี้

วาณี ภูเสถร์ (2542) ได้กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ของการวัดผลและประเมินผล

1. มีการนำผลการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในการช่วยเหลือและสนับสนุนผู้เรียนให้ดีขึ้น

2. มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด
ของหลักสูตร

3. นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพและเทคนิคการสอน

ทิวต์ มณีโชติ (2549) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการวัดและประเมินผลการ
เรียนรู้ ดังนี้

1. มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน
2. วัดและประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์
3. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้
4. นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ให้
เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์
5. ใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายตามความสามารถ ความถนัด และ
ความสนใจของผู้เรียน

วิวัฒนาพร ระงับทุกข์ (2550) ได้กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ของการวัดและประเมินผล
ประกอบด้วย

1. การวัดผล คือ การตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมทางด้านความรู้ ทักษะ
เจตคติไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ เป็นตัวสำรวจการเลือกใช้เครื่องมือ
ทดสอบชนิดใดนั้น ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน ผลที่ได้จากการวัดจะ
เป็นเชิงปริมาณ เช่น เป็นคะแนนหรือเป็นร้อยละซึ่งยังไม่สามารถตัดสินได้ว่า ผู้เรียนมีคุณภาพเป็น
อย่างไรจนกว่าจะมีการประเมินผล

2. การประเมินผล คือ การตัดสินว่าผู้เรียนมีคุณภาพเป็นอย่างไร เมื่อนำ
คะแนนที่ได้จากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เช่น ผู้เรียนทำแบบทดสอบได้ 70 คะแนน
จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยตั้งเกณฑ์ไว้ว่า หากได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป ถือว่าผ่านการ
ทดสอบ เพราะฉะนั้น ผู้เรียนคนนั้นถือว่าผ่านการทดสอบ การประเมินผลจะออกมาในเชิงคุณภาพ
เช่น การสอบผ่านหรือไม่ผ่าน หรือแบ่งเป็นระดับ 4 3 2 1 0 คือ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ และต้อง
แก้ไข เป็นต้น

สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ของการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย

1. มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน
2. วัดและประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอัน
พึงประสงค์

3. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ของ

หลักสูตร

4. นำผลการประเมินไปใช้ในการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้เรียน ตลอดจนปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์

5. ใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

3. แนวการสอนภาษาเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร

3.1 แนวการสอนตามธรรมชาติ (Natural Approach)

เป็นแนวการสอนที่ผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย (Meaning) และเน้นหน้าที่ (Function) ของภาษา ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการใช้ภาษาตามสถานการณ์จริง นอกเหนือในชั้นเรียน การสอนตามแนวธรรมชาตินี้ผู้สอนจะต้องใช้ภาษาของเจ้าของภาษาตลอดเวลา ซึ่งจะเป็นปัญหากับผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา การแก้ปัญหาผู้สอนควรเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียนทักษะการฟังควรสอนก่อนทักษะการพูด การจัดกิจกรรมการเขียนต้องคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียน และไม่ควรเร่งผู้เรียนในการเรียนรู้ ควรเสริมแรงและสร้างทัศนคติที่ดีต่อภาษา ช่วยลดความวิตกกังวล (Low Anxiety) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง

3.2 แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach)

เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ที่พบในชีวิตประจำวันอีกทั้งแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารยังให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าการใช้ภาษา (Usage) อีกทั้งยังให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วของภาษา (Fluency) และความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) การจัดการเรียนรู้จึงเน้นหลักสำคัญดังนี้

3.2.1 ต้องให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกจุดประสงค์ของการใช้ภาษา

3.2.2 การสอนโดยการบูรณาการในชีวิตประจำวันเป็นการสื่อสารภาษาได้เป็นอย่างดี

3.2.3 ต้องให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาที่มีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด

3.2.4 ต้องให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาให้มากเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากที่สุดที่จะเป็นไปได้

3.2.5 ผู้เรียนต้องไม่กลัวว่าจะใช้ภาษาผิด

3.3 แนวการสอนภาษาโดยใช้เนื้อหาเป็นฐาน (Content-Based Approach)

เป็นแนวการสอนที่เน้นเนื้อหาสาระการเรียนรู้มาบูรณาการกับจุดหมายของการสอนภาษา ดังนั้นการคัดเลือกเนื้อหาที่นำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งและเนื้อหาที่คัดมาต้องเอื้อต่อการบูรณาการการสอนภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ สามารถติดตามประเมินข้อมูลของเรื่องและพัฒนาการเขียนเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ ได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาในลักษณะองค์รวม (Whole Language Learning)

3.4 แนวการสอนที่ยึดภาระงานเป็นฐาน (Task- Based Approach)

กรมวิชาการ (2547) ได้กำหนดแนวการสอนที่ยึดภาระงานเป็นฐานว่า เป็นการเรียนรู้ภาษาที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ในขณะที่ทำภาระชิ้นงานให้สำเร็จ ความรู้ด้านคำศัพท์และโครงสร้างจะเป็นผลที่ได้จากการฝึกใช้ภาษาในขณะที่ทำกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ที่ยึดภาระชิ้นงานมีจุดมุ่งหมาย 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารและในการปฏิบัติภาระงานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นผลสำเร็จ

2. เพื่อให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์ทางภาษาที่ได้รับไปใช้จริงในชีวิตประจำวันได้

3. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดโดยผ่านกระบวนการปฏิบัติภาระงาน

4. เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมในการทำงานร่วมกับ

ผู้อื่น

4. วิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

รูปทอง กว้างสวัสดิ์ (2557) ได้กล่าวถึงรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษนั้นมีหลากหลายแบบหลายวิธีการแต่ทั้งนี้ทั้งนั้นขึ้นอยู่กับเทคนิคของผู้สอนและความใส่ใจของผู้เรียนด้วย โดยขั้นตอนและวิธีการสอนที่สามารถใช้ได้จริงและสามารถเป็นที่สนใจจากผู้เรียนนั้น ควรจะใช้เทคนิควิธีการดังนี้

1. สอนให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวหรือสิ่งที่นักเรียนประสบอยู่ในชีวิตประจำวัน

2. เน้นการฝึกภาษาแบบที่เจ้าของภาษาใช้ในการสื่อความหมายในชีวิตจริง แต่เป็นภาษาง่าย ๆ สำหรับผู้เริ่มเรียน

3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุดโดยอาศัยกิจกรรมคู่หรือกิจกรรมกลุ่ม

4. ครูผู้สอนควรฝึกทักษะการฟังแบบปกติทั่วไปและการฟังแบบมีจุดมุ่งหมายโดยใช้กิจกรรมง่าย ๆ

5. ในการดำเนินการสอนครูควรใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเคยชิน

6. ครูผู้สอนควรรหาสื่อที่นำมาพัฒนาตนให้ได้มากที่สุด

7. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายไม่ยึดติดอยู่กับกิจกรรมหรือสื่ออย่างใดอย่างหนึ่งจะทำให้ผู้เรียนเพลิดเพลินมีความสุข ไม่เบื่อหน่าย เห็นประโยชน์และเป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนซึ่งจะทำให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

8. ครูผู้สอนจะต้องประเมินและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนในการประเมินครู อาจใช้วิธีสุ่มหรือนำเสนอกิจกรรมหรือผลงานเพราะจะทำให้นักเรียนทราบผลการเรียนของตนเองอีกทางหนึ่งด้วย

9. ครูผู้สอนจะต้องสร้างบรรยากาศความประทับใจที่ดีต่อผู้เรียนให้ได้ก่อนลงมือทำการสอนในแต่ละครั้งผู้เรียนประทับใจในตัวครูผู้สอนในครั้งแรกที่พบเจอ

10. ครูผู้สอนจะต้องรีบเร่งในการสอนมากเกินไป เพราะเนื้อหาไม่จำเป็นเท่าการเรียนภาษาในการสื่อสาร

11. ครูผู้สอนต้องมีเทคนิคที่ดีในการแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนที่เหมาะสมแก้ไขเฉพาะที่จำเป็น เพราะจะทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจได้

12. ครูผู้สอนควรเป็นต้นแบบที่ดีในการออกเสียงให้ถูกต้อง ตลอดจนการใช้กริยามารยาท ท่าทาง น้ำเสียง สีหน้าประกอบการสื่อสารที่เหมาะสม

13. ครูผู้สอนควรลดบทบาทการพูดของตนโดยพยายามให้นักเรียนได้มีโอกาสพูดให้มาก

5. ขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

รูปทอง กว่างสวาสดี (2557) ได้กล่าวว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. Presentation

1.1 ครูนำเสนอบทเรียนในขั้นนำเสนอ โดยนำเสนอเป็นรูปประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร (Whole Language) ไม่แยกสอนเป็นคำ ๆ นักเรียนจะเข้าใจภาษานั้นโดยภาพรวม หลีกเลี่ยงการแปลคำต่อคำ การนำเสนอต้องชัดเจน และตรวจสอบจนแน่ใจว่านักเรียนเข้าใจสิ่งที่ครูนำเสนอ นั้นครูเปิด Text 1 ผ่านโปรแกรม Power Point เพื่ออธิบายความหมายของศัพท์และให้นักเรียนออกเสียงตามทีละคำ

1.2 ครูเปิด Text 2 ผ่านโปรแกรม Power Point แล้วอธิบายโครงสร้างประโยคครูเปิดเสียง Audio ของ Text 3 เป็นเรื่องราวสั้น ๆ ให้นักเรียนฟัง แล้วถามคำถามจาก Text 3 เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

2. Mechanical Practice

ครูใช้กิจกรรมในชั้นฝึกโดยอาศัยเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการฝึกภาษาเพื่อการสื่อสารให้นักเรียน โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ฝึกหัดการเขียนคำตอบจากสื่อที่ครูเตรียมไว้ให้และตอบคำถาม กิจกรรมขั้นนี้ใช้เวลา แต่นักเรียนจะได้ปฏิบัติจริง ครูเพียงแต่คอยกำกับดูแลให้การฝึกดำเนินไปอย่างมีความหมายและสนุก

3. Meaningful Practice

กิจกรรมค้นหาความหมายของรูปประโยคครูสามารถใช้เกม ที่หลากหลายในการดำเนินกิจกรรมการหารูปประโยคจากเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ อาจจะเป็นเนื้อเพลง นิทาน ครูคอยให้คำแนะนำและช่วยตรวจสอบความหมายที่ถูกต้องให้นักเรียน

4. Communicative Practice

กิจกรรมในขั้นนี้คือครูให้นักเรียนฝึกพูดสนทนาอุปประโยคเป็นคู่ จากคนที่ 1 ไปยังคนที่ 2 คนที่ 2 สนทนาถามตอบไปยังคนที่ 3 และ 4 จนครบทุกคนในชั้นเรียน

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) เป็นการสอนภาษาที่เน้นหน้าที่ของภาษาและการสื่อความหมาย กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่สองในการสื่อสารได้ ซึ่งอาจจะใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่สามารถสื่อความได้ และเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยการสอนภาษาชนิดนี้มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะทางภาษามาใช้เพื่อการสื่อสารได้

6. องค์ประกอบของความสามารถด้านการสื่อสาร

6.1 ความสามารถทางด้านไวยากรณ์ (Grammatical competence) คือ ความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการออกเสียง

6.2 ความสามารถด้านสังคม (Socio-linguistic competence) คือ การใช้คำได้เหมาะสมกับบริบททางสังคม

6.3 ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของเนื้อความ (Discourse competence) คือ ความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างทางภาษากับความหมาย

6.4 ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic competence) คือ การใช้เทคนิคเพื่อให้การติดต่อสื่อสารประสบความสำเร็จ

7. บทบาทของผู้เรียน (Learner role)

บทบาทของผู้เรียนคือผู้ปรึกษา โดยจัดกิจกรรมควรให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มเพื่อให้ปรึกษาหารือกันและช่วยเหลือกันในการทำงาน

8. บทบาทของครู (Teacher role)

ในการจัดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ครูมีบทบาทสำคัญอยู่ 3 บทบาท คือ ผู้ดำเนินการ (Organizer, facilitator) มีหน้าที่เตรียมและดำเนินกิจกรรมผู้แนะนำหรือแนะแนว (Guide) มีหน้าที่ให้คำแนะนำขั้นตอนและกิจกรรมต่าง ๆ ผู้วิจัยและผู้เรียน (Researcher, learner) เรียนรู้พฤติกรรม การเรียนของนักเรียนแต่ละคน

9. บทบาทของสื่อการเรียนการสอน (Roles of instructional material)

9.1 เนื้อหา (Text) หนังสือเรียนที่ใช้สำหรับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจะไม่มีแบบฝึกหัดหรือโครงสร้างประโยคมากนัก แต่จะประกอบไปด้วยข้อมูลทางภาษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดสถานการณ์เพื่อให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ หรือ ทำกิจกรรมคู่ เป็นต้น

9.2 งานหรือกิจกรรม (Task) หมายถึง เกมต่าง ๆ กิจกรรมสอบถามแลกเปลี่ยนข้อมูล กิจกรรมจิ๊กซอว์ สถานการณ์จำลองที่เน้นให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทำงานกลุ่ม

9.3 สื่อที่เป็นของจริง (Realia) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นการใช้สื่อสภาพจริง (Authentic material) เช่น ป้ายโฆษณา หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

10. กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมที่ใช้ในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง หรือการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย ส่วนมากเป็นกิจกรรมกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูล และการปฏิสัมพันธ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

10.1 กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร (Functional communication) เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อสื่อความหมายตามหน้าที่ของภาษา

10.2 กิจกรรมเพื่อปฏิสัมพันธ์ (Social interaction activity) เป็นกิจกรรมที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารในสังคม เช่น การสนทนา การโต้วาที เป็นต้น

11. หลักการจัดกิจกรรม

11.1 นำเหตุการณ์นอกห้องเรียนเข้าไปสู่ชั้นเรียนโดยใช้ กิจกรรมบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง และกิจกรรมการแก้ปัญหา

11.2 ใช้ภาษาสภาพจริง

11.3 เน้นความหมายของภาษา

11.4 ให้โอกาสนักเรียนได้แสดงความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็นส่วนตัว

11.5 ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานกลุ่ม

11.6 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาให้มากที่สุด

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายความว่า การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน มีจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน ซึ่งเชื่อมระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษา และความสามารถในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้จริง

การพัฒนาครู

1. ความหมายของการพัฒนาครู

การพัฒนาครูในแต่ละโรงเรียนให้มีศักยภาพ มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เพราะผลสำเร็จคือ คุณภาพของผู้เรียน ดังนั้น ครูจึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งในโรงเรียน โดยมีหน่วยงานและนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Wexley and Latham (1981) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาครูไว้ว่า เป็นการดำเนินงานอย่างมีแผนงานขององค์กร เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูในองค์กรให้สามารถเรียนรู้พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานได้

นิพนธ์ สารชาติ (2550) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาครูไว้ว่า เป็นกระบวนการส่งเสริม พัฒนา เปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานให้เป็นระบบ แบบแผน ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานที่สูงขึ้น

พนัส หันนาคินทร์ (2550) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาครูไว้ว่า เป็นความพยายามในการให้การศึกษา เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ มโนทัศน์ ทศนคติ ความถนัด ทักษะ และความสามารถเฉพาะทางในการทำงาน เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ที่มีสภาพแวดล้อม เทคโนโลยี นวัตกรรม ตำแหน่ง บทบาทหน้าที่ที่เปลี่ยนแปลงไป

ชาญชัย อาจิมสมาจารย์ (2551) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาครูไว้ว่า เป็นกรรมวิธีต่าง ๆ ที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในทักษะและความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงการพัฒนาทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานในทางที่ถูกต้อง

สรุปได้ว่า การพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการส่งเสริม พัฒนา เปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ทักษะ ทศนคติเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานให้เป็นระบบ แบบแผน ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของครูให้ดียิ่งขึ้น

2. ความสำคัญของการพัฒนาครู

การพัฒนาครูให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในภาวะปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การจัดการศึกษา

ให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาครูจึงมีความสำคัญด้วยเหตุดังกล่าว มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาครู ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540) ได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาครูว่า โลกในยุคไร้พรมแดนมีการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาการเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องรวดเร็วไร้ขอบเขต และหลั่งไหลไปสู่ส่วนต่าง ๆ ของโลกอย่างไม่หยุดยั้ง การแข่งขันของโลกเปรียบเทียบกับในเชิงความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการ ความรู้เป็นพลังอำนาจที่สำคัญในการพัฒนาวิทยาการและการแข่งขันของโลก การศึกษานับเป็นปัจจัยเบื้องต้นในการเสริมสร้างให้คนมีความรู้เพื่อพัฒนาประเทศทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมได้อย่างสมดุล สอดคล้อง และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ ระบบการจัดการศึกษาของชาติ จึงคาดหวังที่จะผลิตพลเมืองของประเทศที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวและเผชิญหน้ากับสภาพการณ์ของสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างสมดุลและเหมาะสม มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัวยุคชน ตลอดจนประเทศชาติให้ก้าวหน้าบนหลักการของความมีเหตุผล ความถูกต้อง มีความดีงาม และความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม

กุลธนา ธนาพงศธร (2548) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาครูไว้ว่า การพัฒนาครูเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดการประหยัดลดความสิ้นเปลืองในการใช้วัสดุในการปฏิบัติงาน ลดระยะเวลาการเรียนรู้ ลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในการทำงานให้น้อยลง เกิดองค์ความรู้แนวคิดใหม่ๆ มาช่วยให้ระบบงาน การปฏิบัติงานมีสมรรถภาพและการติดต่อประสานงานดีขึ้น

ยนต์ ชุ่มจิต (2550) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาครูว่า เนื่องจากครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาสังคมและพัฒนาชาติบ้านเมือง เพราะครูต้องทำหน้าที่พัฒนาบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างเต็มที่ จนกระทั่งให้ความรู้ความสามารถเหล่านั้นไปพัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไป ดังนั้นการพัฒนาครูจึงเป็นงานที่ทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

สมเดช สีแสง (2554) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาครูไว้ว่า เป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่ต้องปฏิบัติ เนื่องจากสภาพแวดล้อม ลักษณะงาน ความต้องการของหน่วยงาน มีความเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เริ่มต้นปฏิบัติงานใหม่จะต้องได้รับการพัฒนาเป็นอย่างมาก

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการพัฒนาครูเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะในการทำงาน ทั้งนี้เพื่อให้ครูสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ด้านวิทยาการและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกเกี่ยวกับ เครื่องมือเครื่องใช้ทางเทคโนโลยี และเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้า

3. หลักการพัฒนาครู

การพัฒนาครูเป็นการดำเนินงานที่จะต้องเป็นระบบ สามารถนำผลการพัฒนาไปใช้ในการพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหน่วยงาน องค์กรและนักวิชาการได้ให้หลักการของการพัฒนาครู ดังนี้

Robin (2014) ได้กล่าวถึงหลักการพัฒนาครูควรมีลักษณะผสมผสาน (Blended Learning: 70:20:10) โดยเป็นการพัฒนาที่กำหนดสัดส่วน ดังนี้

1. ร้อยละ 70 เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการพัฒนาในการทำงานหรือโครงการที่ได้รับมอบหมาย (Challenging Assignment)
2. ร้อยละ 20 เป็นการเรียนรู้จากการพัฒนาผ่านบุคคลอื่น (Developmental Relationships)
3. ร้อยละ 10 เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการอบรมพัฒนาในรูปแบบอบรมและสัมมนาทั่วไป (Coursework and Training)

ยนต์ ชุ่มจิต (2550) ได้กล่าวถึงหลักการพัฒนาครู สรุปดังนี้

1. การพัฒนาครูต้องมุ่งเน้นการพัฒนาตนเองของครู ทั้งนี้เพื่อให้ครูแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้เจริญเต็มที่ เมื่อครูมีความเจริญงอกงาม มีความสมบูรณ์อย่างเพียงพอแล้ว ย่อมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะร่วมช่วยกันพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า
2. การพัฒนาครูต้องมุ่งเน้นความครอบคลุมทุกด้าน มีความรู้ในเทคนิคการสอนใหม่ ๆ สามารถใช้เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ความเข้าใจกฎระเบียบของทางราชการที่ประกาศใช้ใหม่ มีความรอบรู้ตามสภาพการณ์บ้านเมือง ความรู้เท่าทันกับสิ่งที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงทางสังคมปัจจุบัน
3. การพัฒนาครูต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะครูจะมีคุณวุฒิมากน้อยเพียงใดสอนระดับใด จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความสามารถของบุคคลจะสัมพันธ์กับความเข้าใจในงานที่กำลังปฏิบัติ บุคคลที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมเป็นบุคคลที่มีคุณค่า
4. การพัฒนาครูต้องมุ่งเน้นการจัดความแตกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบวิชาชีพครู เช่น ความบกพร่องทางด้านคุณธรรม ศีลธรรม ความเฉื่อยชาในการทำงาน การขาดเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ
5. การพัฒนาครูต้องมุ่งส่งเสริมความมั่นคงถาวรและความเจริญก้าวหน้าให้แก่ครู เช่น การจัดกิจกรรมใด ๆ ต้องให้ครูเกิดความเจริญก้าวหน้า ในวิชาชีพ มีความมั่นคงต่อวิชาชีพเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจต่องานวิชาชีพของตนอยู่เสมอ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) กำหนดหลักการพัฒนาครูควรมีลักษณะเป็นการพัฒนาที่กำหนดสัดส่วน ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาครูด้วยวิธีการเรียนรู้ผ่านการทำงานหรือการลงมือปฏิบัติจริง

(Action based/ On the Job Training/ Project Assignment/ Co - Research) ร้อยละ 70 อาจกล่าวได้ว่า เป็นกระบวนการพัฒนาครูที่เน้นการลงมือทำ ได้ทดลองทำ (Experiential Learning) ผ่านจากประสบการณ์จริงจากการทำงานจริง ที่ได้มีโอกาสเรียนรู้และศึกษาจากงานประจำวัน อาจจะมาจากการได้รับมอบหมายงานใหม่ ๆ หรือโครงการใหม่ ๆ จากผู้บังคับบัญชา ทำให้ต้องเรียนรู้และฝึกทักษะหลาย ๆ อย่าง เพื่อการพัฒนาทักษะหรือสมรรถนะที่จำเป็นในการทำงาน

2. เป็นการพัฒนาครูด้วยวิธีการเรียนรู้ผ่านผู้อื่นร้อยละ 20 ซึ่งอาจมีวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านเครือข่าย (Network) การเรียนรู้ผ่านโค้ช (Coaching) การเรียนรู้ผ่านพี่เลี้ยง (Mentoring) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) และการควบคุมดูแลของหัวหน้างาน (Super vision) โดยการพัฒนาครูในลักษณะนี้ จะเป็นการเรียนรู้ในรูปแบบของการได้รับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) จากผู้บังคับบัญชา หรือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงาน ในบางครั้งก็สามารถใช้การประชุมทีม เพื่อที่จะได้เรียนรู้ซึ่งกันและกันในทีมงาน

3. เป็นการพัฒนาครูด้วยวิธีการอบรม/สัมมนา ร้อยละ 10 ซึ่งรวมถึงการจัดกิจกรรมใด ๆ ที่หลากหลายและน่าสนใจ แต่ผู้เข้าร่วมพัฒนาจะต้องแยกตัวออกจากการปฏิบัติงานจริง เพื่อเข้ารับการพัฒนา หรืออาจเรียกวิธีการนี้ได้ว่าเป็นวิธีการ Off the Job Training

สรุปได้ว่า หลักการพัฒนาครู จะต้องดำเนินการอย่างมีระบบ ผสมผสาน หลากหลายวิธีการ ครอบคลุมทุกด้าน มีความต่อเนื่อง เพื่อให้ครูแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพของตนให้เจริญเต็มที่

4. กิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครู

ครูต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีนักวิชาการได้กล่าวถึงกิจกรรมในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาหลายกิจกรรม ดังนี้

Palmer (1978) กล่าวว่า กิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครูที่สำคัญ ต้องมีการฝึกอบรมที่ดำเนินการให้ความรู้แก่ครูซึ่งเป็นเครื่องมือที่ดี ในการเพิ่มพูนความรู้ ช่วยปรับปรุงการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและทำให้เกิดความต้องการที่จะปฏิบัติงานสอนได้ดียิ่งขึ้น การที่จะบรรลุจุดหมายต้องมีการจัดฝึกอบรม จะต้องเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน การฝึกอบรมจึงนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นที่สำคัญเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในงานสอนระดับสูงสุดได้ ถึงแม้ว่าการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมจะมีจุดมุ่งหมายหลายประการ แต่ส่วนใหญ่จะมุ่งพัฒนาการสอนการพัฒนาโดยวิธีนี้จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ในเนื้อหาในสาขาวิชาที่เป็นความรู้เฉพาะทางรวมทั้งเพื่อเพิ่มพูนความชำนาญในการจัดการเรียนรู้ ประเภทของการฝึกอบรม จำแนกเป็น 4 ประเภท คือ 1) การฝึกอบรมก่อนการเข้าทำงาน 2) การฝึกอบรมปฐมนิเทศ 3) การฝึกอบรมหลังเข้าทำงานแล้ว 4) การฝึกอบรมก่อนจะได้รับการเลื่อนตำแหน่ง

Spark and Loucks-Housley (1989) กล่าวว่า กิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครูเป็นการพัฒนาวิชาชีพประกอบด้วย 7 รูปแบบ ดังนี้

1. การฝึกอบรม (Training model) เป็นรูปแบบที่ทุกคนต่างมีประสบการณ์ซึ่งการฝึกอบรมนี้อาจเป็นการนำเสนอและการอภิปรายผลงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา การสาธิต บทบาทสมมุติ การจำลองสถานการณ์ หรือการสอนระดับจุลภาค เป็นต้น

2. รูปแบบการสังเกตหรือการประเมิน (Observation/assessment Model) อาจเป็นการสังเกตคนอื่นหรือคนอื่นสังเกตตัวเรา อาจเป็นรายเดี่ยวหรือเป็นกลุ่มเพื่อให้ได้ผลสะท้อนกลับ (Feedback)

3. รูปแบบการให้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการพัฒนาหรือการปรับปรุง (Involvement in a Development Improvement Process Model) เพราะการพัฒนาหรือปรับปรุงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จำเป็นต้องอาศัยความรู้ใหม่ ๆ ทักษะใหม่ ๆ จะทำให้ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมนั้นต้องมีการศึกษาหาความรู้และพัฒนาทักษะเพิ่มเติม มีโอกาสในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนมีการตัดสินใจร่วม และผลจากการมีส่วนร่วมนั้น จะทำให้เกิดความรู้สึกการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ และการมีพันธะผูกพันต่อการนำไปปฏิบัติให้บรรลุผล ซึ่งจะก่อประโยชน์ต่อการพัฒนาหรือปรับปรุงในเรื่องนั้น ๆ ด้วย

4. รูปแบบการศึกษาเป็นกลุ่ม (Study Groups Model) ในกรณีที่โรงเรียนต้องการหาทางแก้ปัญหาหลักร่วมกันจากทุกคนทุกฝ่าย โดยหากปัญหาหลักนั้นสามารถแยกย่อยเป็นปลายประเด็น ก็จะแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ อาจจะมีกลุ่มละ 4 – 6 ราย เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาในส่วนของกลุ่มนั้น ในตอนท้ายเมื่อมีการนำเสนอและแลกเปลี่ยนผลการวิเคราะห์ของแต่ละกลุ่มร่วมกันจะก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความเห็นและข้อมูล ก่อให้เกิดการเรียนรู้และก่อให้เกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งก็คือว่าเป็นการพัฒนาวิชาชีพอีกรูปแบบหนึ่ง

5. รูปแบบการสืบค้นหรือการวิจัยปฏิบัติการ (Inquiry/action Research Model) เป็นความพยายามที่จะแก้ปัญหา หรือหาคำตอบในข้อคำถามที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานซึ่งอาจกระทำได้ในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม หรือระดับโรงเรียน และสามารถกระทำได้หลายวิธี แต่โดยทั่วไปมีขั้นตอนดังนี้ 1) กำหนดหรือเลือกปัญหาหรือคำถามที่สนใจ 2) รวบรวม จัดกระทำ และแปลความในข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น 3) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 4) กำหนดทางเลือกเพื่อการปฏิบัติ 5) ลงมือปฏิบัติและสรุปเป็นเอกสาร

6. รูปแบบการพัฒนาตนเอง (Individually Guided Activities Model) โดยแต่ละบุคคลจะกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง แล้วเลือกกิจกรรมเพื่อการปฏิบัติที่เชื่อว่า จะช่วยให้บรรลุผลสำเร็จ เป็นรูปแบบที่มีข้อตกลงเบื้องต้นว่า บุคคลสามารถจะตัดสินใจถึงความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ของตนเองได้ดีที่สุด สามารถที่จะกำหนดทิศทางและริเริ่มการเรียนรู้ด้วย

ตนเองได้และมีแรงจูงใจในตนเองได้มากขึ้นจากการที่ได้มีโอกาสได้ริเริ่มและวางแผนในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

7. รูปแบบการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring Model) นิยมจับคู่กันระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์และประสบผลสำเร็จแล้วกับบุคคลที่เริ่มงานใหม่หรือที่มีประสบการณ์น้อยกว่าโดยให้มีการอภิปรายกันถึงจุดมุ่งหมายในการพัฒนาวิชาชีพ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกลยุทธ์ที่จะให้การปฏิบัติที่มีประสิทธิผล การสะท้อนถึงวิธีการที่ใช้กันอยู่ การสังเกตการณ์ทำงาน และการใช้เทคนิคเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

Fullan and Hargreaves (1992) กล่าวว่า กิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครูเป็นกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรหรือการพัฒนาบุคคล (Individual Development) สามารถกระทำได้โดย

1. การฝึกอบรม (Training)
2. การศึกษา (Education)
3. การพัฒนาตนเอง (Development)

Nadler and Nadler (1989) กล่าวว่า กิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครู เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แบ่งเป็น 3 วิธี คือ

1. การฝึกอบรม (Training)
2. การศึกษา (Education)
3. การพัฒนาตนเอง (Development)

Calderhead and Shorrock. (1997) กิจกรรมการพัฒนาครู ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบ ดังนี้

1. การพัฒนาครูโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐาน (ICT Based Training) อิทธิพลของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้แพร่กระจายไปทั่วทุกมุมโลก ไม่เพียงเปลี่ยนสังคมให้เป็นสังคมข้อมูลข่าวสารและสื่อเทคโนโลยิดังกล่าว ยังมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของคนยุคใหม่อย่างมหาศาลด้วย ในรายงาน Technology Count 2004 ที่มีชื่อรายงานว่า Global Link : Lessons from the world ซึ่งจัดทำโดยนิตยสาร Education week ได้ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาครูในยุคเทคโนโลยีนี้สำคัญยิ่ง ทั้งนี้เพราะโลกแห่งการเรียนรู้สำหรับเด็ก ๆ ได้เปลี่ยนไปมากในแทบทุกภูมิภาคของโลก โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self – directed learning) โดยมีครูเป็นเจ้านายในการจินตนาการในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ ท่ามกลางความท้าทายของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกระตุ้นและส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งดูเหมือนว่าจะต้องอาศัยจินตนาการและความทุ่มเทของครูเป็นสำคัญนั้น รายงานฉบับนี้ก็ได้ให้ความหวังกับครูว่า จากการศึกษาประสบการณ์ของประเทศต่าง ๆ นั้น ล้วนพบรูปแบบการประยุกต์ใช้และเทคนิคการใช้

เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะในรายวิชาใด ระดับชั้นใด ปรัชญาการสอนแบบใด หรือแม้แต่บริบททางสังคมวัฒนธรรมใดก็ตาม เทคโนโลยีดูเหมือนจะมีอิทธิพลแนวทางการนำไปใช้ที่คล้ายคลึงกันทั้งสิ้น นั่นคือการใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งในการฝึกอบรมพัฒนาครู และเช่นเดียวกับการส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยี เป็นส่วนหนึ่งในการสอนและเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ของผู้เรียน ตัวอย่างรูปแบบวิธีการในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เช่น ฟินแลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน ไชล์แลนด์ ที่ค่อนข้างเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาครูที่มีเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐานนั้นไม่ใช่เป็นเพียงแต่การส่งเสริมให้มีการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้เท่านั้น แต่การพัฒนาด้านนี้ต้องมุ่งให้การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้กลายเป็นวัฒนธรรมและวิถีการเรียนรู้ของเด็กรุ่นใหม่และครูผู้สอน เพื่อการใช้ชีวิตที่สร้างสรรค์และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

2. การพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Training) แนวคิดการบริหารจัดการแบบโรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) ซึ่งให้บทบาทหน้าที่ต่อโรงเรียน ซึ่งมีครูเป็นเสาหลักแห่งการเรียนรู้ โดยนัยนี้การพัฒนาครูให้มีคุณภาพเพื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพจึงถือเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ดังนั้นรูปแบบการฝึกอบรมและพัฒนาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Training) จึงเป็นรูปแบบหนึ่งที่ปรากฏให้เห็นชัดในกระแสการปฏิรูปการศึกษาทั่วโลก ลักษณะของการฝึกอบรมและพัฒนาครูที่เน้นที่โรงเรียนเป็นฐานนี้ จะมีการประสานกับผู้เชี่ยวชาญ นักฝึกอบรมจากสถาบันการศึกษาภายนอกในการเข้ามาให้การฝึกอบรม จุดเด่นของการฝึกอบรมแบบนี้มีลักษณะสำคัญ อาทิ เน้นการพัฒนาครูทั้งโรงเรียน (Whole School Development) การมุ่งความสามารถในการจัดการของครูบนฐานห้องเรียนหรือเน้นห้องเรียนเป็นฐาน (Classroom Based) เป็นการทำงานที่อิงการเรียนการสอนและบทบาทหน้าที่ครูเป็นหลัก (Training on the job/work) มีกลไกการนิเทศและการมีพี่เลี้ยงสำหรับครูให้เป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการฝึกอบรมและเน้นกลวิธีการฝึกอบรมที่เสริมพลังอำนาจครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนควบคู่กับการพัฒนาการสอนอย่างสม่ำเสมอ (Empower for Teaching & Development) เป็นต้น

3. การพัฒนาครูโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research – based Training) การฝึกอบรมและพัฒนาครูที่ใช้ยุทธศาสตร์วิจัยเป็นฐานในการจัดการศึกษา เช่น การอาศัยข้อมูลและองค์ความรู้ จากการวิจัยเป็นโจทย์ การฝึกอบรมครูให้มีทักษะวิจัยพื้นฐาน สามารถทำวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research) รวมถึงลักษณะของการฝึกอบรมและพัฒนาครูโดยผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนา (R & D) ที่ช่วยให้ครูสามารถวิจัยและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนหรือสร้างและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ของครูอย่างเป็นระบบ

4. การพัฒนาครูแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem – based Training) แนวการ เรียนรู้บนฐานโจทย์ปัญหาแม้แรกเริ่มจะมาจากด้านการศึกษาด้านยา (Medical Education) และ แพร่กระจายไปสู่ศาสตร์ด้านอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นสาขาวิศวกรรม กฎหมาย สถาปัตยกรรมสาย สังคมศาสตร์ และการบริหารการศึกษาซึ่ง Edwin Bridges แห่ง Stanford University School of Education ถือเป็นผู้นำการพัฒนาโปรแกรมการบริหารการศึกษาที่เน้นอยู่บนรากฐานการเรียนรู้ ปัญหาในปี 1987 ต่อมาภายหลังวิธีการแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem – based Training) ก็ได้ ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางซึ่งปรากฏคำว่า “Problem – based Training” “Problem solving” การเรียนรู้เป็นหลัก แต่แนวคิดดังกล่าวก็ได้นำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูอย่างชัดเจนด้วย ทั้งนี้ รูปแบบการฝึกอบรมและพัฒนาครูแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน (Problem – based) มักอิงปัญหาครูเป็น ตัวตั้งบางครั้งจะพบคำเรียกว่า “Case – based Training” ที่หมายถึงการอิงปัญหาครูตามแต่ละ กรณีเป็นหลักแต่กระนั้นการพัฒนาครูบนฐานโจทย์ปัญหาบางครั้งก็อิงสถานการณ์หรือประเด็นสำคัญ ทางการศึกษาที่อยู่ในกระแสความเคลื่อนไหวต่าง ๆ เป็นโจทย์ในการฝึกอบรมก็ได้ เช่น ปัญหาความ รุนแรงในโรงเรียนปัญหาการจัดการสอนสำหรับชั้นเรียนร่วมที่มีเด็กพิเศษ ปัญหาครูกับการจัดการเด็ก กลุ่มเสี่ยงการฝึกอบรมแบบนี้มักจะไปควบคู่กับการส่งเสริมครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนการ เรียนรู้บนโจทย์ปัญหาเช่นเดียวกัน (Problem – based Teaching/Learning)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540) กล่าวว่า วิธีการพัฒนา บุคลากร มีหลายวิธี ได้แก่

1. สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรเป็นรายบุคคลได้รับการพัฒนาอย่าง สม่าเสมอและต่อเนื่อง เช่น การส่งไปฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ หรือศึกษาต่อ
2. จัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา เป็นหมู่คณะในโรงเรียน
3. จัดให้มีการศึกษาดูงานหรือแลกเปลี่ยนบุคลากรภายในกลุ่มโรงเรียน
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาการเรียนรู้ โดยสร้างนวัตกรรมสื่อและ การใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนรู้

บุญเลิศ กลิ่นรัตน์ (2542) กล่าวว่า องค์การต้องเร่งดำเนินการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่องาน โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

1. การสอน และให้คำปรึกษา (Coaching and Counseling) วิธีนี้นำมาใช้เมื่อ บุคลากรไม่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่ให้เกิดผลดีได้ วิธีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์วิธี นี้เป็นวิธีที่ผู้บริหารเปิดโอกาสไว้ตลอดเวลา เมื่อตัวบุคลากรต้องการสอน หรือขอคำปรึกษาขณะที่เข้า ทำงาน

2. การสอนและการนิเทศงาน (Job Instruction and Job Supervision) ต่าง จากการสอนและการให้คำปรึกษา คือ การสอนและการนิเทศงานนั้น ตัวผู้บริหารต้องเป็นฝ่ายลงไป

คลุกคลีกับการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างใกล้ชิด ไม่ใช่นั่งรอคอยข้อมูลอยู่ห่าง ๆ ดังเช่นวิธีการแรก จุดประสงค์ของวิธีนี้ คือ การสอน ตรวจสอบ แนะนำ แก้ไข และควบคุม ให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารต้องเตรียมตัวอย่างเป็นทางการเพื่อสอนงานและนิเทศงาน

3. การมอบหมายงานให้ทำและรักษาการ (Job Assignment and Acting) เป็นวิธีการที่ใช้เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ที่ตีมากวิธีหนึ่ง แต่วิธีนี้ต้องคำนึงในแง่กฎหมาย โดยเฉพาะองค์การของรัฐ และรัฐวิสาหกิจอาจใช้วิธีได้ไม่มากนัก เพราะอาจเกิดปัญหาในทางกฎหมายได้หลักการสำคัญของการมอบหมายงานให้ทำและให้รักษาการคือ การให้โอกาสผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงฝีมือแทนตน เมื่อถึงเวลาและโอกาสอันควร โดยให้ปฏิบัติหน้าที่แทนบางเรื่อง โดยผู้บริหารอาจจะคอยให้ความช่วยเหลืออยู่ห่าง ๆ หรือให้ทำแทนพร้อมทั้งหมดในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งก็ได้

4. การโยกย้ายหมุนเวียนการปฏิบัติงาน (Job Rotation) ทำให้บุคลากรมีทักษะประสบการณ์ใหม่ ๆ และรอบรู้ต่าง ๆ นอกเหนือจากงานที่ตนรับผิดชอบประจำ วิธีนี้ช่วยให้บุคคลแต่ละฝ่ายรู้ปัญหาและอุปสรรคซึ่งกันและกัน เพราะบางปัญหามีสาเหตุมาจากความไม่เรียบร้อยของงานในฝ่ายอื่นก่อให้เกิดความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจพร้อมที่จะให้ความร่วมมือและแก้ไข นอกจากนี้ยังมีความสำคัญต่อการที่จะนำไปใช้ ปรับตำแหน่งบุคลากรให้สูงขึ้นเช่นกัน แต่การใช้วิธีนี้ต้องตระหนักในภูมิหลังของบุคลากรแต่ละคนด้วย เช่น เพศ วุฒิทางการศึกษา สาขาวิชาที่เรียนจบ ความถนัดขีดความสามารถ โรคประจำตัว

5. การฝึกอบรม (Training) ปัจจุบันกระแสความนิยมจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กำลังอยู่ในระดับที่สูงมาก มีการจัดฝึกอบรมอย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนแต่การฝึกอบรมเป็นเพียงวิธีการหนึ่งเท่านั้น การฝึกอบรมที่ทำได้ผลจำเป็นต้องมีการเตรียมการวางแผนอย่างเป็นระบบ กับเรื่องที่เหมาะสมตามความจำเป็นโดยต้องปฏิบัติตามแผนอย่างเคร่งครัดด้วย

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2543) ได้กล่าวถึงวิธีการพัฒนาครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 52 ได้กำหนดให้มีระบบ กระบวนการผลิตการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง และมาตรา 55 กำหนดให้มีกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา จึงกำหนดแนวทางให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบไว้ 2 ระยะ

1. การพัฒนาครูระยะเตรียมการ เพื่อเตรียมความพร้อมให้ครู ซึ่งมีจำนวนกว่า 6 แสนคนได้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งความมั่นใจที่จะดำเนินงานตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยใช้การฝึกอบรมทางไกล ถ่ายทอดเนื้อหาสาระผ่านสื่อประสม รวมทั้งมีชุดฝึก

อบรมที่ครูสามารถศึกษาด้วยตนเอง มีวิทยากรแกนนำให้คำปรึกษาและพบกลุ่ม เป็นครั้งคราวมีหน่วยงานเครือข่ายเป็นศูนย์ประสานงานการดำเนินงาน ทั้งนี้ในการอบรมดังกล่าวจะเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาให้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

2. การพัฒนาครูระยะยาว เป็นการวางระบบการพัฒนาและส่งเสริมครูให้มีประสิทธิภาพต่อเนื่องและยั่งยืน โดยจัดตั้งหน่วยงานกลางทำหน้าที่เป็นหน่วยงาน/สถาบัน แม่ข่ายในการพัฒนาและส่งเสริม ทำการประสานกับสถาบันผลิตและพัฒนาครู และสถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ดำเนินการอบรมและพัฒนาครูให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่องค์กรวิชาชีพครูกำหนดด้วยวิธีการและรูปแบบใหม่ ที่หลากหลาย นอกเหนือจากการอบรม สัมมนา หรือศึกษาดูงานเช่นการอบรมและพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนและภาระงานของครูเป็นฐาน การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู ส่งเสริมครู เพื่อสนับสนุนครูในการผลิตผลงานดีเด่น ผลงานริเริ่มสร้างสรรค์ และผลงานที่สร้างคุณประโยชน์ต่อวงการวิชาชีพตลอดจนยกย่องเชิดชูเกียรติที่มีผลงานการศึกษาค้นคว้า วิจัย สร้างสรรค์ นวัตกรรมและผลงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้และการศึกษา

2.1 แนวทางการพัฒนาครู การพัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงนั้น จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดอายุการทำงาน เพื่อสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้มีแนวทางดังนี้

2.1.1 การกำหนดเกณฑ์การต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เพื่อให้ครูต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และต้องผ่านการประเมินในการเข้ารับการพัฒนาวิชาชีพครูตามเกณฑ์ ที่องค์กรวิชาชีพครูกำหนด

2.1.2 การปรับเปลี่ยนรูปแบบ/วิธีการในการพัฒนาครูจากการอบรมสัมมนาเพียงอย่างเดียว เป็นการพัฒนาครูในรูปแบบที่หลากหลายและต่อเนื่อง เช่น การใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการพัฒนาครู การเชื่อมโยงการพัฒนาครูกับการพัฒนาเพื่อรับปริญญาและการสอนงานในหน่วยปฏิบัติงาน มีการส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมที่เน้นการฝึกประสบการณ์ที่ตรงกับภารกิจหรืองานสอนของครู การสนับสนุนให้ครูได้พัฒนางานประจำของตนเองอย่างต่อเนื่อง เช่น การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หรือการวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การเรียนรู้จากประสบการณ์ของครูที่ได้รับการยกย่องด้านปฏิรูปการเรียนรู้ เช่น ครูแห่งชาติ ครูต้นแบบ ครูแกนนำ

2.1.3 การวางแผนพัฒนาครูประจำการทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาครูแต่ละสังกัด รวมทั้งให้มีการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผลการพัฒนาครูนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง

2.2 การยกย่องเชิดชูเกียรติครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการพัฒนานโยบายการยกย่องครูผู้มีผลงานดีเด่น โดยศึกษาวิจัยเอกสารการยกย่องครูผู้มี

ผลงานดีเด่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการยกย่องในวงการวิชาชีพอื่น ๆ และจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายการยกย่องครูผู้มีผลงานดีเด่นขึ้น โดยเน้นการยกย่องครูในรูปแบบ “เกียรติคุณและผลงาน” จะเห็นได้ว่า การยกย่องเชิดชูเกียรติครูผู้มีผลงานดีเด่นเป็นการสนับสนุนครูให้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานพัฒนาตนเองและเพื่อนครู เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพของผู้เรียน การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูและคุณภาพของการศึกษาไทย

มนตรี จุฬาวัดนทล (2543) ได้เสนอวิธีการพัฒนาครู 4 ประการ คือ

1. วิธีการพัฒนาตนเองในระหว่างเป็นครู
2. วิธีการฝึกฝนกับครูพี่เลี้ยงหรือผู้เชี่ยวชาญในระหว่างเป็นครู
3. วิธีการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ
4. วิธีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

สหชาติ ไชยรา (2544) สรุปลักษณะการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีวิธีการพัฒนาบุคลากร 5 วิธี คือ

1. การฝึกอบรม
2. การส่งบุคลากรไปศึกษาต่อ
3. การดูงาน
4. การพัฒนาโดยกระบวนการปฏิบัติงาน
5. การพัฒนาตนเองและการพัฒนาทีมงานหรือองค์กร

เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา (2544) กล่าวว่า การพัฒนาบุคคลประกอบด้วย 3 วิธี ดังนี้

1. การพัฒนาตนเอง การพัฒนาตนเองเป็นกระบวนการในการเรียนรู้ไม่จำกัดจากการศึกษาหรือการฝึกอบรม ซึ่งเป็นการนำเอาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ทักษะทัศนคติ ตลอดจนแนวความคิดที่พึงได้รับความรู้ใหม่ไปประยุกต์ใช้ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน การดำรงชีพอยู่ในปัจจุบันและต่อไปในอนาคต

2. การศึกษา เป็นกิจกรรมที่มีความมุ่งหมายในการที่จะเสริมสร้างความรู้ความชำนาญค่านิยมศีลธรรม และความเข้าใจที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษามีชีวิตได้อย่างปกติสุขและทำประโยชน์แก่สังคมได้ แต่สำหรับผู้ปฏิบัติงานอยู่แล้ว การศึกษาหมายถึง กิจกรรมด้านการพัฒนาคนที่ได้กำหนดขึ้นเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงาน

3. การฝึกอบรม การฝึกอบรมเป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาบุคลากรที่หน่วยงานทุกหน่วยให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะการฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคลากร ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงาน ให้มีความเจริญก้าวหน้าหรือบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี การฝึกอบรมเป็นการเสริมสร้างความรู้ความสามารถให้กับบุคคลในการทำงานเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลดียิ่งขึ้น

พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2546) ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาครู คือ SWIPPA MODEL เป็นรูปแบบการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน

S คือ Self-Learning หมายถึง การเรียนรู้ด้วยตนเอง

W คือ Whole School หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันทั้งโรงเรียน

I คือ Interaction หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

P คือ Participation หมายถึง การมีส่วนร่วมรับผิดชอบงาน

P คือ Process and Product หมายถึง ทำงานอย่างมีกระบวนการและมีผลงาน

ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

A คือ Application หมายถึง การนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในการพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น

อาภรณ์ ภูพิริยพันธ์ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า 70:20:10 Learning Model ซึ่งแนวคิดดังกล่าวเป็นแนวคิดการพัฒนาคนที่มีแก่นการปฏิบัติจริง หรือการทำงานจริงในภาคสนามจริง กล่าวคือ เรียนรู้จากประสบการณ์ 70% จากผู้อื่น 20% และเรียนรู้จากหลักสูตรการอบรม 10% หลักการพัฒนาครูตามรูปแบบการเรียนรู้ “70:20:10 Learning Model” เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มีต้นกำเนิดมาจากการวิจัยเชิงประจักษ์และการสังเกตการณ์ของนักวิชาการ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 โดย Morgan McCall และทีมงาน ณ Center for Creative Leadership (CCL) สหรัฐอเมริกา เป็นรูปแบบที่ต้องปรับใช้ในองค์กรแบบองค์รวม (Learning Architecture) หมายถึง การผสมผสานวิธีการพัฒนาทั้งการฝึกอบรม (Classroom Training) และการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจริงในสถานที่ทำงาน (Workplace Learning) ในสัดส่วนที่เหมาะสม คือ 70:20:10 ได้แก่

70% เป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การทำงาน (Learn by Experience) เน้นการทำงานในสถานที่ทำงานจริง (Workplace Learning) และได้ลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนรู้เกิดการรับรู้อย่างรวดเร็วจากการลงมือปฏิบัติ

20% เป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในสถานที่ทำงาน (Learn by Others) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการสนทนา การปรึกษาหารือ การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน อาศัยพื้นฐานการมีสายสัมพันธ์ที่ระหว่งคู่สนทนา

10% เป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ที่มีรูปแบบเฉพาะเจาะจง และเป็นทางการ (Learn by Courses) มีการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรและระยะเวลาไว้ชัดเจน อาศัยการเรียนรู้ทั้งการฝึกอบรมภายในและภายนอกองค์กรและการเรียนรู้แบบออนไลน์

โดยการเรียนรู้ในแต่ละรูปแบบประกอบด้วยเครื่องมือในการพัฒนา ที่หลากหลาย ดังนี้

1. การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การทำงาน เครื่องมือการพัฒนา ประกอบด้วย การมอบหมายงาน การมอบหมายโครงการ การหมุนเวียนงาน การเฝ้าติดตามแม่แบบ การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง การดูงานนอกสถานที่

2. การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในสถานที่ทำงาน เครื่องมือการพัฒนาประกอบด้วย การสอนงาน การเป็นพี่เลี้ยง และการประชุม

3. การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ที่มีรูปแบบเฉพาะเจาะจง และเป็นทางการ เครื่องมือพัฒนา ประกอบด้วย การฝึกอบรม และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้กำหนดกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครู ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาครูด้วยวิธีการเรียนรู้ผ่านการทำงานหรือการลงมือปฏิบัติจริง
2. เป็นการพัฒนาครูด้วยวิธีการเรียนรู้ผ่านผู้อื่น
3. เป็นการพัฒนาครูด้วยวิธีการอบรม/สัมมนา

จากการศึกษา แนวคิดกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครูของ (Palmer, 1978; Spark and Loucks-Housley, 1989; Fullan and Hargreaves, 1992; Calderhead and Shorrocks, 1997; Glickman, 2004; สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540; บุญเลิศ กลิ่นรัตน์, 2542; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2543; มนตรี จุฬาวัดนทล, 2543; สหชาติ ไชยรา, 2544; เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา, 2544; พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, 2546; อาภรณ์ ภู่วิทยพันธ์, 2559; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และนำมาเป็นกรอบแนวคิด ดังตาราง 2

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครู

หน่วยงาน/ นักวิชาการ	องค์ประกอบ	Palmer (1978)	Spark and Loucks-Housley (1989)	Nadler and Nadler (1989)	Fullan and Hargreaves (1992)	Calderhead and Shorrock (1997)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540)	บุญเลิศ กลินรัตน์ (2542)	สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2543)	มนตรี จุฬาววัฒนทล (2543)	สหชาติ ไชยรา (2544)	เสาวลักษณ์ นิกมลพิทยา (2544)	พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2546)	อารมณ์ ภูพิริยพันธ์ (2559)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562)	ความถี่	ผลการสังเคราะห์
1. การเรียนรู้จาก การลงมือปฏิบัติ จริง		✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11	3
2. เรียนรู้ด้วย ตนเอง			✓	✓									✓			3	
3. การโยกย้าย หมุนเวียนการ ปฏิบัติงาน							✓									1	
4. การเรียนรู้จาก ผู้อื่น		✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	10	2
5. การสอนและ การนิเทศงาน		✓					✓						✓			3	
6. การดูงาน											✓					1	
7. การฝึกอบรม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	13	1
8. การศึกษาต่อ			✓	✓						✓	✓	✓				5	

จากตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครู ผู้วิจัยได้นำวิธีการพัฒนาครูมาเป็นกรอบแนวคิดการพัฒนาครู เพื่อใช้ดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 กิจกรรม คือ

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการสังเคราะห์องค์ประกอบที่ 1,2 และ 3 เข้าด้วยกัน เนื่องจากมีลักษณะคล้ายกัน
2. การเรียนรู้จากผู้อื่น เป็นการสังเคราะห์องค์ประกอบที่ 4,5 และ 6 เข้าด้วยกัน เนื่องจากมีลักษณะคล้ายกัน
3. การฝึกอบรม เป็นการสังเคราะห์องค์ประกอบที่ 7 และ 8 เข้าด้วยกัน เนื่องจากมีลักษณะคล้ายกัน

ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาครูมากำหนดสัดส่วนตามแนวคิด 70:20:10 Learning Model จึงได้ว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง 70% การเรียนรู้จากผู้อื่น 20% และการฝึกอบรม 10% (อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์, 2559; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรม

1. ความหมายของโปรแกรม

Barr and Keating (1990) กล่าวว่า โปรแกรมมีความหมายได้หลายแบบขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล โดยทั่วไปคำว่าโปรแกรมใช้ใน 3 ความหมาย คือ

1. โปรแกรม หมายถึง หน่วย (Units) ที่จัดขึ้นเพื่อทำกิจกรรมพิเศษหรือให้บริการตามความต้องการของสถาบันหรือบุคคล
2. โปรแกรม หมายถึง ลำดับการปฏิบัติตามที่วางแผนไว้ (Series of Planned Intervention) เพื่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะ
3. โปรแกรม หมายถึง กิจกรรมที่วางแผนไว้ (Planned Activity) เพื่อเป้าหมายโดยเฉพาะ

Chen (1990) ได้ให้ความหมายของทฤษฎีโปรแกรมว่าเป็นการกำหนดถึงสิ่งที่จะต้องกระทำเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่พึงประสงค์ผลกระทบสำคัญที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและเงื่อนไขที่จะทำให้เป้าหมายหรือผลกระทบเหล่านี้เกิดขึ้นได้ ทฤษฎีโปรแกรมประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่ระบุถึงโครงสร้างของโปรแกรมที่ควรจะเป็นประกอบด้วยการจัดกระทำ (Treatments) ผลลัพธ์ (Outcomes) และกระบวนการนำไปสู่การปฏิบัติ (Implementation Processes) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับคุณค่าของโปรแกรมส่วนนี้จะถูกเรียกว่า “Normative Theory” ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่ระบุถึงกลไกเชิงสาเหตุที่เชื่อมต่อความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกระทำของโปรแกรมกระบวนการนำไปสู่การปฏิบัติและผลลัพธ์ส่วนนี้จะถูกเรียกว่า “Causative Theory” โดยที่ Normative Theory

จะทำให้การชี้แนะเกี่ยวกับเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่จะต้องตรวจสอบหรือติดตามและการออกแบบและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดกระทำส่วน Causative Theory จะระบุถึงประเด็นที่เกี่ยวกับการทำงานของโปรแกรมภายใต้สภาพการณ์ที่กำหนดและผลที่จะเกิดขึ้นจากโปรแกรม

Rogers (2002) ได้ให้ความหมายของทฤษฎีโปรแกรมเป็นการสร้างโมเดลที่เป็นไปได้เกี่ยวกับโปรแกรมถูกคาดหวังว่าจะทำงานอย่างไรเพื่อที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการซึ่งนักประเมินจะใช้ทฤษฎีนี้เป็นแนวทางในการดำเนินการประเมินและใช้เป็นมาตรฐาน (Benchmark) ในการตัดสินประสิทธิผลของโครงการ

Boyle (1981) และ Boone (1992) ให้ความหมายของโปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพ หมายถึง ผลของความร่วมมือระหว่างผู้เข้าร่วมโปรแกรมกับผู้พัฒนาโปรแกรมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผน การสร้างแผนการจัดกิจกรรม การปฏิบัติการ การประชาสัมพันธ์ การประเมินผล รายงานผล และความรับผิดชอบต่อโปรแกรม

หรรษา สุขกาล (2543) ได้ให้ความหมายของโปรแกรมไว้คือ แผนที่วางไว้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามเป้าหมาย ภายใต้บริบทของสถาบัน

สุวิมล ว่องวานิช (2544) ได้ให้ความหมายของโปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพครู หมายถึง ระบบโครงสร้างที่กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ออกแบบมาเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกันเพื่อการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานของครู

อุณา นพคุณ (2548) ได้ให้ความหมายของโปรแกรมไว้คือ งานประจำที่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และได้กล่าวถึงความแตกต่างกันของคำว่าโปรแกรมและโครงการไว้ว่าโปรแกรม คือ งานประจำที่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่วนโครงการจะมีลักษณะที่เป็นงานเฉพาะกิจตามความจำเป็นในสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ แต่ถ้าหากโครงการมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในระยะเวลาที่ยาวนานในกรณีเช่นนี้โครงการก็จะกลายเป็นโปรแกรม ดังนั้นระยะเวลาจึงจำเป็นในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนา ประเมินผล เพื่อการคงอยู่ของกิจกรรมเป็นปัจจัยที่สำคัญของโปรแกรม

สรุปได้ว่า โปรแกรม คือ แผนโครงสร้างที่กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีการวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ โดยการนำเอาองค์ประกอบที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายภายใต้บริบทของการพัฒนาในแต่ละองค์กร

2. องค์ประกอบของโปรแกรม

Glickman (2004) ได้เสนอโปรแกรมการพัฒนาครูมืออาชีพในระดับบูรณาการประกอบด้วยเรื่องต่อไปนี้

1. ด้านทักษะการสอนทั่วไป ได้แก่
 - 1.1 การจัดชั้นเรียน
 - 1.2 การออกแบบการเรียนรู้

- 1.3 การประเมินผลการเรียนของนักเรียน
- 1.4 การคาดหวังของครู
- 1.5 ทักษะการตั้งคำถาม
- 1.6 การจูงใจนักเรียน
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่
 - 2.1 การใช้หลักความคิดรวบยอด
 - 2.2 การใช้รูปแบบการเปรียบเทียบ
 - 2.3 การเรียนรู้ร่วมกัน
 - 2.4 แผนที่ความคิดรวบยอด
3. การฝึกปฏิบัติและภาวะผู้นำ
 - 3.1 การฝึกปฏิบัติระหว่างเพื่อน
 - 3.2 ระบบการสังเกตการณ์สอนซึ่งกันและกัน
 - 3.3 ทักษะการประชุม
 - 3.4 การติดต่อสัมพันธ์ทางวิชาชีพ
 - 3.5 การรู้จักฝึกปฏิบัติอย่างพอเหมาะพอดี

เจนจิรา คงสุข (2540) ได้กล่าวถึงโปรแกรม ประกอบด้วย หลักการ ความหมาย วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการดำเนินการ

ธำรง บัวศรี (2542) กล่าวถึงองค์ประกอบหลักของโปรแกรม ออกเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. เป้าหมายและนโยบายทางการศึกษา (Educational Goals and Policies)
2. จุดมุ่งหมายโปรแกรม (Program Aims)
3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures)
4. จุดประสงค์รายวิชา (Subject Objectives)
5. เนื้อหา (Content)
6. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional Objectives)
7. กลยุทธ์การเรียนการสอน (Instructional Strategies)
8. การประเมินผล (Evaluation)
9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and

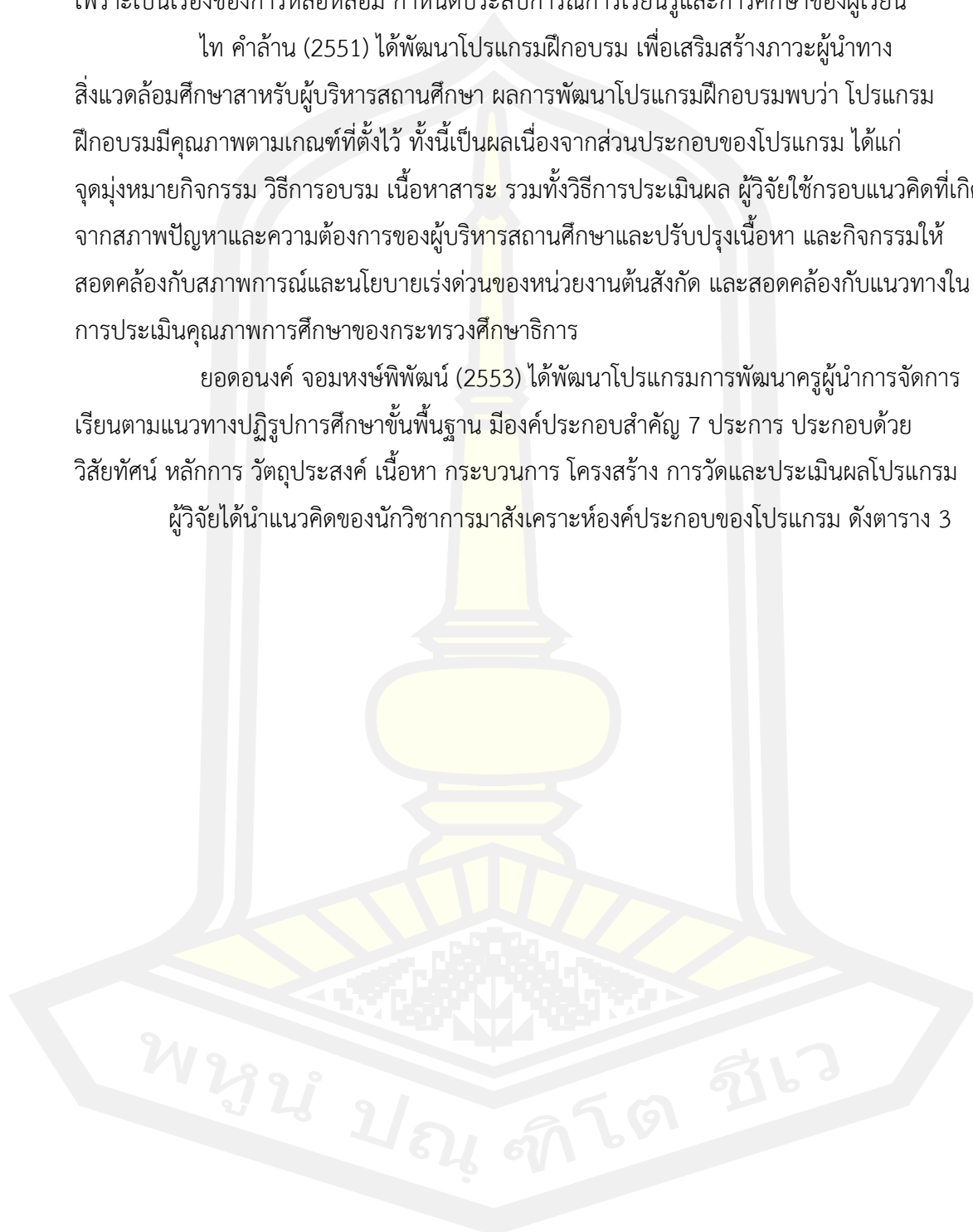
Instructional media)

สุมิตรา พงศธร (2550) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของโปรแกรมประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย (Aims) เป้าหมาย (Goals) วัตถุประสงค์ (Objectives) เนื้อหาวิชา (Content) และ

กิจกรรมการเรียนการสอน (Learning Activities) หัวใจของหลักสูตรอยู่ที่กิจกรรมการเรียนการสอน เพราะเป็นเรื่องของการหล่อหลอม กำหนดประสบการณ์การเรียนรู้และการศึกษาของผู้เรียน

ไท คำลั่น (2551) ได้พัฒนาโปรแกรมฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำทาง สิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผลการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมพบว่า โปรแกรม ฝึกอบรมมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นผลเนื่องจากส่วนประกอบของโปรแกรม ได้แก่ จุดมุ่งหมายกิจกรรม วิธีการอบรม เนื้อหาสาระ รวมทั้งวิธีการประเมินผล ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดที่เกิด จากสภาพปัญหาและความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาและปรับปรุงเนื้อหา และกิจกรรมให้ สอดคล้องกับสภาพการณ์และนโยบายเร่งด่วนของหน่วยงานต้นสังกัด และสอดคล้องกับแนวทางใน การประเมินคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553) ได้พัฒนาโปรแกรมการพัฒนาครูผู้นำการจัดการ เรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบสำคัญ 7 ประการ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ โครงสร้าง การวัดและประเมินผลโปรแกรม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของนักวิชาการมาสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม ดังตาราง 3

ตาราง 3 การสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม

องค์ประกอบ	นักวิชาการ					ความถี่	สรุปอันดับ
	เจนจิรา คงสุข (2540)	ฉำรง บัวศรี (2542)	สุมิตรา พงศธร (2550)	ไท คำล้ำน (2551)	ยอดอนงค์ จอมหงษ์พัฒนา (2553)		
1. หลักการ	✓				✓	2	4
2. ความหมาย	✓					1	5
3. วัตถุประสงค์	✓	✓	✓		✓	4	3
4. การจัดห้องเรียน	✓					1	5
5. เนื้อหา	✓	✓		✓	✓	4	1
6. วิธีการดำเนินการ	✓			✓		2	4
7. เป้าหมายและนโยบายทางการศึกษา		✓	✓			2	4
8. จุดมุ่งหมายโปรแกรม		✓	✓	✓		3	3
9. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร		✓				1	5
10. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน		✓				1	5
11. กลยุทธ์การเรียนการสอน		✓	✓			2	4
12. การประเมินผล		✓		✓	✓	3	2
13. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน		✓				1	5
14. จุดประสงค์รายวิชา		✓				1	5
15. วิสัยทัศน์					✓	1	5
16. กระบวนการ					✓	1	5
17. โครงสร้าง					✓	1	5

จากตาราง 3 เมื่อนำองค์ประกอบที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการนำมาสังเคราะห์โดยมีวิธีการพิจารณาจากองค์ประกอบที่มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้กล่าวถึง พบว่า มีองค์ประกอบของโปรแกรมจำนวนมาก ผู้วิจัยได้สังเคราะห์

องค์ประกอบที่มีลักษณะใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน ได้จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา 5) การประเมินผล ส่วนองค์ประกอบที่เหลือ ได้นำไปจัดกลุ่มตามความสอดคล้องเพื่อนำไปสร้างเป็นองค์ประกอบให้ครอบคลุมทั้ง 4 องค์ประกอบ

3. การพัฒนาโปรแกรม (Program Development)

Styles (1990) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาโปรแกรม (Program Development Model) ประกอบด้วย

1. การประเมินความต้องการ (Needs Assessment)
2. ตั้งวัตถุประสงค์ (Goal Setting)
3. การวางแผนตั้งทีมงาน (Planning Team)
4. การพัฒนาบุคลากร (Staff Development)
5. การประเมินผล (Evaluation)
6. วิธีลงมือปฏิบัติ (Modes of Implementation)
7. การจัดการทรัพยากร (Resource Management)
8. การประเมินสิ่งแวดล้อม (Environment Assessment)

Barr and Keating (1990) กล่าวถึง รูปแบบการพัฒนาโปรแกรม (Program Development Model) โดยเสนอรูปแบบ 5 ขั้น เพื่อการพัฒนาโปรแกรม (Five-step Model for Program Development) คือ

ขั้นที่ 1 การประเมิน (Assessment)

- 1.1 ประเมินความต้องการ
- 1.2 ประเมินสิ่งแวดล้อมสถานศึกษา
- 1.3 ประเมินทรัพยากร เช่น บุคลากร เงิน ทรัพยากรทางกายภาพ

ขั้นที่ 2 การวางแผน (Planning)

- 2.1 การพัฒนาทีมวางแผน
- 2.2 การกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์และการประเมินผล
- 2.3 เลือกวิธีปฏิบัติ
- 2.4 ฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 กำหนดงบประมาณที่ต้องใช้
- 2.6 กำหนดเวลาที่ใช้จนสิ้นสุดโปรแกรม

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติ (Implementation)

- 3.1 กำหนดความรับผิดชอบ เช่น ทักษะความสามารถและงานที่ต้องทำ
- 3.2 ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

3.3 ประเมินผลกระบวนการ (Process) และประเมินผลผลิต (Product)

ขั้นที่ 4 ประเมินหลังจบโปรแกรม (Post-assessment) ใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินกระบวนการและผลผลิตเพื่อการตัดสินใจอนาคตของโปรแกรม

ขั้นที่ 5 การตัดสินใจเชิงบริหาร (Administrative Decision) การตัดสินใจว่าจะดำเนินโปรแกรมต่อไป หรือยุติโปรแกรมหรือดัดแปลงปรับปรุง

Knowles (1980) ได้นำเสนอการวางแผนโปรแกรมการพัฒนาศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้คือ

ขั้นที่ 1 การจัดบรรยากาศสำหรับการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 การจัดตั้งโครงสร้างองค์การสำหรับการวางแผน

ขั้นที่ 3 การวินิจฉัยความต้องการสำหรับการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 การจัดสร้างทิศทางเป้าหมายสำหรับเรียนรู้

ขั้นที่ 5 การปฏิบัติตามโปรแกรม (การสรรหาและการฝึกอบรมการจัดการเกี่ยวกับผู้สนับสนุนการเรียนรู้และกระบวนการ การปรึกษาทางด้านการศึกษาระดับประถมศึกษา)

ขั้นที่ 6 การออกแบบด้านประสบการณ์ในการเรียนรู้

ขั้นที่ 7 การประเมินผล และการวินิจฉัยซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

Boone (1992) ได้นำเสนอโปรแกรมการพัฒนาศึกษานอกระบบโรงเรียนไว้ ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนหลัก และขั้นตอนย่อย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

1. การวางแผน

1.1 องค์การและกระบวนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย

1.1.1 การทำความเข้าใจและยอมรับกับหน้าที่ขององค์การ คือ พันธกิจ ปรัชญา และเป้าหมาย

1.1.2 การทำความเข้าใจและยอมรับกับโครงสร้างขององค์การทางด้านบทบาทและความสัมพันธ์

1.1.3 การจัดการความรู้และทักษะเกี่ยวกับกระบวนการองค์การด้านการอำนวยความสะดวก การพัฒนาบุคลากร และการประเมินผลและการตรวจสอบได้

1.1.4 การทำความเข้าใจและการยอมรับกับการทดสอบกรอบแนวคิดสำหรับการวางแผนโปรแกรม

1.1.5 การทำความเข้าใจและการยอมรับความต่อเนื่องของการปรับปรุงองค์การต่อไป

1.2 การเชื่อมต่อองค์การกับสาธารณะ

1.2.1 การระบุกลุ่มเป้าหมายขององค์การ

- 1.2.2 การระบุและการพบปะผู้นำของกลุ่มเป้าหมาย
- 1.2.3 การร่วมกันระบุ ประเมิน และวิเคราะห์ความต้องการโดยมุ่งที่
กลุ่มเป้าหมาย

2. การออกแบบและการนำไปใช้ ประกอบด้วย

2.1 การออกแบบโปรแกรม

- 2.1.1 การแปลงความต้องการอย่างเร่งด่วนเป็นความต้องการระดับมหภาค
- 2.1.2 การแปลงความต้องการระดับ...ให้เป็นวัตถุประสงค์มหภาค
- 2.1.3 การชี้เฉพาะกลยุทธ์ทางการศึกษาและกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.1.4 การชี้เฉพาะผลที่ตามมาในระดับมหภาคของโปรแกรม

2.2 การนำโปรแกรมที่วางไว้แล้วไปปฏิบัติ

3. การประเมินผลและการตรวจสอบ

3.1 การกำหนดและการวัดผลลัพธ์ของโปรแกรม

3.2 การประเมินผลลัพธ์ของโปรแกรม

3.3 การใช้ข้อค้นพบจากการประเมินสำหรับการปรับปรุงโปรแกรมการ

เปลี่ยนแปลงองค์การ และสำหรับการตรวจสอบได้จากสาธารณะ องค์การที่เหนือขึ้นไปผู้ให้เงินทุน
องค์การวิชาชีพ และรัฐบาล

Houle (1996) ได้นำเสนอการวางโปรแกรม การพัฒนาบุคลากร ซึ่งประกอบไปด้วย 7
ขั้นตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

ขั้นที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและระบุกิจกรรมที่เป็นไปได้

ขั้นที่ 2 การตัดสินใจทางด้านกระบวนการที่จะนำมาใช้

ขั้นที่ 3 การระบุวัตถุประสงค์และการปรับให้เหมาะสม

ขั้นที่ 4 การออกแบบรูปแบบที่เหมาะสมทางด้านทรัพยากร ผู้นำ วิธีการ ตาราง
กำหนดการ ลำดับเรื่อง การเสริมแรงทางสังคม การทำให้อยู่ในรูปปัจเจกบุคคล บทบาทและเกณฑ์
ทางด้านประเมินผล และความชัดเจนของการออกแบบ

ขั้นที่ 5 รูปแบบที่ใช้มีความเหมาะสมกับแบบแผนของชีวิตที่ใหญ่กว่าทั้งด้านการ
แนะนำผู้เรียน รูปแบบของการดำเนินชีวิตของผู้เรียน งบประมาณ การเงินที่สนับสนุน และการ
ตีความหมาย

ขั้นที่ 6 นำแผนไปสู่ผลกระทบเชิงบวกที่จะเกิดขึ้นในองค์การ ทั้งในระดับบุคคล
ระดับกลุ่มบุคคล และระดับองค์การ

ขั้นที่ 7 การวัดผลลัพธ์และการประเมินประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาตาม
กระบวนการของโปรแกรม

Caffarella (2002) ได้นำเสนอการวางแผนโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนไว้ในหนังสือ ซึ่งประกอบไปด้วย 9 ขั้นตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

ขั้นที่ 1 การสร้างข้อมูลพื้นฐานสำหรับกระบวนการวางแผน

ขั้นที่ 2 การระบุแนวความคิดของโปรแกรม

ขั้นที่ 3 การจัดลำดับแนวความคิดของโปรแกรม

ขั้นที่ 4 การพัฒนาวัตถุประสงค์ของโปรแกรม

ขั้นที่ 5 การเตรียมการสำหรับถ่ายโอนการเรียนรู้

ขั้นที่ 6 การสร้างแผนการประเมินผล การกำหนดรูปแบบ ตารางเวลาและความ

ต้องการทางด้านเจ้าหน้าที่

ขั้นที่ 7 การออกแบบแผนการสอน

ขั้นที่ 8 การประสานงานผู้เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 9 การศึกษาคุณค่าของโปรแกรม

วีโรจน์ สารรัตน์ (2551) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการวินิจฉัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและตรวจสอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรม

การตรวจสอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรมที่พัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเอกสารประกอบ

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 4 สร้างเครื่องมือประเมินโปรแกรมในภาคสนาม

ขั้นตอนที่ 5 ทดลองโปรแกรมในภาคสนาม การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามจริง

จากแนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์องค์ประกอบในการพัฒนาโปรแกรม

ดังตาราง 4

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 4 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการพัฒนาโปรแกรม

องค์ประกอบ	นักวิชาการ								
	Knowles (1980)	Styles (1990)	Barr and Keating (1990)	Boone (1992)	Houle (1996)	Caffarella (2002)	กีโรจน์ สารรัตน์นะ (2551)	ความถี่	สรุปอันดับ
1. การประเมินความต้องการ	✓	✓					✓	3	3
2. ตั้งวัตถุประสงค์		✓			✓	✓		3	3
3. การวางแผนตั้งทีมงาน		✓						1	5
4. การพัฒนาบุคลากร		✓						1	5
5. การประเมินผล		✓	✓	✓	✓	✓	✓	6	1
6. วิธีลงมือปฏิบัติ	✓	✓	✓					3	3
7. การจัดการทรัพยากร		✓						1	5
8. การประเมินสิ่งแวดล้อม		✓						1	5
9. การวางแผน	✓		✓	✓		✓		4	2
10. การประเมินหลังจบโปรแกรม	✓		✓				✓	3	3
11. การตัดสินใจเชิงบริหาร			✓					1	5
12. การจัดบรรยากาศสำหรับการเรียนรู้	✓							1	5
13. การจัดสร้างทิศทางเป้าหมายสำหรับเรียนรู้	✓						✓	2	4
14. การออกแบบด้านประสบการณ์ในการเรียนรู้	✓							1	5
15. การออกแบบและการนำไปใช้				✓	✓	✓		3	3
16. การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและระบุกิจกรรมที่เป็นไปได้					✓			1	5
17. การตัดสินใจทางด้านกระบวนการที่จะนำมาใช้					✓			1	5
18. รูปแบบที่ใช้มีความเหมาะสมกับแบบแผนของชีวิต					✓			1	5

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นักวิชาการ							ความรู้	สรุปอันดับ
	Knowles (1980)	Styles (1990)	Barr and Keating (1990)	Boone (1992)	Houle (1996)	Caffarella (2002)	วิโรจน์ สารัตนะ (2551)		
19. นำแผนไปสู่ผลกระทบเชิงบวกที่จะเกิดขึ้นในองค์การ					✓			1	5
20. การจัดลำดับแนวความคิดของโปรแกรม						✓		1	5
21. การพัฒนาวัตถุประสงค์ของโปรแกรม						✓		1	5
22. การเตรียมการสำหรับถ่ายโอนการเรียนรู้						✓		1	5
23. การออกแบบแผนการสอน						✓		1	5
24. การประสานงานผู้เกี่ยวข้อง						✓		1	5
25. การศึกษาคุณค่าของโปรแกรม						✓		1	5

จากตาราง 4 เมื่อนำองค์ประกอบที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการนำมาสังเคราะห์โดยมีวิธีการพิจารณาจากองค์ประกอบที่มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้กล่าวถึง พบว่า มีองค์ประกอบการพัฒนาโปรแกรม จำนวน 7 องค์ประกอบ แต่การศึกษาค้นคว้าวิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาองค์ประกอบที่มีความถี่สูง ในที่นี้ใช้ความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไปได้แก่องค์ประกอบ 1) การประเมินความต้องการ 2) การวางแผน 3) ตั้งวัตถุประสงค์ 4) การออกแบบและการนำไปใช้ 5) วิจัยมือปฏิบัติ 6) การประเมินผล 7) การประเมินหลังจบโปรแกรม ส่วนองค์ประกอบที่เหลือ ได้นำไปจัดกลุ่มตามความสอดคล้องเพื่อนำไปสร้างเป็นองค์ประกอบให้ครอบคลุมทั้ง 7 องค์ประกอบ

บริบทโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. ประวัติความเป็นมา

สำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ (2563) ในปี พ.ศ. 2523 มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมสามัญศึกษากำหนดให้มีกองการศึกษาพิเศษ รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส จึงแบ่งออกเป็นฝ่ายส่งเสริมการศึกษาพิเศษ และฝ่ายส่งเสริมการศึกษา

สงเคราะห์ พ.ศ. 2541 ได้ออกพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมสามัญศึกษาเป็นกองการศึกษา เพื่อคนพิการและกองการศึกษาสงเคราะห์เพื่อให้มีการจัดการศึกษา ให้แก่คนพิการและผู้ด้อยโอกาส อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น พ.ศ. 2546 เนื่องจากมีการปฏิรูประบบราชการ ได้มีการปรับโครงสร้างของ กระทรวงศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 กำหนดให้การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาให้ทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และกำหนดให้จัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือ บุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

2. วิสัยทัศน์

คนพิการและเด็กด้อยโอกาส เข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม ทั่วถึงและมีคุณภาพ ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

3. พันธกิจ

3.1 เสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาค ด้วยวิธีการ และรูปแบบที่หลากหลาย

3.2 พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามหลักสูตร และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

3.3 พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพและศาสตร์ เฉพาะทาง

3.4 พัฒนาระบบสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสม กับความต้องการของผู้เรียน

3.5 พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมของทุกภาค ส่วน

4. เป้าประสงค์

4.1 คนพิการและเด็กด้อยโอกาส เข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมทั่วถึง ด้วย รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย

4.2 คนพิการและเด็กด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมี ความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ มีทักษะเฉพาะทาง มี ประสบการณ์ทางศาสตร์การศึกษาพิเศษ และการศึกษาสงเคราะห์

4.4 ระบบสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ มีคุณภาพและสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน

4.5 ระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

5. บทบาทหน้าที่

อำนาจหน้าที่ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ

5.1 ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) ดังนี้

5.1.1 จัดทำข้อเสนอนโยบายและแผนการจัดการศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประเมินและรายงานผล

5.1.2 ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส จัดระบบสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

5.1.3 วิจัยและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

5.1.4 ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

5.1.5 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบมา

5.2 ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

5.2.1 ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษา รวมทั้งประเมินและรายงานผลต่อคณะกรรมการ

5.2.2 สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการเรียนร่วมแก่คนพิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ

5.2.3 วิจัย และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของคนพิการ

5.2.4 ผลิต วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาของคนพิการ

5.2.5 ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก

5.2.6 ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการของกองทุน

5.2.7 ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษาสามารถผลิต และพัฒนา เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

5.2.8 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

5.2.9 ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษา สำหรับคนพิการให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

6. หน่วยงานในกำกับดูแล

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษเพื่อเด็กพิการ และผู้ด้อยโอกาส ที่อยู่ในความดูแลของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มี 175 แห่ง จำแนกได้ 3 กลุ่ม ดังนี้ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2564)

6.1 โรงเรียนเฉพาะความพิการ 46 โรงเรียน ใน 37 จังหวัด

6.1.1 ประเภทบกพร่องทางสติปัญญา 22 โรงเรียน ใน 19 จังหวัด จำนวนครู 2,311 คน จำนวนนักเรียน 7,683 คน

6.1.2 ประเภทบกพร่องทางการได้ยิน 20 โรงเรียน ใน 20 จังหวัด จำนวนครู 1,294 คน จำนวนนักเรียน 3,946 คน

6.1.3 ประเภทบกพร่องทางการเห็น 2 โรงเรียน ใน 2 จังหวัด จำนวนครู 104 คน จำนวนนักเรียน 210 คน

6.1.4 ประเภทบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว 4 โรงเรียน ใน 4 จังหวัด จำนวนครู 218 คน จำนวนนักเรียน 747 คน

6.2 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อพัฒนาสมรรถภาพเด็กพิการ มี 77 ศูนย์

6.2.1 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 13 ศูนย์ ใน 13 จังหวัด จำนวนครู 1,551 คน จำนวนนักเรียน 7,572 คน

6.2.2 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด 64 ศูนย์ ใน 64 จังหวัด จำนวนครู 4,455 คน จำนวนนักเรียน 19,902 คน

6.3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 52 โรงเรียน ใน 47 จังหวัด

6.3.1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 25 โรงเรียน ใน 34 จังหวัด จำนวนครู 2,547 คน จำนวนนักเรียน 25,937 คน

6.3.2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 14 โรงเรียน ใน 13 จังหวัด จำนวนครู 1,012 คน จำนวนนักเรียน 8,012 คน

7. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดตั้งโรงเรียนศึกษา
สงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 แห่ง ดังนี้ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ,
2564)

7.1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 27 หมู่ที่ 18 บ้านเตาถ่าน
ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย มีจำนวนครู 82 คน จำนวนนักเรียน 810 คน เปิดทำ
การสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

7.2 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 28 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 235 หมู่ที่ 1 บ้านย่อ ตำบล
ย่อ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มีจำนวนครู 75 คน จำนวนนักเรียน 649 คน เปิดทำการสอน
ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

7.3 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 29 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 133 หมู่ที่ 2 บ้านหนองกิโล
ตำบลหนองครก อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนครู 92 คน จำนวนนักเรียน 823
คน เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

7.4 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 65 หมู่ที่ 2 บ้านนาจิว ตำบล
กระโสม อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวนครู 78 คน จำนวนนักเรียน 605 คน
เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

7.5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 101 หมู่ที่ 11 บ้านโนน
สมบูรณ์ ถนนมิตรภาพ ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น มีจำนวนครู 84 คน
จำนวนนักเรียน 808 คน เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

7.6 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 125 หมู่ที่ 3 ตำบลนางรอง
อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวนครู 83 คน จำนวนนักเรียน 889 คน เปิดทำการสอนตั้งแต่
ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

7.7 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 52 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 319 หมู่ที่ 11 ถนนเลย-อุดร
ตำบลศรีสงคราม อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย มีจำนวนครู 76 คน จำนวนนักเรียน 636 คน เปิดทำ
การสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

7.8 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 53 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 78 หมู่ที่ 12 บ้านภูเทือก
ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร มีจำนวนครู 76 คน จำนวนนักเรียน 625 คน
เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

7.9 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 30 หมู่ที่ 13 บ้านคำเขื่อน
ข่าว ถนนชยางกูร ตำบลโนนหนามแท่ง อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ มีจำนวนครู 83
คน จำนวนนักเรียน 756 คน เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

7.10 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์วัชบุรี ตั้งอยู่ที่เลขที่ 28 หมู่ที่ 14 ถนนแจ้งสนิท ตำบลนิเวศน์ อำเภอวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวนครู 81 คน จำนวนนักเรียน 602 คน เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

8. ยุทธศาสตร์และจุดเน้น

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์และจุดเน้นในการจัดการศึกษา ดังนี้

8.1 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

8.2 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการให้บริการทางการศึกษา และการฝึกอบรมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สามารถประกอบอาชีพและพึ่งตนเองได้ตามศักยภาพ

8.3 การพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการและผู้ด้อยโอกาส สามารถบริหารจัดการ บริหารหลักสูตรและวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8.4 การผลิต พัฒนากระจายสื่อเทคโนโลยีการศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการให้ทั่วถึง เพียงพอและเหมาะสมตามความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล

8.5 การประสานเครือข่ายการทำงานระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งการระดมทรัพยากรในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

สัญญา แสนทวีสุข (2555) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า 1. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและข้าราชการครูต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า 2.1 ผู้บริหารและข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2 ผู้บริหารและข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ใน

การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3. ผลการสังเคราะห์ข้อมูลปัญหาการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

3.1 ด้านบริหารงานวิชาการ มีปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนการสอน 3.2 ด้านบริหารงานงบประมาณ มีปัญหาในการบริหารการเงิน การบัญชี และการพัสดุ 3.3 ด้านบริหารงานงานบุคคล มีปัญหาในการวางแผนอัตรากำลัง 3.4 ด้านบริหารงานทั่วไป มีปัญหาการจัดทำสำมะโนผู้เรียนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดงบประมาณสนับสนุนออกเยี่ยมบ้านนักเรียน

กุลพร พูลสวัสดิ์ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาวิธีวินิจฉัยความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บกพร่องในองค์ประกอบที่ 1 ความสามารถด้านไวยากรณ์ ในด้านการใช้คำศัพท์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.17 รองลงมาคือ การสร้างประโยคที่สมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 34.10 และพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บกพร่องในองค์ประกอบที่ 2 ความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคมในด้านการใช้สำนวนและรูปแบบภาษาที่เหมาะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 99.7 ผลการวิจัยพบว่า วิธีวินิจฉัยความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้นสามารถให้ผลวินิจฉัยที่ละเอียด สามารถระบุถึงรูปแบบพฤติกรรมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่บกพร่องของนักเรียน และให้ผลการประเมินที่มีความเที่ยงและความตรง

จิรัชพร บุญยพรหม (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารออนไลน์ด้วยตนเอง ของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่นเพื่อเตรียมเข้าสู่ตลาดแรงงาน พบว่า 1) โปรแกรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารออนไลน์ด้วยตนเองได้ถูกพัฒนาขึ้น โดยเนื้อหาบทเรียนที่ถูกพัฒนาสามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยเนื้อหา 6 บท คือ บทที่ 1: Greeting (การทักทาย) บทที่ 2: Making an Appointment (การนัดหมาย) บทที่ 3: Asking and Giving Direction (การสอบถามทิศทาง) บทที่ 4: Giving Suggestion Opinion and Reason (การให้คำแนะนำ ความคิดเห็น และเหตุผล) บทที่ 5: Presenting (การนำเสนอ) และบทที่ 6: Job Application (การสมัครงาน) 2) โปรแกรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารออนไลน์ด้วยตนเองสามารถนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและเพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการทำงาน จากผู้สอนภาษาอังกฤษได้ทำการประเมินระดับคุณภาพ มีความพึงพอใจในการพัฒนาโปรแกรมและมีความคิดเห็นระดับคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 4.50 และผู้เรียนจากสถาบันอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่นมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมการเรียนรู้

นนทพร ภาวะลี (2560) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูหัวหน้ากลุ่ม

สาระการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า องค์ประกอบของการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) การมีความรู้ในภาษา 2) การรู้จักใช้ภาษา 3) การเรียงร้อยถ้อยคำในภาษา 4) การมีกลยุทธ์ในการใช้ภาษา 5) การมีความคล่องแคล่ว 6) การสร้างแรงจูงใจ และ 7) การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ผลการศึกษาสภาพความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลของการพัฒนา พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ค่าประสิทธิภาพ/ประสิทธิผลเท่ากับ 80.46/80.34 ค่าประสิทธิผลของการฝึกอบรมเท่ากับร้อยละ 61.37 และผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ชมพู อีสริยวัฒน์ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับพ่อค้า แม่ค้า เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลหนองกี่ อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ส่วนใหญ่มีความกลัวและกังวลในการสื่อสารภาษาอังกฤษ เนื่องจากไม่สามารถ เข้าใจในสิ่งที่ตนเองพูด กลัวว่าตนเองจะพูดผิด กลัวใช้ไวยากรณ์ผิด ทำให้ไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษ ไม่กล้าแสดงออก แปล ความหมายไม่ได้จึงไม่สามารถสื่อสารเบื้องต้นกับชาวต่างชาติได้ การพัฒนาภาษาอังกฤษจำเป็นต้องพัฒนา ทักษะให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน คือการ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะให้ผู้เข้าร่วมโครงการเกิดทักษะการ เรียนรู้ไปพร้อมกัน จากการใช้เทคนิคการฟังพูดอ่าน เขียนทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลอำเภอหนองกี่สามารถใช้ภาษา อังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ในระดับพื้นฐานและกล้าที่จะเรียนรู้จนนำไปสู่การสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้ ตลอดจน พัฒนาภาษาอังกฤษให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป เนื่องจากเทศบาลตำบลหนองกี่มีเส้นทางเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ปราสาทเขาพนมรุ้ง ปราสาทเมืองต่ำ ตลอดจนเป็นเส้นทางเชื่อมโยงเข้าสู่จังหวัด นครราชสีมา จึงทำให้ พ่อค้า แม่ค้า เจ้าหน้าที่ เทศบาลและประชาชนทั่วไป ต้องเตรียมความพร้อมในการปรับตัวด้านภาษาอังกฤษมากขึ้น เพื่อเป็นการติดต่อข้อมูล ข่าวสารหรือช่วยเหลือชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยว ตลอดจนติดต่อข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานราชการ ในพื้นที่ตำบล หนองกี่อีกด้วย

พิชิต ชินกร (2560) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่า 1. ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่า ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเกิดมีปัญหาและต้องการรับการพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป และเมื่อศึกษาวิเคราะห์การพัฒนา รูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญดังรายละเอียดคือ 1) หลักการ 2) เป้าหมาย 3) วัตถุประสงค์ 4) ลักษณะสำคัญของรูปแบบ 5) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ 6) ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการใช้รูปแบบ 7) ผลงานสำคัญที่

เกิดขึ้นหลังการใช้รูปแบบฯ 2. รูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีรายละเอียดขององค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1) หลักการคือการนำเอาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู แนวคิดกับการพัฒนาวิชาชีพครูการสร้างชุมชนเพื่อการเรียนรู้ (Professional Learning Communities) แนวทางการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Learning Teaching) แนวคิดการพัฒนาวิชาชีพครูของภาษาต่างประเทศตามกรอบอ้างอิง CEFR และทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ ทักษะการฟังทักษะการพูดทักษะการอ่านทักษะการเขียนคำศัพท์ และ

ไวยากรณ์รวมทั้งแนวทางการศึกษาชั้นบทเรียนการสังเคราะห์ของรูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู ความสามารถของครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีแนวคิด และทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบ ได้แก่ 1) แนวความคิดการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้การสอนแนวคิดการรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบเพื่อพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 3 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างความสนใจและเสนอเนื้อหา (Presentation) การฝึกปฏิบัติ (Practice) ผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้รวมทั้งการสรุปองค์ความรู้ (Production) 3. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นรูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่า 1) ครูมีความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับดีมาก 2) โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่มีลักษณะการพัฒนาตามรูปแบบชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผู้เรียนเกิดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับมากโดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยมีภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สุภาพร พันเหลา (2560) ได้ศึกษาการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า 1) สภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ คือ เรื่องของคำศัพท์ เขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง และการวางตำแหน่งของคำในประโยคไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แนวทางในการพัฒนาแบบฝึกหัดการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารคือ การใช้ภาพประกอบคำศัพท์เพื่อให้นักเรียนจดจำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น แล้วจึงพัฒนาทักษะการเขียนโดยให้นักเรียนฝึกเขียนเป็นประโยค โดยครูยกตัวอย่างให้นักเรียนดูก่อน แล้วจึงให้นักเรียนฝึกเขียนเอง จากนั้นจึงให้นักเรียนฝึกเขียนเป็น Paragraph และกำหนดเกณฑ์การประเมินให้มีความชัดเจน 2) แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 เล่ม ใช้คู่กับแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน 12 ชั่วโมง ความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ (E_1/E_2) เท่ากับ 73.18/70.28 3) นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติไม่มีการใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก

วีรัตน์ เกตุเรือง (2561) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก พบว่า ผลการศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการใช้หลักสูตร 2) การดำเนินการเรียนการสอน 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) ด้านการวัดผลและประเมินผล 2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร องค์ประกอบที่ 3 คุณภาพผู้เรียน และปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเร็จ ได้แก่ 1) การสร้างความตระหนักแก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2) การส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเกิดการพัฒนาความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก พบว่า ทั้ง 3 องค์ประกอบ และปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขของความสำเร็จ มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากทุกรายการ

นุดจนาจ สัพโส (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า 1. ผลการศึกษารายองค์ประกอบและตัวชี้วัดโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาได้ 6 องค์ประกอบ 30 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) หลักสูตรมี 6 ตัวบ่งชี้ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมี 7 ตัวบ่งชี้ 3) การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมี 8 ตัวบ่งชี้ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มี 9 ตัวบ่งชี้ 5) สื่อการเรียนรู้มี 9 ตัวบ่งชี้ 6) การวัดและประเมินผลมี 8 ตัวบ่งชี้ พบว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัดมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 3. ผลการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า โปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารประกอบด้วย 7 องค์ประกอบดังนี้ 1. หลักการและเหตุผล 2. จุดมุ่งหมายของของโปรแกรม 3. เนื้อหาสาระ 4. โครงสร้างของโปรแกรม 5. วิธีการพัฒนา 6. ระยะเวลาในการพัฒนา 7. การวัดและประเมินผล โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้ 1. การประเมินก่อนการพัฒนา (1 ชั่วโมง) 2. การพัฒนาการพัฒนาแบ่งออกเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองตาม Module แบ่งออกเป็น 6 Module (18 ชั่วโมง) การเรียนรู้โดยทำงานร่วมกับบุคคลอื่น (12 ชั่วโมง) และการบูรณาการสอดแทรกการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาของตนเอง (120 ชั่วโมง) 3. การประเมินหลังการพัฒนา (1 ชั่วโมง) รวมทั้งสิ้น 150 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความสอดคล้องเหมาะสม และความมีประโยชน์ของโปรแกรม มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้อย่างมากที่สุด มีความสอดคล้องระดับมากที่สุด และมีประโยชน์ในระดับมากที่สุด

วรภรณ์ วราธิพร (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า 1. องค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสามารถด้านกฎเกณฑ์และโครงสร้างของภาษา ความสามารถด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม ความสามารถด้านความเข้าใจในระดับข้อความ ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย และความสามารถที่นำไปสู่ความสำเร็จ โดยมีความตรงเชิงโครงสร้างจากการวิเคราะห์องค์ประกอบสามารถแสดงด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง ประกอบด้วยค่าไค-สแควร์: $c2 = 0.911$, องศาความเป็นอิสระ $df = 219$, $p\text{-value} = 0.00$, $RMSEA = 0.00$, $GFI = 0.96$, $AGFI = 0.94$, $CFI = 1.00$ และ $CN = 550.89$ 2. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการเรียนการสอน มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 3.1) กระตุ้นให้ทำ 3.2) นำเสนอให้คิด 3.3) สาธิตให้ดู 3.4) เรียนรู้จากการประเมิน และ 3.5) เพลิดเพลินกับการข้้นนำไปใช้ และ 4) การวัดและประเมินผล 3. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ

ผลความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนกลุ่มทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด

วันวิสา วิเชียรรัตน์ (2561) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า 1. องค์ประกอบของสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษา ประกอบด้วย ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน 2. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษา สรุปได้ดังนี้ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย หลักการพื้นฐานและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบและกระบวนการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ ขับเคลื่อนโดยใช้หลักการพัฒนา ตนเอง Self-Model 6 ขั้นตอน 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลย้อนกลับ และส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ 3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายการประเมิน พบว่า รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำที่สุด คือ ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

นางพางา ศรีปินตา (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ ปี-สลิม โมเดล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า 1. ผลการพัฒนาหลักสูตรและประเมินคุณภาพหลักสูตร 1.1 หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นคือหลักสูตรเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ ปี-สลิม โมเดลสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย 11 องค์ประกอบคือ 1) ความนำ 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด 5) คำอธิบาย รายวิชา 6) ผลการเรียนรู้ 7) โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร 8) กิจกรรมการเรียนรู้ 9) การจัดการ เรียนรู้ของหลักสูตร 10) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 11) การวัดและการประเมินผล 1.2 ในภาพรวมของหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($X = 4.21$ $S.D = 0.67$) และคู่มือการใช้หลักสูตร ($X = 4.40$ $S.D = 0.60$) 2. ผลใช้หลักสูตรเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกพจน์ สิงห์คำ (2562) ได้ศึกษาการศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า 1. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ทั้ง 4 ทักษะ พบว่า ดัชนีค่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ด้านที่ 1 ทักษะการอ่าน พบว่า มีความต้องการจำเป็นที่จะต้องพัฒนามากที่สุด คือ ความสามารถอ่านและเข้าใจความหมายแฝง ด้านที่ 2 ทักษะ

การเขียน พบว่า มีความต้องการจำเป็นที่จะต้องพัฒนามากที่สุด ความสามารถเขียนวาระการประชุมเป็นภาษาอังกฤษได้ ด้านที่ 3 ทักษะการฟัง พบว่า มีความต้องการจำเป็นที่จะต้องพัฒนามากที่สุด คือ ความสามารถอ้างอิงกับเรื่องที่ฟังตามบริบทหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ด้านที่ 4 ทักษะการพูด พบว่า มีความต้องการจำเป็นที่ต้องพัฒนามากที่สุด คือ ความสามารถพูดบรรยายและนำเสนอได้อย่างดีเยี่ยม ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา 2. แนวทางการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านที่ 1 ทักษะการอ่านประกอบด้วยแนวทางพัฒนา 3 แนวทาง ด้านที่ 2 ทักษะการเขียน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา 2 แนวทาง ด้านที่ 3 ทักษะการฟัง ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง ด้านที่ 4 ทักษะการพูด ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง

ปราณปรียา ผ่องจิต (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางพัฒนาครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า 1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มี 5 องค์ประกอบ 12 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ด้านการศึกษาหลักสูตร 2) ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน 3) ด้านการออกแบบการเรียนรู้ 4) ด้านการเตรียมการสอน 5) ด้านการวัดผล และประเมินผล 2. สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเตรียมการสอนสภาพที่พึงประสงค์ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน รองลงมา คือ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผลและค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านการศึกษาหลักสูตรและการเตรียมการสอน 3. แนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประกอบด้วย 5 แนวทาง ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูศึกษาหลักสูตรนโยบายและกฎหมายการศึกษา การส่งเสริมให้ครูใช้หลักจิตวิทยาหลักวิชาการในการวิเคราะห์ผู้เรียนสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเอง การสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ และส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่ดี และติดตามการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ และเป็นมิตรพร้อมทั้งสร้างเครือข่ายพัฒนาการศึกษา

ศกดิ์กัญญา อินชี่น (2563) ได้ศึกษาการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง My Daily Life โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ Constructivism ร่วมกับ English Vlogging สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง My Daily Life โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ Constructivism ร่วมกับ English Vlogging สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี กำหนดหน่วยการเรียนรู้ 7 หน่วย จำนวน 14 ชั่วโมง ได้แก่หน่วยที่ 1 เรื่อง My Daily life จำนวน 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 2 เรื่อง My

Day As a Uttaraditdaruni Student จำนวน 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 3 เรื่อง Save the planet จำนวน 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 4 เรื่อง My Style จำนวน 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 5 เรื่อง Global Issues / Climate Change จำนวน 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 6 เรื่อง Business English จำนวน 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 7 เรื่อง Independent Project จำนวน 2 ชั่วโมง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Doughty and Pica (1986) ได้ศึกษาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยใช้การจัดกิจกรรมมุ่งเน้นงานปฏิบัติ ใช้รูปแบบของกิจกรรมเป็นการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information-gap) โดยได้ศึกษาวิจัยต่อเนื่อง 2 ระยะ ระยะแรกเป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมที่เน้นปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นการค้นหากิจกรรมที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ในระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเปรียบเทียบลักษณะของกิจกรรม 3 รูปแบบ คือ กิจกรรมประเภทที่มีครูเป็นผู้ควบคุมดูแลหน้าชั้นเรียน กิจกรรมกลุ่มเล็ก ๆ และกิจกรรมคู่ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งแรก คือ งานปฏิบัติประเภทแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประเภทที่สองเป็นงานปฏิบัติที่ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า งานปฏิบัติประเภทแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ภาษามากกว่า และกิจกรรมประเภทที่มีครูเป็นผู้ควบคุมดูแลหน้าชั้นเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่น้อยที่สุด การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเล็ก ๆ และกิจกรรมคู่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่า

Choi (2000) ได้ศึกษาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศของครูในประเทศเกาหลี จำนวน 110 คน เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้เกมและเพลง เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า เกมและเพลงสามารถเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสื่อสารได้ ส่วนทักษะภาษาทั้ง 4 ทักษะ พบว่า ได้มีการผสมผสานกลมกลืนกัน รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเรียนรู้ทั้งการสื่อสารและไวยากรณ์ไปพร้อม ๆ กัน

Su (2003) ได้ศึกษาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในไต้หวัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวิธีการสอนของครูสอนภาษาอังกฤษชาวไต้หวันที่เคยศึกษาในโปรแกรมที่เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ในโรงเรียนในอเมริกา แล้วกลับมาสอนในไต้หวันโดยใช้วิธีการประยุกต์การจัดการเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกตในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความเชื่อมั่นและเข้าใจในหลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการสอนที่อเมริกา อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในไต้หวันประสบกับความท้าทายอันเนื่องมาจากความไม่เชี่ยวชาญในภาษาอังกฤษ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตร การต่อต้านจากนักเรียน ความคาดหวังในการจัดการศึกษาที่มีความแตกต่าง รวมถึงรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน นอกจากนี้ผลการวิจัยได้

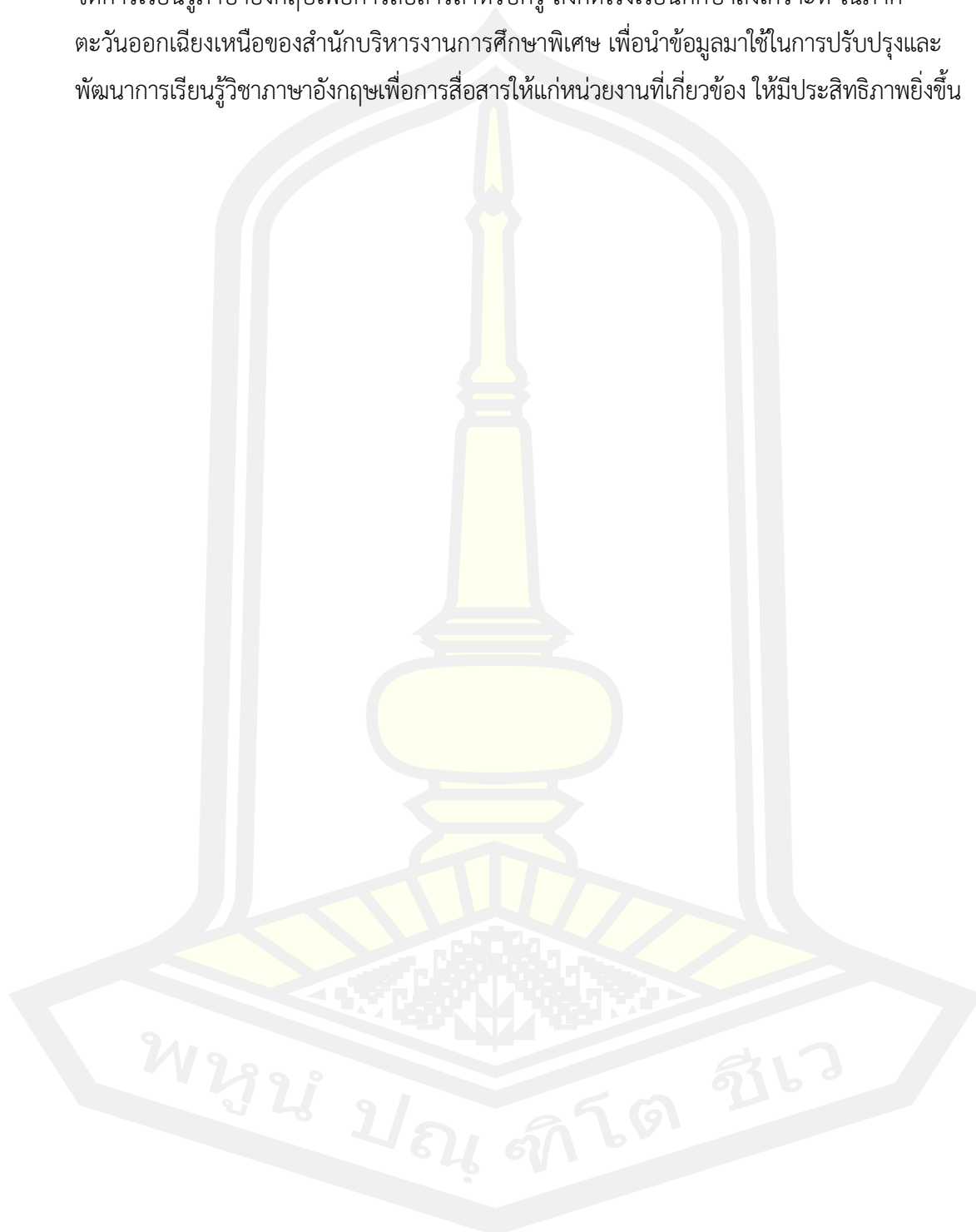
ชี้ให้เห็นความอดทนของครูในการปรับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสนองความต้องการของนักเรียนในได้หัวนอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องพยายามเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐในการประเมินและพัฒนาหลักสูตร การฝึกหัดครูในการสร้างประสบการณ์สอน การพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับการฝึกสอน และการวิจัยหาวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนา และวิธีในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้กับนักเรียนในได้หัวน

Schmidt (2006) ได้ศึกษาการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษในชั้นเรียนมัธยมปลายของประเทศเยอรมนี ในบริบทของผลกระทบต่อการเรียนรู้การสะกดคำและความสามารถในการเดาคำศัพท์ที่ไม่รู้ พบว่า ในปัจจุบันการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ในเรื่องของการสอนการออกเสียงถือเป็นประเด็นที่สำคัญ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยชี้ให้เห็นว่ามีเหตุผลทางสังคมและเหตุผลอื่น ๆ ที่ทำให้คนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองต้องเรียนการออกเสียงที่ถูกต้องด้วย ข้อมูลสำหรับวิทยานิพนธ์นี้ได้มาจากการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างห้องเรียนภาษาอังกฤษมัธยมตอนปลาย 2 ห้องเรียน ซึ่งกำลังเรียนภาษาอังกฤษระดับพื้นฐานทั้งคู่ ขณะที่ห้องเรียนแรกเน้นเรื่องสัทศาสตร์ อีกห้องหนึ่งสอนแบบองค์รวมผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า นักเรียนในห้องเรียนที่สอนสัทศาสตร์ มีทักษะการออกเสียงดีกว่าชั้นที่ไม่สอน ความได้เปรียบนี้ยังจะมีผลต่อการเรียนภาษาอื่น ๆ ด้วยและข้อมูลที่ได้จากการวิจัยพบว่า การสอนเรื่องการออกเสียงนั้นมีความสำคัญมากในการพัฒนาทักษะทางภาษามากกว่าการสอนเรื่องการพูด (Speaking) และเรื่องความเข้าใจ (Comprehending)

Dudley-Evans and St. John (2011) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาที่เรียนเกี่ยวกับการเงินและการบัญชี เพราะมีนักศึกษาจำนวนมากที่เลือกเรียนในด้านนี้และมีแนวโน้มจะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ในหลักสูตรการเงินและการบัญชีของมหาวิทยาลัยในประเทศออสเตรเลีย แต่นักศึกษาส่วนมากยังมีประสบการณ์ในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารน้อย จึงใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายทั้งการพัฒนาการทางด้านการพูดสื่อสารควบคู่ไปพร้อมกับการฝึกกระเปียบวินัย เป็นเรื่องที่ดีแต่ในการลงมือปฏิบัติจริงเป็นเรื่องที่ยากจึงทำให้นักเรียนได้รับการฝึกไม่เต็มที่ทั้งสองอย่าง จึงเสนอแนะให้มีการฝึกแยกอย่างชัดเจนระหว่างการฝึกพูดภาษาเพื่อการสื่อสารและการฝึกในด้านระเบียบวินัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นนั้น มีความแตกต่างกันออกไปตามบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และสังคม ซึ่งผลมาจากการกำหนดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้อ การวัดและประเมินผล ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้นักเรียนประสบผลสำเร็จได้นั้น ครูเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการนำหลักสูตรกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล ไปสู่ชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน จึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 103 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 48 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 55 คน จากโรงเรียน 10 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 86 คน จากโรงเรียน 10 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 38 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 48 คน

วิธีดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) พบว่า ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 86 คน

ขั้นที่ 2 ใช้ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาอังกฤษของแต่ละโรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มาร้อยละ 84 พบว่า ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 86 คน ตามที่ต้องการ

ผลจากการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แสดงลงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ		รวมกลุ่ม ตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
1. ราชประชานุเคราะห์ 27	4	3	7	7	10
2. ราชประชานุเคราะห์ 28	5	4	5	4	8
3. ราชประชานุเคราะห์ 29	5	4	5	4	8
4. ราชประชานุเคราะห์ 32	4	3	5	4	7
5. ประชาณุเคราะห์ 50	5	4	5	4	8
6. ราชประชานุเคราะห์ 51	5	4	5	4	8
7. ราชประชานุเคราะห์ 52	5	4	6	6	10
8. ราชประชานุเคราะห์ 53	5	4	7	7	11
9. ราชประชานุเคราะห์ 54	5	4	5	4	8
10. ศึกษาสงเคราะห์ธวัชบุรี	5	4	5	4	8
รวม	48	38	55	48	86

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวนรวม 20 ข้อ เพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 86 คน

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู จำนวน 4 ข้อ เพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 6 คน

3. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 8 ข้อ
เพื่อนำไปประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการ
เรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและขอความช่วยเหลือ
จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

1.2 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

1.3 ร่างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้ครอบคลุมเนื้อหาตาม
องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งได้การสังเคราะห์
เอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 4 ด้านๆ ละ 7 ข้อ รวม 28 ข้อ เพื่อทำการคัดเลือกให้เหลือด้านละ
5 ข้อ รวม 20 ข้อ รายละเอียด ดังนี้

ด้านที่ 1 หลักสูตร จำนวน 5 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 5 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 3 สื่อการเรียนการสอน จำนวน 5 ตัวบ่งชี้

ด้านที่ 4 การวัดและประเมินผล จำนวน 5 ตัวบ่งชี้

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจำนวน 28 ข้อ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
การวิจัย จำนวน 5 คน โดยพิจารณาความเหมาะสมของข้อความถาม และความสอดคล้องระหว่างข้อ
คำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา รวมทั้งให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.5.1 เกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1.5.1.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางด้านการบริหาร
การศึกษา หรือด้านหลักสูตรและการสอน หรือด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

1.5.1.2 ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ศักยภาพพิเศษของหน่วยงานทางการศึกษา หรือครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

1.5.1.3 มีประสบการณ์ทางด้านการบริหารงานหลักสูตรในสถานศึกษาอย่างน้อย 5 ปี หรือปฏิบัติงานทางด้านวิชาการไม่น้อยกว่า 5 ปี

1.5.2 รายนามผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประกอบด้วย

1.5.2.1 อาจารย์ ดร.อนงค์ พิษสิงห์ ตำแหน่งข้าราชการบำนาญ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

1.5.2.2 อาจารย์ ดร.สุพรรณ วีระสอน ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์รัชชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

1.5.2.3 ผู้อำนวยการนิตยวรรณ เอนกแสน ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์รัชชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

1.5.2.4 อาจารย์ละอองดาว พิงสุข ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.5.2.5 อาจารย์เสถียร นามขารี ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนจันทบุษย์อนุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

1.6 นำแบบสอบถามที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณา นำมาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (IOC : Index of Item Objective Congruency) ดังนี้

1.6.1 ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้

1.6.2 ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้

1.6.3 ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดได้

พิจารณาข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ตั้งแต่ 0.50-1.00 พบว่า เข้าเกณฑ์ทั้ง 28 ข้อ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 จึงคัดเลือกไว้เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกในขั้นถัดไป

1.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 10 โรง

1.8 นำแบบสอบถามทั้ง 28 ข้อ ไปหาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธี Item-total Correlation ตามสูตรของเพียร์สัน ผลการหาคุณภาพพบว่า มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) เข้าเกณฑ์ จำนวน 25 ข้อ จึงคัดเลือกไว้จำนวน 20 ข้อ ตามที่กำหนด มีค่าตั้งแต่ 0.27 – 0.92

1.9 นำแบบสอบถามทั้ง 20 ข้อ มาคำนวณหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎีวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง แบบสัมภาษณ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2556) เพื่อนำมาประกอบเป็นแนวคิดแล้วสร้างแบบสัมภาษณ์ ภายใต้กรอบแนวคิด

2.2 กำหนดโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ ให้สอดคล้องและครอบคลุมโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.3 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ ตามกรอบที่กำหนด นำร่างแบบสัมภาษณ์จำนวน 4 ข้อ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4 ผู้วิจัยเสนอแบบสัมภาษณ์ต่อผู้เชี่ยวชาญ และผู้เชี่ยวชาญได้ทำการแนะนำ แก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์บางข้อ

หลังจากที่ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ ปรับปรุง แก้ไขแก่ผู้วิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการสรุปปรับปรุงแบบสัมภาษณ์อีกครั้ง จนเป็นข้อความที่กระชับและชัดเจนยิ่งขึ้นทั้ง 4 ข้อ

2.5 จัดทำฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วถูกต้องครบถ้วนไปใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และความรู้เกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม

3.2 สร้างแบบประเมิน แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน รวมจำนวน

8 ข้อ ซึ่งต้องการใช้จริง 8 ข้อ ดังนี้

3.2.1 ด้านหลักการ จำนวน 2 ข้อ	ต้องการใช้จริง 1 ข้อ
3.2.2 ด้านวัตถุประสงค์ จำนวน 2 ข้อ	ต้องการใช้จริง 1 ข้อ
3.2.3 ด้านเนื้อหาของโปรแกรม จำนวน 6 ข้อ	ต้องการใช้จริง 4 ข้อ
3.2.3 ด้านวิธีการพัฒนา จำนวน 2 ข้อ	ต้องการใช้จริง 1 ข้อ
3.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 2 ข้อ	ต้องการใช้จริง 1 ข้อ

3.3 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ผลการพิจารณา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เห็นชอบและให้นำแบบประเมินไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญได้

3.4 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (ตามภาคผนวก ก) เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (\bar{X}) ของข้อคำถาม ในการประเมินแบบสอบถามที่สร้างขึ้น จำนวน 14 ข้อ พบว่า มีข้อคำถามเข้าเกณฑ์ จำนวน 10 ข้อ จึงคัดเลือกไว้ใช้ทั้งหมด 8 ข้อ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ตั้งแต่ 0.80-1.00

3.5 จัดพิมพ์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เสนอผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามพร้อมนัดวัน เวลาในการรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 90 ฉบับ ให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ดังนี้
 - 1.1 เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้รูปแบบพิเศษทางด้านภาษาอังกฤษ หรือ
 - 1.2 ผู้เรียนได้รับรางวัลไม่ต่ำกว่าระดับภาคในทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษ
 โรงเรียนที่ใช้ในการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ประกอบด้วย 1. โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด 2. โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด 3. โรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์และเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตัวเองตามวันและเวลาที่นัดหมายกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 6 คน
3. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินโปรแกรม โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ดังนี้
 - 3.1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและวัดผลการศึกษา เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการบริหารการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา
 - 3.2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารสถานศึกษา นิเทศก์การศึกษา เป็นดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา ศึกษาานิเทศก์ ของหน่วยงานทางการศึกษา หรือครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป
 - 3.3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการสอนในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาอย่างน้อย 5 ปี หรือปฏิบัติงานทางด้านวิชาการไม่น้อยกว่า 5 ปี
4. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตามรายนามดังนี้

4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ โสภา ประธานหลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

4.2 รองศาสตราจารย์ สมนึก ภัททิยธนี ข้าราชการบำนาญจากภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย

4.3 อาจารย์ ดร.อนงค์ พิษสิงห์ คุณวุฒิ ข้าราชการบำนาญ จากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์วัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา

4.4 อาจารย์ ดร.อติศ ไชยศิริรินทร์ ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน

4.5 อาจารย์ ดร.สุพรรณ วิระสอน ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ จากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์วัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยจึงใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ค่าความถี่ และร้อยละ

1.2 ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ค่าเฉลี่ย ความหมาย

4.51 – 5.00 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู ในระดับมาก

2.51 – 3.50 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู ในระดับน้อยที่สุด

1.3 หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู

วิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ โดยสรุปประเด็น และวิเคราะห์การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู เพื่อนำไปใช้ในการสร้างโปรแกรมต่อไป

3. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation; S.D.) ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีความเหมาะสม หรือความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความเหมาะสม หรือความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มาก
2.51 – 3.50	มีความเหมาะสม หรือความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ ปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความเหมาะสม หรือความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อย
1.00 – 1.50	มีความเหมาะสม หรือความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรค่าเฉลี่ย (สมนึก ภัททิยธนี, 2565)

$$\bar{X} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.2 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ Item Total Correlation ของเพียร์สัน มีสูตร (สมนึก ภัททิยธนี, 2565)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนชุด X กับ Y

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด X

$\sum Y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด X แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด Y แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X กับ Y คูณกันแต่ละคู่

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

1.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง โดยใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach) หรือคำนวณจากสูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2565)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage, %) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) ดังนี้ คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2 - \frac{(\sum x)^2}{n}}{(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. เทคนิควิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Priority Needs Index (PNI_(modified)) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550) ดังนี้

$$PNI_{(modified)} = \frac{I-D}{D}$$

เมื่อ PNI_(modified) แทน ความต้องการจำเป็น
 I แทน สภาพที่พึงประสงค์
 D แทน สภาพปัจจุบัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้ลำดับการนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
D	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{(modified)}$	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.1 วิเคราะห์ผลการศึกษาศานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ใน การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ

2.3 ประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ระยะที่ 1 ผลการศึกษาศาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดการ วิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการเสริมสร้างสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการเสริมสร้างสมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู จากขนาดกลุ่มตัวอย่าง 86 คน ดังตาราง 6

ตาราง 6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	39	45.35
	หญิง	47	54.65
	รวม	86	100.00
2	ตำแหน่ง		
	ผู้บริหารสถานศึกษา	38	44.19
	ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ	48	55.81
	รวม	86	100.00
3	วุฒิการศึกษา		
	ปริญญาตรี	25	29.07
	ปริญญาโท	55	63.95
	ปริญญาเอก	6	6.98
	รวม	86	100.00
4	ประสบการณ์ในตำแหน่ง		
	น้อยกว่า 5 ปี	24	27.91
	5 - 10 ปี	44	51.16
	11 - 20 ปี	18	20.93
	รวม	86	100.00

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 54.65) ตำแหน่ง
ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 55.81) มีคุณวุฒิปริญญาโท (ร้อยละ 63.95) และมีประสบการณ์ใน
ตำแหน่ง 5-10 ปี (ร้อยละ 51.16)

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้าง
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้าง
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ดังตาราง
7-12

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการ
เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียน
ศึกษาสงเคราะห์ โดยรวมและเป็นรายด้าน

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักสูตร	3.60	0.75	มาก	4.54	0.53	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.62	0.72	มาก	4.58	0.53	มากที่สุด
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.55	0.69	มาก	4.55	0.53	มากที่สุด
4. ด้านการวัดและประเมินผล	3.51	0.69	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด
รวม	3.57	0.71	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์โดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 3.51-3.60$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ
สื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์โดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.54-4.58$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์รายข้อ ด้านหลักสูตร

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักสูตรในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น	3.70	0.85	มาก	4.55	0.53	มากที่สุด
2. หลักสูตรมีโครงสร้างเนื้อหาสาระ ประสบการณ์ยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา การจัดการเรียนรู้และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้	3.68	0.77	มาก	4.60	0.53	มากที่สุด
3. วิธีการ แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.52	0.72	มาก	4.53	0.54	มากที่สุด
4. ใช้วิธีการประเมินผลสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้	3.55	0.70	มาก	4.52	0.54	มากที่สุด
5. หลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.53	0.68	มาก	4.52	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ด้านหลักสูตร รายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52-3.70$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ รายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52-4.60$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา	3.65	0.71	มาก	4.58	0.53	มากที่สุด
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักจิตวิทยา และทักษะกระบวนการทางการเรียนรู้	3.55	0.70	มาก	4.63	0.52	มากที่สุด
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับธรรมชาติ ช่วงวัย ความสามารถ ความสนใจ และตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.58	0.70	มาก	4.57	0.53	มากที่สุด
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่นและชีวิตจริง	3.58	0.67	มาก	4.60	0.53	มากที่สุด
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการจัดลำดับเนื้อหาและประสบการณ์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงและมากที่สุด	3.72	0.80	มาก	4.53	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน รายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55-3.72$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ รายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53-4.63$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ด้านสื่อการเรียนการสอน

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน	3.68	0.75	มาก	4.53	0.54	มากที่สุด
2. มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน	3.52	0.68	มาก	4.53	0.54	มากที่สุด
3. มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน	3.50	0.68	มาก	4.62	0.52	มากที่สุด
4. มีความเหมาะสม ทันสมัย ถูกต้องและเป็นสื่อประสม	3.50	0.68	มาก	4.53	0.54	มากที่สุด
5. ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน	3.53	0.68	มาก	4.55	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ด้านสื่อการเรียนการสอน รายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.50-3.68)

สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ รายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.53-4.62)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ด้านการวัดและประเมินผล

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน	3.50	0.65	ปานกลาง	4.53	0.54	มากที่สุด
2. วัดและประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3.58	0.70	มาก	4.55	0.53	มากที่สุด
3. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ จุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร	3.55	0.75	มาก	4.53	0.54	มากที่สุด
4. นำผลการประเมินไปใช้ในการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้เรียน ตลอดจน ปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์	3.48	0.70	ปานกลาง	4.60	0.53	มากที่สุด
5. ใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลาย ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน	3.42	0.65	ปานกลาง	4.57	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ด้านการวัดและประเมินผล รายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42-3.58$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ รายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53-4.60$)

1.2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น นำมาจัดลำดับความสำคัญ (Modified Priority Need Index : PNI) เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาด้านทุกด้าน ดังตาราง 12-16

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการปรับปรุง และลำดับความต้องการจำเป็นรายด้าน

รายการ	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ด้านหลักสูตร	3.60	4.54	0.261	4
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.62	4.58	0.265	3
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.55	4.55	0.282	2
4. ด้านการวัดและประเมินผล	3.51	4.56	0.299	1

จากตาราง 12 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.299$) รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.282$) และด้านหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{modified} = 0.261$)

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการ
จำเป็นปรับปรุง และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านหลักสูตร

รายการ	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. หลักสูตรในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น	3.70	4.55	0.230	5
2. หลักสูตรมีโครงสร้างเนื้อหาสาระประสบการณ์ ยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา การจัดการ เรียนรู้และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้	3.68	4.60	0.250	4
3. วิธีการ แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.52	4.53	0.287	1
4. ใช้วิธีการประเมินผลสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรที่ตั้งไว้	3.55	4.52	0.273	3
5. หลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.53	4.52	0.280	2

จากตาราง 13 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการ
จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ด้านหลักสูตร พบว่า
ความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด คือ วิธีการแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมี
ประสิทธิภาพ ($PNI_{\text{modified}} = 0.287$) รองลงมาคือ หลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
($PNI_{\text{modified}} = 0.280$) และหลักสูตรในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของ
ท้องถิ่น มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.230$) ตามลำดับ

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการปรับปรุง และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

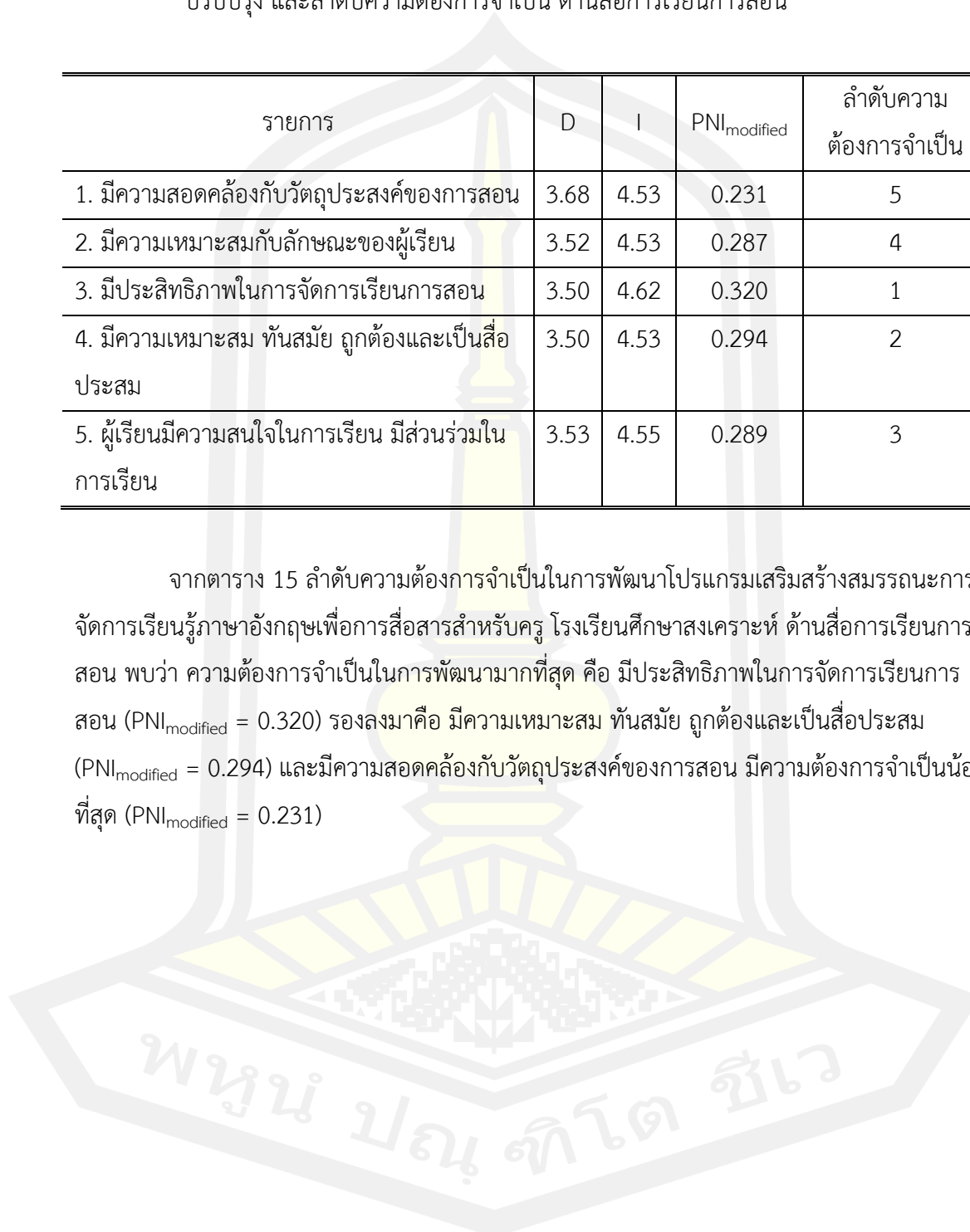
รายการ	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา	3.65	4.58	0.255	4
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักจิตวิทยาและทักษะกระบวนการทางการเรียนรู้	3.55	4.63	0.304	1
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับธรรมชาติ ช่วงวัย ความสามารถ ความสนใจและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.58	4.57	0.277	3
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่นและชีวิตจริง	3.58	4.60	0.285	2
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการจัดลำดับเนื้อหาและประสบการณ์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงและมากที่สุด	3.72	4.53	0.218	5

จากตาราง 14 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักจิตวิทยาและทักษะกระบวนการทางการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.304$) รองลงมาคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่นและชีวิตจริง ($PNI_{\text{modified}} = 0.285$) และจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการจัดลำดับเนื้อหาและประสบการณ์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงและมากที่สุด มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.218$)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการปรับปรุง และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านสื่อการเรียนการสอน

รายการ	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน	3.68	4.53	0.231	5
2. มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน	3.52	4.53	0.287	4
3. มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน	3.50	4.62	0.320	1
4. มีความเหมาะสม ทันสมัย ถูกต้องและเป็นสื่อประสม	3.50	4.53	0.294	2
5. ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน	3.53	4.55	0.289	3

จากตาราง 15 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด คือ มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.320$) รองลงมาคือ มีความเหมาะสม ทันสมัย ถูกต้องและเป็นสื่อประสม ($PNI_{\text{modified}} = 0.294$) และมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.231$)

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าเฉลี่ยดัชนีความต้องการปรับปรุง และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการวัดและประเมินผล

รายการ	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน	3.50	4.53	0.294	3
2. วัดและประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3.58	4.55	0.271	5
3. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร	3.55	4.53	0.276	4
4. นำผลการประเมินไปใช้ในการช่วยเหลือ สนับสนุน ผู้เรียน ตลอดจนปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการ เรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์	3.48	4.60	0.322	2
5. ใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายตาม ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน	3.42	4.57	0.336	1

จากตาราง 16 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด คือ ใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.336$) รองลงมา คือ นำผลการประเมินไปใช้ในการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้เรียน ตลอดจนปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.322$) และวัดและประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.271$) ตามลำดับ

2. ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2.1 วิเคราะห์ผลการศึกษาศาสนศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลในระยะที่ 1 มาใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการขอศึกษาดูงานและสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) โดยสรุปเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

หลักสูตรเป็นเนื้อหาวิชาและโครงสร้างของประมวลวิชาที่ประกอบไปด้วยการจัดระบบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้อันจะนำไปสู่ความสำเร็จ ในอาชีพหรือการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น โดยดำเนินการ ดังนี้

“...การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ในการพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการ จุดเน้นในการจัดการศึกษา ได้กำหนดไว้ในรายวิชาเพิ่มเติม สำหรับโรงเรียนได้นำเสนอทิศทางการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ปกครองพิจารณาถึงความต้องการในการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลาน ที่ได้จากการประชุมผู้ปกครอง โดยการจัดทำหลักสูตรจะต้องกำหนดโครงสร้าง เนื้อหาสาระ ระยะเวลาเรียนให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับเป้าหมายในการจัดการศึกษา แล้วนำผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสมบูรณ์ สอดคล้องกับการจัดการศึกษา และความต้องการของผู้เกี่ยวข้องมากที่สุด...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...มีการจัดประชุมวางแผนการพัฒนาหลักสูตร โดยนำข้อมูลจากผลการจัดการศึกษาในปีที่ผ่านมา ทิศทางการจัดการศึกษา นโยบาย จุดเน้น รวมทั้งความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำหลักสูตร มีแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ มีการประเมินเพื่อตรวจสอบการใช้หลักสูตรที่ชัดเจน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนจะต้องวางแผนการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ขณะเดียวกันผู้เรียนก็ได้เรียนในวิชาที่ตนเองชื่นชอบ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดของการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากเป็นผู้ที่จะต้องเรียนตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนดขึ้น และมีการประเมินการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นที่พึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...หลักสูตรสถานศึกษา ควรมีความยืดหยุ่นเกี่ยวกับโครงสร้าง เนื้อหา ระยะเวลาเรียน เพื่อให้สะดวกต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียน อีกทั้งสอดคล้องกับความสามารถ

และศักยภาพของครูผู้สอนแต่ละคนที่มีความถนัดแตกต่างกันด้วย รวมทั้งการวางแผนทางการนำหลักสูตรไปใช้อย่างชัดเจนจะทำให้ครูผู้สอนที่ยังไม่มีความชำนาญสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างไม่เต็มที่ ส่งผลต่อการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร...”

(ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนที่ 1, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...สถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมในห้องเรียน จะทำให้หลักสูตรประสบผลสำเร็จในการนำไปใช้ในห้องเรียน เกิดผลการเรียนรู้กับผู้เรียนอย่างแท้จริง เมื่อใช้หลักสูตรเสร็จสิ้นแล้วครูผู้สอนจะต้องจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น...”

(ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนที่ 2, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...หลักสูตรสถานศึกษา จะต้องเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครอง จึงจะทำให้ให้นักเรียนให้ความสนใจ และเลือกเรียนในรายวิชานั้น หากในบางรายวิชานักเรียนไม่ได้เลือกเรียน ควรจะพิจารณาขยับเลิกรายวิชานั้น ๆ ในการปรับปรุงหลักสูตร...”

(ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนที่ 3, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

สรุปได้ว่า สถานศึกษามีการประชุมวางแผนในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับทิศทางการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกำหนดโครงสร้าง เนื้อหาสาระ ระยะเวลาเรียนให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับเป้าหมายในการจัดการศึกษา จัดทำแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ มีการประเมินเพื่อตรวจสอบการใช้หลักสูตรที่ชัดเจน และนำผลการจัดการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้นำเอาข้อมูลผลการสัมภาษณ์ด้านหลักสูตรไปสังเคราะห์รวมกับการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ปรางค์ดั่งตาราง 17

ตาราง 17 สรุปการสังเคราะห์การเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักสูตร

ตัวบ่งชี้	ศึกษา Best Practice	ผลการสังเคราะห์
1. หลักสูตรในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น	1. จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับทิศทางการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น	1. มีการประชุมวางแผนในการพัฒนาหลักสูตร
2. หลักสูตรมีโครงสร้างเนื้อหาสาระประสบการณ์ยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา การจัดการเรียนรู้และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้	2. มีการกำหนดโครงสร้างเนื้อหาสาระ ระยะเวลาเรียนให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับเป้าหมายในการจัดการศึกษา	2. หลักสูตรในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
3. วิธีการ แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	3. นำผลการจัดการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	3. หลักสูตรมีโครงสร้างเนื้อหาสาระประสบการณ์ยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา การจัดการเรียนรู้และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
4. ใช้วิธีการประเมินผลสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้	4. มีการประชุมวางแผนในการพัฒนาหลักสูตร	4. วิธีการ แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. หลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5. จัดทำแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้	5. หลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
	6. มีการประเมินเพื่อตรวจสอบการใช้หลักสูตรที่ชัดเจน	6. ใช้วิธีการประเมินผลสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้
	7. หลักสูตรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	7. นำผลการจัดการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการกระทำกิจกรรมใดๆก็ตามที่เกิดขึ้นระหว่างบทเรียน อันเนื่องมาจากการที่ผู้สอนสื่อความหมายกับผู้เรียนโดยใช้สื่อชนิดต่างๆ เพื่อติดต่อสื่อ ความหมายเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนต้องศึกษาตามหลักสูตรที่วางไว้ โดยดำเนินการ ดังนี้

“...การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ฝ่ายบริหารการศึกษาได้ติดตาม นิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูโดยมุ่งเน้นให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเริ่มต้นตั้งแต่การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะต้องวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารระหว่างการเรียนรู้ ใช้หลัก จิตวิทยาการเรียนการสอน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการรู้ของนักเรียน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...สถานศึกษาได้มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านการจัดการเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง ในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นักเรียนจะต้องมีการฝึกปฏิบัติทางภาษาในชั้นเรียน เรียนรู้ภายใต้ทฤษฎีและหลักการเรียนรู้ที่อ้างอิงตามหลักวิชาการนำมาใช้ในการพัฒนานักเรียน คำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และเข้าใจเนื้อหา สามารถนำสู่การ วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความรู้ได้...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...จัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสม คำนึงถึงการใช้หลักจิตวิทยาการเรียนรู้อ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้ อยากรับรู้ ระดมทรัพยากรทางการศึกษา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565 : การสัมภาษณ์)

“...การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครู จะต้องเน้นการมีส่วนร่วม ของนักเรียน ใช้การฝึกปฏิบัติในการใช้ภาษาให้มากที่สุด โดยการสร้างสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น หรือเรื่องราวที่กำลังเป็นที่น่าสนใจในชีวิตประจำวัน...”

(ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนที่ 1, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนใช้การบันทึกผลการจัดการเรียนรู้หลังการจัดการเรียน การสอนแต่ละครั้ง มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งปรับปรุงวิธีการ สอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น...”

(ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนที่ 2, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้มี และนำไปใช้ได้เหมาะสม หากครูผู้สอนได้นำตัวอย่าง หรือเนื้อหาในบทเรียนเป็นเรื่องใกล้ตัว นักเรียน ที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แล้วจัดกิจกรรมให้ เหมาะสมกับความสนใจ และความต้องการของนักเรียนแต่ละคน แล้วให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วม มากที่สุด...”

(ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนที่ 3, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

สรุปได้ว่า สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรทางด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้มีความสามารถออกแบบการเรียนรู้โดยใช้หลักจิตวิทยาการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื้อหาในบทเรียนเป็นเรื่องใกล้ตัวที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารระหว่างการเรียนรู้ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ ความรู้ความสามารถ มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ และนำผลการจัดการเรียนรู้มาใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยได้นำเอาข้อมูลผลการสัมภาษณ์ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนไปสังเคราะห์รวมกับการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ปรางค์ดั่งตาราง 18

ตาราง 18 สรุปการสังเคราะห์การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้	ศึกษา Best Practice	ผลการสังเคราะห์
1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา	1. มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ 2. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1. มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ 2. มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านการจัดการเรียนการสอน
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักจิตวิทยาและทักษะกระบวนการทางการเรียนรู้	3. ออกแบบการเรียนรู้โดยใช้หลักจิตวิทยาการจัดการเรียนการสอน	3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักจิตวิทยาและทักษะกระบวนการทางการเรียนรู้

ตาราง 18 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	ศึกษา Best Practice	ผลการสังเคราะห์
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เหมาะสมกับธรรมชาติ ช่วง วัย ความสามารถ ความ สนใจและตอบสนองความ แตกต่างระหว่างบุคคล	4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้ นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสารระหว่างการเรียนรู้	4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม กับธรรมชาติ ช่วงวัย ความสามารถ ความสนใจและตอบสนองความ แตกต่างระหว่างบุคคล
4. จัดกิจกรรมการเรียนการ สอนเหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่นและชีวิตจริง	5. มีการพัฒนาบุคลากรทางด้าน การจัดการเรียนการสอน 6. เนื้อหาในบทเรียนเป็นเรื่อง ใกล้ตัวที่สอดคล้องกับ ชีวิตประจำวัน	5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมใน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่นและชีวิตจริง
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้มี การจัดลำดับเนื้อหาและ ประสบการณ์ โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วม กิจกรรมอย่างทั่วถึงและมาก ที่สุด	7. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ความสนใจ ความรู้ความสามารถ 8. นำผลการจัดการเรียนรู้มาใช้ ในการปรับปรุงการจัดการเรียน การสอนในครั้งต่อไป	6. จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการ จัดลำดับเนื้อหาและประสบการณ์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่าง ทั่วถึงและมากที่สุด 7. นำผลการจัดการเรียนรู้มาใช้ใน การปรับปรุงการจัดการเรียนการ สอนในครั้งต่อไป

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นวัสดุสิ่ง อุปกรณ์หรือวิธีการใด ๆ ก็ตาม ที่ใช้เป็น เครื่องมือ พาหะ หรือเป็นช่องทางในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ทักษะ และประสบการณ์ไปสู่ ผู้เรียน และทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ตามจุดประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้เป็นอย่างดี สื่อที่ใช้ในการ สอนนี้ อาจจะเป็นวัสดุสิ่งของที่มีตัวตน หรือไม่มีตัวตนก็ได้ โดยดำเนินการ ดังนี้

“...ในส่วนของกรณีการจัดการเรียนการสอน ครูผู้รับการนิเทศจะต้อง จัดทำทะเบียนควบคุมสื่อการเรียนการสอน โดยสื่อแต่ละชิ้นจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการ เรียนรู้ เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ ช่วงวัย มีการหาประสิทธิภาพของสื่อการสอน ที่สามารถทำ ให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาที่ยาก ๆ ใ้ง่ายยิ่งขึ้นได้ หากสื่อใดไม่มีประสิทธิภาพจะต้องได้รับการ ปรับปรุงสื่อให้เหมาะสม...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...ครูต้องมีความเข้าใจหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้ รวมทั้งความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้น สื่อที่จะนำมาใช้ในชั้นเรียน จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียน มีความน่าสนใจ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนจะต้องมีสื่อการสอนที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และสื่อการสอนจะต้องมีความถูกต้อง ในการสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจ จึงจะทำให้เด็กเรียนเรียนรู้ได้อย่างดี...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...เมื่อครูนำสื่อการสอนไปใช้ นอกจากจะทำให้เด็กเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้นแล้ว ยังทำให้เด็กเรียนสนใจบทเรียน และหากครูผู้สอนให้เด็กเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ โดยเด็กเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อจนนำไปสู่การหาคำตอบในบทเรียน หรือการสรุปองค์ความรู้ จะทำให้เด็กเรียนจดจำแนวคิดสำคัญได้คงทนยิ่งขึ้นด้วย...”

(ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนที่ 1, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนแล้ว จะต้องมีการทดลองใช้ แล้วประเมินหาประสิทธิภาพของสื่อ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงสื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือตอบสนองความต้องการของเด็กเรียนมากยิ่งขึ้น...”

(ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนที่ 2, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...สื่อการสอนจะต้องกระตุ้นความสนใจของบทเรียนของเด็กเรียนได้ทันสมัย เหมาะสมและตอบสนองความแตกต่างของเด็กเรียน และสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของบทเรียนได้เป็นอย่างดี...”

(ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนที่ 3, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

สรุปได้ว่า ครูผู้สอนมีการจัดทำทะเบียนควบคุมสื่อการเรียนการสอน โดยสื่อจะต้องมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน มีความถูกต้องสื่อความหมายได้ชัดเจน เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน และครูผู้สอนมีการนำข้อมูลผลการใช้สื่อไปใช้ปรับปรุงสื่อการสอนให้ดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้นำเอาข้อมูลผลการสัมภาษณ์ด้านสื่อการเรียนการสอนไปสังเคราะห์รวมกับการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ปรางค์ดั่งตาราง 19

ตาราง 19 สรุปการสังเคราะห์การเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านสื่อการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้	ศึกษา Best Practice	ผลการสังเคราะห์
1. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน	1. มีการจัดทำทะเบียนควบคุมสื่อการเรียนการสอน	1. มีการจัดทำทะเบียนควบคุมสื่อการเรียนการสอน
2. มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน	2. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน	2. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน
3. มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน	3. มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน	3. มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน
4. มีความเหมาะสม ทันสมัย ถูกต้องและเป็นสื่อประสม	4. มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน	4. มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน
5. ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน	5. สื่อการสอนมีความถูกต้องสื่อความหมายได้ชัดเจน	5. มีความเหมาะสม ทันสมัย ถูกต้องและเป็นสื่อประสม
	6. ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน	6. ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน
	7. ครูผู้สอนมีการนำข้อมูลผลการใช้สื่อไปใช้ปรับปรุงสื่อการสอนให้ดียิ่งขึ้น	7. ครูผู้สอนมีการนำข้อมูลผลการใช้สื่อไปใช้ปรับปรุงสื่อการสอนให้ดียิ่งขึ้น

4. ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการรวบรวมหลักฐาน ข้อมูลเชิงประจักษ์ต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้เพื่อตัดสินคุณค่าในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแสดงถึงมาตรฐานทางวิชาการในเชิงสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สารสนเทศดังกล่าวนำไปใช้ในการกำหนดระดับคะแนนให้ ผู้เรียนรวมทั้งใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยดำเนินการ ดังนี้

“...มีการสร้างเครื่องมือวัดผล ให้มีคุณภาพตามหลักวิชาการ แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพนำมาใช้วัดและประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการวัดและประเมินผลอย่าง

หลากหลายวิธี สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด ซึ่งทำการวัดผลอย่างต่อเนื่องทั้งภาคเรียน และนำข้อมูลไปใช้พัฒนาผู้เรียนทันที...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 1, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมให้ครูได้นำผลการวัดและประเมินผลมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อเป็นข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 2, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...ครูใช้การวัดและประเมินผลที่มีความเชื่อถือได้ เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้มีคุณภาพ ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับความถนัดของนักเรียน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่ 3, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ในการเรียนซ่อมเสริม และนำไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น...”

(ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนที่ 1, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...วัดและประเมินผล ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล และเป็นการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนรายบุคคลมากกว่าการวัดและประเมินผล เพื่อตัดสินผลการเรียนหรือเลื่อนชั้นเรียน...”

(ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนที่ 2, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

“...การวัดและประเมินผลนักเรียนต้องวัดครบทุกด้าน ทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ โดยใช้การประเมินทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อให้ทราบพัฒนาการของผู้เรียน และเมื่อพบปัญหาจากการเรียนก็ดำเนินการแก้ไข พัฒนานักเรียนในทันที...”

(ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนที่ 3, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565 : สัมภาษณ์)

สรุปได้ว่า สถานศึกษาจะต้องมีการสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ ใช้วิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายวิธี วัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด มีการวัดและประเมินผลครบทุกด้าน ทั้งความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องทั้งภาคเรียน และนำข้อมูลไปใช้พัฒนาผู้เรียนทันที และนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของคุณครู

ผู้วิจัยได้นำเอาข้อมูลผลการสัมภาษณ์ด้านการวัดและประเมินผลไป

สังเคราะห์รวมกับการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ปรากฏดังตาราง 20

ตาราง 20 สรุปการสังเคราะห์การเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการวัดและประเมินผล

ตัวบ่งชี้	ศึกษา Best Practice	ผลการสังเคราะห์
1. มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน 2. วัดและประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร 4. นำผลการประเมินไปใช้ในการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้เรียนตลอดจนปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์ 5. ใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน	1. มีการสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ 2. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายวิธี 3. วัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด 4. มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องทั้งภาคเรียนและนำข้อมูลไปใช้พัฒนาผู้เรียนทันที และนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู 5. มีการวัดและประเมินผลครบทุกด้าน ทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ 6. วัดและประเมินผลโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	1. มีการสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ 2. มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน 3. วัดและประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร 5. นำผลการประเมินไปใช้ในการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้เรียนตลอดจนปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์ 6. ใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

2.2 ยก่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัยได้นำแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในระยะที่ 1 รวมทั้งการศึกษาวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอคำแนะนำในการจัดทำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผลแสดงดังตาราง 21

ตาราง 21 แนวทางการจัดทำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

องค์ประกอบ	ขอบข่ายเนื้อหา
1. หลักการ	1. เป็นการกล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำสื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษา ซึ่งการพัฒนาโปรแกรมจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาครูให้เกิดสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนทางด้านทักษะทางภาษา
2. วัตถุประสงค์	2. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยมีเป้าหมายให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ เกิดสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการศึกษา แล้วนำไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ

ตาราง 21 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ขอบข่ายเนื้อหา
3. เนื้อหา	<p>3. การกำหนดเนื้อหา โดยยึดกรอบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โดยมีขอบข่าย 4 Module ได้แก่</p> <p>Module 1: ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย</p> <p>หน่วยที่ 1 การวางแผนพัฒนาหลักสูตร</p> <p>หน่วยที่ 2 หลักสูตรกับความต้องการของท้องถิ่น</p> <p>หน่วยที่ 3 การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>หน่วยที่ 4 แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้</p> <p>หน่วยที่ 5 การวัดและประเมินผลตามหลักสูตร</p> <p>หน่วยที่ 6 การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>Module 2: ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย</p> <p>หน่วยที่ 1 การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน</p> <p>หน่วยที่ 2 การพัฒนาบุคลากรทางด้านการจัดการเรียนการสอน</p> <p>หน่วยที่ 3 หลักจิตวิทยาและทักษะกระบวนการทางการเรียนรู้</p> <p>หน่วยที่ 4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>หน่วยที่ 5 กระบวนการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน</p> <p>Module 3: ด้านสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย</p> <p>หน่วยที่ 1 การจัดทำทะเบียนควบคุมสื่อการเรียนการสอน</p> <p>หน่วยที่ 2 การพิจารณาคัดเลือกและผลิตสื่อการเรียนการสอน</p> <p>หน่วยที่ 3 ลักษณะของสื่อการเรียนการสอนที่ดี</p> <p>หน่วยที่ 4 การพัฒนาและปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน</p> <p>Module 4: ด้านการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย</p> <p>หน่วยที่ 1 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล</p> <p>หน่วยที่ 2 การวัดและประเมินผลทางการศึกษา</p>

ตาราง 21 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ขอขยายเนื้อหา
4. วิธีการพัฒนา	<p>4. เทคนิคที่นำมาใช้ในการเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย</p> <p>1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. การเรียนรู้จากผู้อื่น และ 3. การฝึกอบรม</p>
5. การประเมินผล	<p>5. การวัดและการประเมินผลของโปรแกรมเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่</p> <p>1. การประเมินผู้เข้ารับการพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่</p> <p>1.1 การประเมินก่อนการพัฒนา ได้แก่ การประเมินตนเอง และการจัดทำแบบทดสอบ</p> <p>1.2 การประเมินระหว่างการพัฒนา ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม การทดสอบ การประเมินใบงาน และใบกิจกรรม</p> <p>1.3 การประเมินหลังการพัฒนา ได้แก่ ประเมินการรายงานผลการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน และประเมินจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>2. การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนาตามโปรแกรมเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ</p>

2.3 ประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาจัดทำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ทำการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงาน

การศึกษาพิเศษ โดยมีประเด็นสำคัญสำหรับใช้ในการประเมินโปรแกรม คือ ความเหมาะสมและความ เป็นไปได้ของโปรแกรม เพื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบของโปรแกรม ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการพัฒนา และการประเมินผล ดังตาราง 22

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. หลักการ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
3. เนื้อหา	4.75	0.31	มากที่สุด	4.65	0.42	มากที่สุด
3.1 ด้านหลักสูตร	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
3.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 ด้านการวัดและประเมินผล	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4. วิธีการพัฒนา	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
5. การประเมินผล	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับโปรแกรมพัฒนาครูในการเสริมสร้าง สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้ง 5 ส่วน ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การประเมินผล โดยเห็นว่าโปรแกรมมีความ เหมาะสมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60-5.00$) และมีความเป็นไปได้ทุกส่วนอยู่ในระดับมาก ที่สุด ($\bar{X} = 4.60-4.80$) เช่นเดียวกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สรุปผลการศึกษาลำดับ ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้ง 5 ส่วนประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การประเมินผล และผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โปรแกรมมีความเหมาะสมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายประเด็นที่ค้นพบ ได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษ เนื่องจากภาษาต่างประเทศใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลกนำมาซึ่งมิตรและความร่วมมือกับนานาชาติประเทศ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ พร้อมทั้งใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้นและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) โดยการจัดหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน พอเหมาะกับผู้เรียนที่จะสามารถนำไปใช้สื่อความหมายได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ ต้องดูความสามารถของผู้เรียน การจัดกิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ผู้เรียนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้ภาษา Finocchiaro and Bonomo (1973) โดยใช้สื่อการเรียนรู้อันเหมาะสมและมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย จึงทำให้สภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการวิจัยของ ปราถนปรียา ผ่องจิต (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางพัฒนาครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มี 5 องค์ประกอบ 12 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ด้านการศึกษาหลักสูตร 2) ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน 3) ด้านการออกแบบการเรียนรู้ 4) ด้านการเตรียมการสอน 5) ด้านการวัดผลและประเมินผล สอดคล้องกับการวิจัยของ นุดจนาจ สัพโส (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน

สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

2. จากผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้ง 5 ส่วนประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การประเมินผล และผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โปรแกรมมีความเหมาะสมโดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ โปรแกรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการสังเคราะห์องค์ประกอบของการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยประกอบด้วยหลักสูตร เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับผู้เรียน ความสามารถของผู้เรียน พื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก ใช้สื่อการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหา มีความน่าสนใจ ใฝ่ใจต่อผู้เรียน รวมทั้งการวัดและประเมินผล เป็นขั้นตอนหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวัด หรือตีค่ากิจกรรมหรือผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) นำมาออกแบบโปรแกรมตามองค์ประกอบของโปรแกรม ได้แก่ จุดมุ่งหมายกิจกรรม วิธีการอบรม เนื้อหาสาระ รวมทั้งวิธีการประเมินผล (ไท คำล้าน, 2551) แล้วใช้กระบวนการพัฒนาตามหลักการพัฒนาครูด้วยหลักการพัฒนาครูควรมีลักษณะผสมผสาน (Blended Learning: 70:20:10) โดยเป็นการพัฒนาที่กำหนดสัดส่วน ร้อยละ 70 เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการพัฒนาในการทำงานหรือโครงการที่ได้รับมอบหมาย ร้อยละ 20 เป็นการเรียนรู้จากการพัฒนาผ่านบุคคลอื่น และร้อยละ 10 เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการอบรมพัฒนาในรูปแบบอบรมและสัมมนาทั่วไป (Robin, 2014) จึงทำให้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้เป็นที่น่าพอใจ สอดคล้องกับการวิจัยของ จีรพัชร บุญยพรหม (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารออนไลน์ด้วยตนเอง ของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่นเพื่อเตรียมเข้าสู่ตลาดแรงงาน พบว่า โปรแกรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารออนไลน์ด้วยตนเองสามารถนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและเพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการทำงาน จากผู้สอนภาษาอังกฤษได้ทำการประเมินระดับคุณภาพ มีความพึงพอใจในการพัฒนาโปรแกรมและมีความคิดเห็นระดับคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก มี

คะแนนเฉลี่ยมากกว่า 4.50 สอดคล้องกับการวิจัยของ นุดจนาจ สัพโส (นุดจนาจ สัพโส 2561) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ผลการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า โปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารประกอบด้วย 7 องค์ประกอบดังนี้ 1. หลักการและเหตุผล 2. จุดมุ่งหมายของของโปรแกรม 3. เนื้อหาสาระ 4. โครงสร้างของโปรแกรม 5. วิธีการพัฒนา 6. ระยะเวลาในการพัฒนา 7. การวัดและประเมินผล โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้ 1. การประเมินก่อนการพัฒนา (1 ชั่วโมง) 2. การพัฒนาการพัฒนาแบ่งออกเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองตาม Module แบ่งออกเป็น 6 Module (18 ชั่วโมง) การเรียนรู้โดยทำงานร่วมกับบุคคลอื่น (12 ชั่วโมง) และการบูรณาการสอดแทรกการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาของตนเอง (120 ชั่วโมง) 3. การประเมินหลังการพัฒนา (1 ชั่วโมง) รวมทั้งสิ้น 150 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องเหมาะสม และความมีประโยชน์ของโปรแกรม มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด มีความสอดคล้องระดับมากที่สุด และมีประโยชน์ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลจากการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู ดังนั้น ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ จะต้องพิจารณาจัดทำโปรแกรมการพัฒนาครูผู้สอนตามความต้องการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู

1.2 จากผลการศึกษาลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู พบว่า ด้านการวัดและประเมินผลมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณาถึงลำดับความสำคัญเร่งด่วนในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และค่อยพัฒนาไปที่ละด้านจนครบทุกด้าน

1.3 จากผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนัก

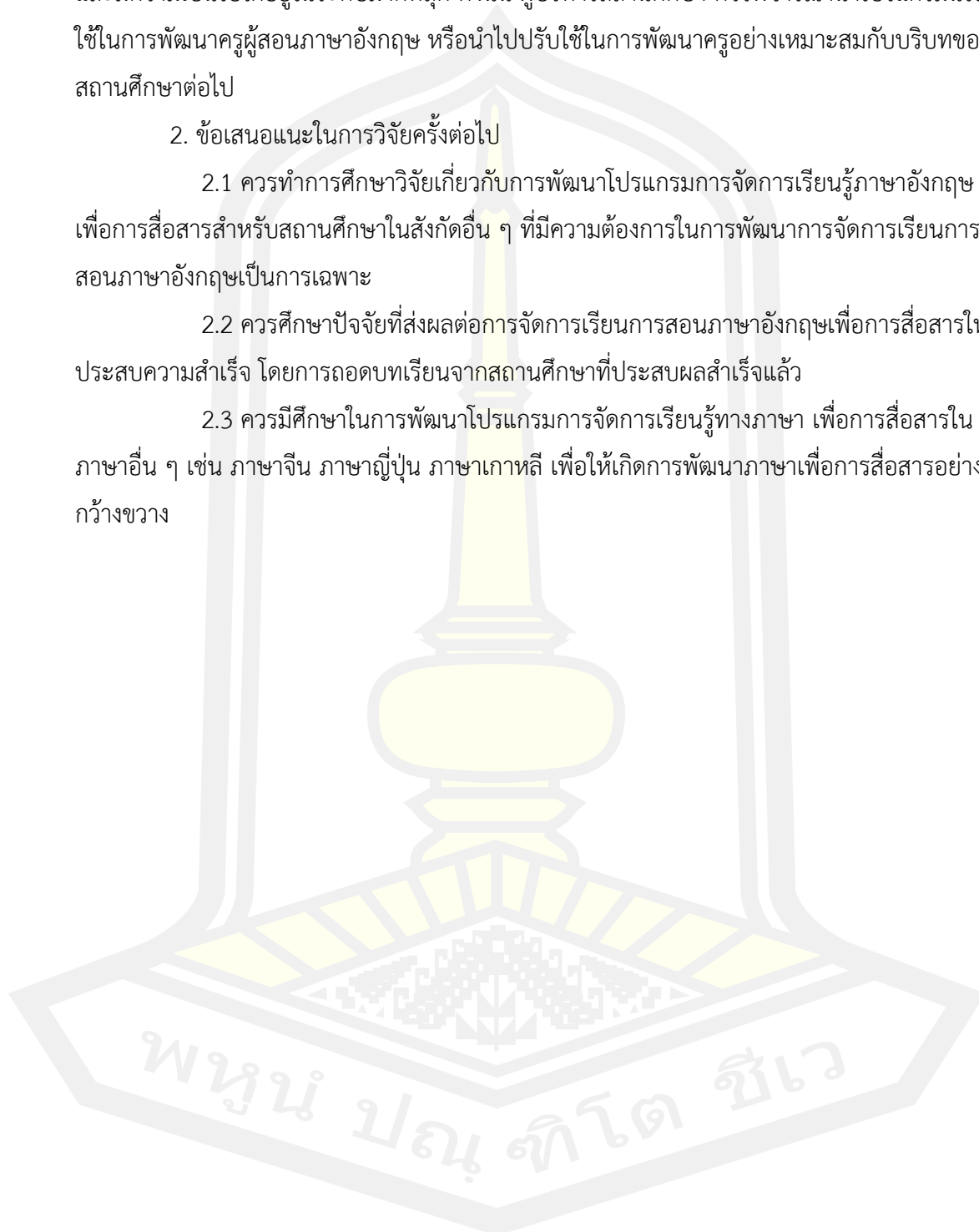
บริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า โปรแกรมมีความเหมาะสมโดยรวมทุกส่วนอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพิจารณานำโปรแกรมนี้ไปใช้ในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ หรือนำไปปรับใช้ในการพัฒนาครูอย่างเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ ที่มีความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นการเฉพาะ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้ประสบความสำเร็จ โดยการถอดบทเรียนจากสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จแล้ว

2.3 ควรมีศึกษาในการพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ทางภาษา เพื่อการสื่อสารในภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี เพื่อให้เกิดการพัฒนาภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างกว้างขวาง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2547). *ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2561). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2561). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิ่งแก้ว รัชอินทร์. (2553). *แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร*. [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://learners.in.th/blog/wpumma30/18766>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564].
- กุลธน ธนาพงศธร. (2548). *การบริหารงานบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กุลพร พูลสวัสดิ์. (2559). *การพัฒนาวิธีวินิจฉัยความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขจรศักดิ์ ศิริมัย. (2555). *แนวทางการพัฒนาระบบสมรรถนะเพื่อพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*. [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://competency.rmutp.ac.th>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2564].
- จิรพัชร บุญยพรหม. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารออนไลน์ ด้วยตนเอง ของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่นเพื่อเตรียมเข้าสู่ตลาดแรงงาน*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- เจนจิรา คงสุข. (2540). *การศึกษาโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายของเด็กวัยอนุบาลด้วยรูปแบบการให้ประชาชนในชนบทมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชมพู อีสริยวัฒน์. (2560). การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับพ่อค้าแม่ค้า เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลหนองกี่ อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์. *รมยสาร*, 15(2), 231-44.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2551). *ทฤษฎีการบริหารตามแนวคิดของปราชญ์ตะวันตก*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ทิวต์ถ์ มณีโชติ. (2549). *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ไท คำล้าน. (2551). *การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำทางสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อึ้ง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- ฐปทอง กว้างสวาสดี. (2557). *การสอนภาษาอังกฤษด้วยเทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงพงา ศรีปิ่นตา. (2562). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ บี-สลิม โมเดล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นนทพร ภาวะลี. (2560). *รูปแบบการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิพนธ์ สารชาติ. (2550). *การพัฒนาบุคลากรในการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนบ้านคลองสุด (ประชานุทิศ) อำเภอชุมขันธ์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิรมล ศตวุฒิ. (2551). *การจัดการศึกษาแบบเชิงชุมชน: นวัตกรรมทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.
- นุดจนาจ สัพโส. (2561). *การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญมี เณรยอด. (2552). *งานวิชาการกับการพัฒนาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- บุญเลิศ กลิ่นรัตน์. (2542). *มนุษย์สัมพันธ์สำหรับผู้บริหารองค์การ*. เชียงใหม่: คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- ปฏุล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ต้วงวิเศษ. (2543). *หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ปราณปรีชา ผ่องจิต. (2562). *การพัฒนาแนวทางพัฒนาครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เป็รื่อง กุมุท. (2545). *การวิจัยสื่อและนวัตกรรมการสอน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พนัส หันนาคินทร์. (2550). *หลักการบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2546). *การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผนการปฏิรูปการผลิตและการพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- พิชิต ชินกร. (2560). *รูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภพ เลหาไพบูลย์. (2537). *การสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. เชียงใหม่: เชียงใหม่คอมพิวเตอร์เซี่ยล.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2543). *การประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาทดสอบและวิจัย คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- มนตรี จุฬาวัดนทล. (2543). *นโยบายการผลิตและการพัฒนาครู*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2550). *ความเป็นครู*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์.

- ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์. (2553). *การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ยุพิน พิพิธกุล. (2545). *การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- รุจิรี ภูสาระ. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- วรรณมา ช่องคารากุล. (2558). *นวัตกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองธรรม.
- วรารณณ์ วราธิพร. (2561). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2550). *เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- วันวิสา วิเชียรรัตน์. (2561). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วาณี ภูเสถว์. (2542). *การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ*. จันทบุรี: ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยรำไพพรรณี.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2544). *การพัฒนาหลักสูตรสถานต่อที่ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เซ็นเตอร์ดิสคัฟเวอรี.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ปรินท์.
- วิรัตน์ เกตุเรือง. (2561). *รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2551). *การประยุกต์ใช้ Log Frame เพื่อออกแบบโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา สู่กรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิวรรธน์ จันทร์เทพย์. (2555). *การสร้างสื่อการเรียนการสอน*. [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://0872217343.blogspot.com>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2564].

- วุฒิชัย ประสารสอย. (2547). *บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน: นวัตกรรมเพื่อการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เม็ดทรายพริ้นติ้ง.
- ศักดิ์กัณฐกา อินชี่น. (2563). *การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง My Daily Life โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ Constructivism ร่วมกับ English Vlogging สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- สถาบันภาษาอังกฤษ. (2557). *เอกสารประกอบการอบรมวิธีการสอนแบบการสื่อสารในชั้นเรียน (Communicative Oral Language in the Classroom)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สมคิด สร้อยน้ำ. (2542). *หลักการสอน*. อุดรธานี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุดรธานี.
- สมชาย ฐิติรัตน์อัคร์. (2551). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้*. [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://www.nfe.go.th>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2564].
- สมเดช สีแสง. (2554). *คู่มือการบริหารโรงเรียน*. นครสวรรค์: ริมปิงการพิมพ์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2565). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 12. กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2543). *ข้อเสนอเชิงนโยบายการปฏิรูปวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สหชาติ ไชยรา. (2544). *การพัฒนาบุคลากรของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดอำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สัญญา แสันทวีสุข. (2555). *ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานข้าราชการพลเรือน. (2561). *การพัฒนาสมรรถนะหลัก (สำหรับข้าราชการใหม่ สำหรับข้าราชการใหม่)*. [ออนไลน์]. ได้จาก: https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/page/aptitude_development.pdf. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564].
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). *คู่มือปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *สภาวะการศึกษาไทยปี 2559-2560 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

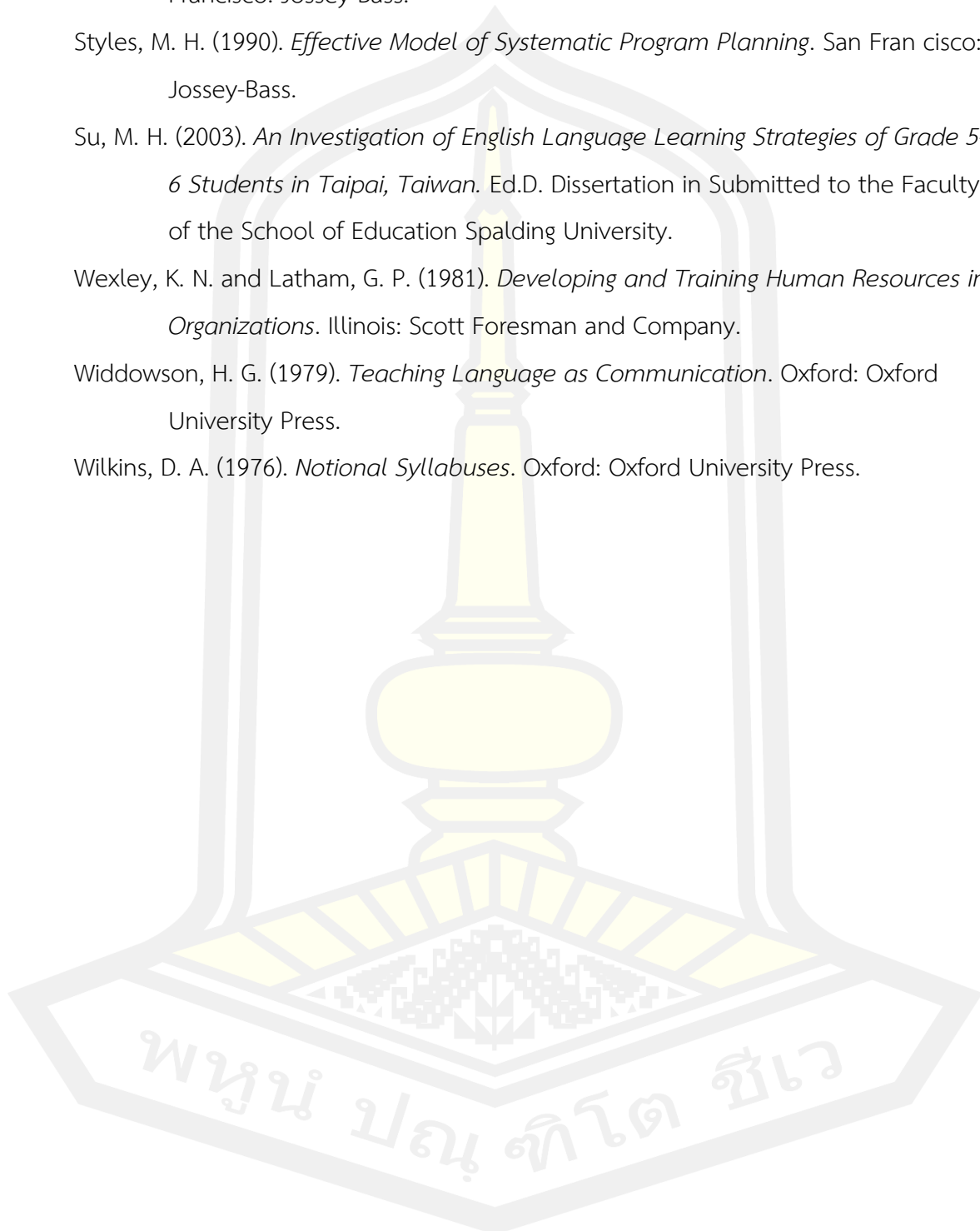
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *การพัฒนากระบวนการเรียนรู้รูปแบบและกลไกการพัฒนาครูในลักษณะเครือข่ายเชิงพื้นที่ 5 พื้นที่*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2562). *รายงานการประเมินตนเอง (SAR)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ.
- _____. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ.
- _____. (2564). *ระบบสารสนเทศการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์*. [ออนไลน์]. ได้จาก: http://www.specialset.bopp.go.th/set_index/. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 12 ธันวาคม 2564].
- สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2559). *องค์ความรู้ : Competency*. [ออนไลน์]. ได้จาก: http://km.moi.go.th/km/22_competency/competency37.pdf. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564].
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2551). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้วย Competency Based HRM*. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2557). *การพัฒนาหลักสูตร : ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2554). *หลักการ ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภัทรา อักษรานุกรณะ. (2542). *การสอนทักษะภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพร พันเหลา. (2560). *การวิจัยและพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมิตร คุณานุกร. (2543). *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- สมิตรา พงศธร. (2550). *สรุปเรื่องของหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย.

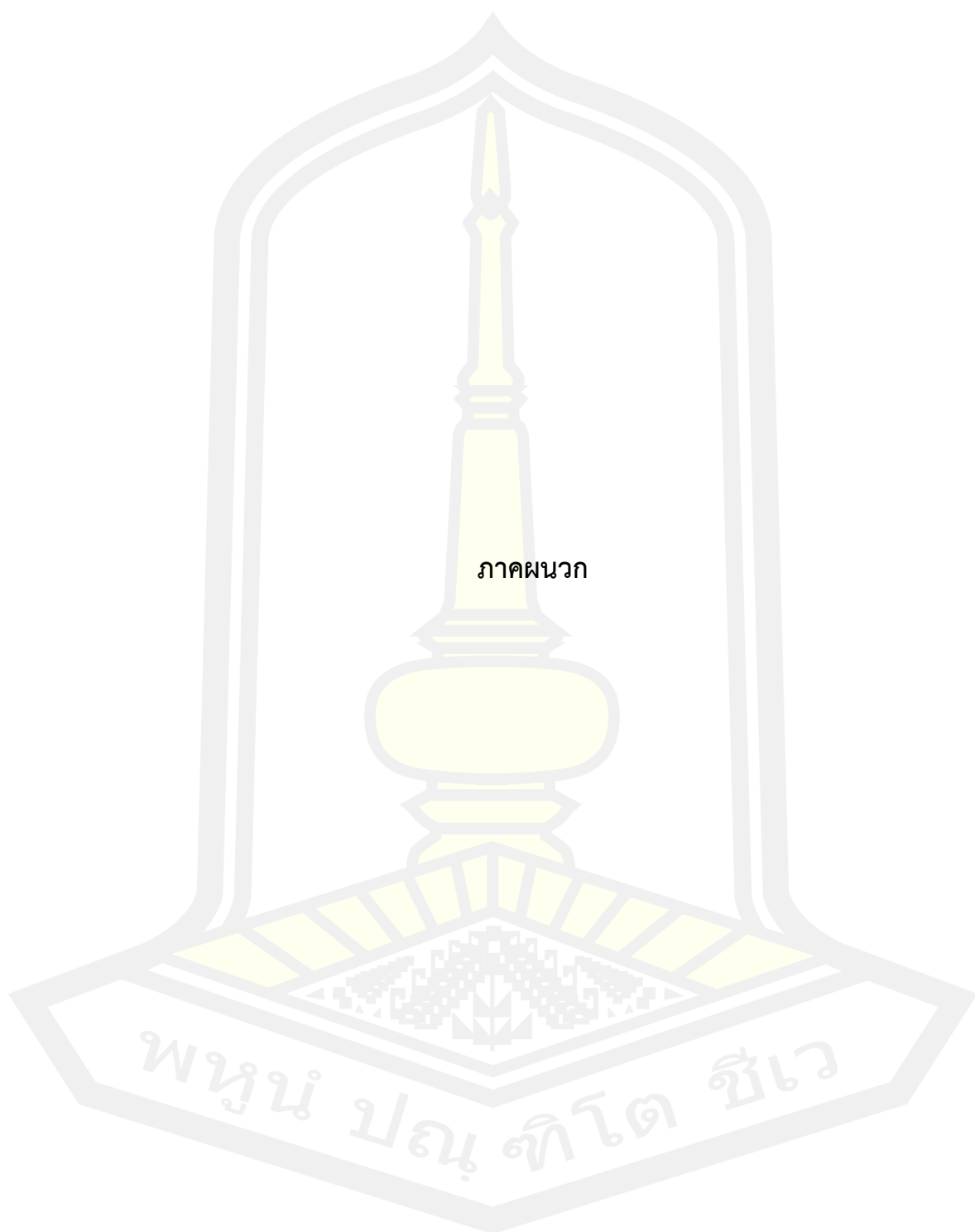
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2544). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). *การประเมินความต้องการจำเป็น*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา. (2544). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. มหาสารคาม: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- हररषषष สุษกषล. (2543). *การพัฒนารูปแบบโปรแกรมการทำงานระหว่างเรียนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมในการทำงานของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- อรนุษ ลิมตศิริ. (2556). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรพิน พจนานนท์. (2537). *การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในระดับประถมศึกษา*.
ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อริสรฐ ฐนषปกัจ. (2555). *อังกฤษพันกรอบ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เวิร์คพอยท์.
- อรุณี วิริยะจิตรฐ. (2554). *เหลี่ยมหลังแลหน้าการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: บริษัท ส เอเชีย เพรส (1989) จำกัด.
- อภรรณ ภูวิทยพันธุ์. (2559). *การพัฒนา Core Competency บนแนวคิด 70:20:10*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อ้นนวย เดชชัยศรี. (2544). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา*. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของครุสภา.
- อุ่นตฐ นพคุณ. (2548). *กรอบแนวความคิดการพัฒนาโปรแกรมอย่างมีส่วนร่วมทางการศึกษนอกระบบโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- เอกพจนั สัิงห์ค้ำ. (2562). *การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร*.
- Armstrong, D. G. (1989). *Developing and Documenting the Curriculum*. Needham Heights, Mass: Allyn and Bacon.
- Barr, M. J. and Keating, L. A. (1990). *Developing Effective Student Services Programs : Systematic Approaches for Practitioners*. San Francisco: Jossey Bass.

- Boone, E. J. (1992). *Developing Program in Adult Education*. New Jersey: Prentice Hall.
- Boyle, P. G. (1981). *Planning Better Programs*. New York: Mc Graw-Hill.
- Brown, H. D. (2014). *Principles of Language Learning and Teaching*. 6th ed. New Jersey: Pearson.
- Byrne, D. (1987). *Teaching Oral English*. 2nd ed. London: Longman Group UK.
- Caffarella, R. (2002). *Planning: Programs for Adult Learners: A Practical Guide for Educations, Trainers and Staff Developers*. San Francisco: Jossey – Bass Publishers.
- Calderhead, K. and Shorrock, L. (1997). *Career Planning*. New York: Fawcett World Library.
- Chen, H. T. (1990). *Theory Driven Evaluation*. California: Sage Publications.
- Choi, S. (2000). Teaching English as a Foreign Language in Korean Middle School: Exploration of Communicative Language Teaching through Teachers' Beliefs and Self-Reported Classroom Teaching Practices. *Dissertation Abstracts International*, 60(80), 2838-A.
- Doughty, C. and Pica, T. (1986). Information-Gap Tasks: Do They Facilitate Second Language Acquisition. *TESOL Quarterly*, 20(1), 305–325.
- Dudley-Evans, T. and St. John, M. (2011). *Development in English for Specific Purposes*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Finocchiaro, M. and Bonomo, M. L. (1973). *Foreign Language Learners : A Guide for Teacher*. New York: Regents Publishing Company Inc.
- Fullan, M. and Hargreaves, A. (1992). *Understanding Teacher Development*. New York: Teachers College Press.
- Gay, L. R. (1985). *Educational Evaluation and Measurement*. Columbus: Charles E.Merrill.
- Glickman, C. D. (2004). *Supervision and Instructional Leadership : A Developmental Approach*. Boston: Allyn & Bacon Inc.
- Houle, C. O. (1996). *The Design of Education*. San Francisco: Jossey-Bass Inc.

- Johnson, K. and Morrow, K. (1981). *Communication in the Classroom Application and Methods for a Communication Approach*. London: Addison-Wesley Longman.
- Knowles, M. (1980). *The Modern Practice of Adult Education : What Is Andragogy*. Chicago: Follet.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining Sampling Size for Research Activities. *Journal of Education and Psychological Measurement*, 10(11), 308.
- Littlewood, W. (1983). *Communicative Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Littlewood, W. (1996). Autonomy: An Anatomy and a Framework. *System*, 24(4), 427–435.
- McClelland, D. C. (1988). Identifying Competencies with Behavioral-Event Interviews. *Psychological Science*, 9(5), 331–39.
- Miller, P. (1987). The Characteristics of Good Teacher. *English Teaching Forum*, 19(1), 40–41.
- Nadler, L. and Nadler, Z. (1989). *Developing Human Resources*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Palmer, T. M. (1978). *The In-Service Education of Teachers: Trends Processes and Prescriptions*. Massachusetts: Allyn and Bacon.
- Parry, S. B. (1997). *Evaluating the Impact of Training*. Virginia: American Society for training and Development.
- Richards, J. C. (2006). *Communicative Language Teaching Today*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Robin, R. (2014). *Blended Learning for Leadership*. North Carolina: Center for creative leadership white paper.
- Rogers, P. J. (2002). Program Theory: Not Whether Programs Work but How They Work. *Evaluation in Education and Human Services*, 49(1), 209–232.
- Schmidt, P. (2006). Frontier Production Functions. *Econometric Reviews*, 4(1), 289–328.
- Spark, P. and Loucks-Housley, S. (1989). Five Models of Staff Development for Teachers. *Journal of Staff Development*, 10(4), 40–57.

- Stufflebeam, A. J. (2007). *Evaluation Theory, Models, and Applications*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Styles, M. H. (1990). *Effective Model of Systematic Program Planning*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Su, M. H. (2003). *An Investigation of English Language Learning Strategies of Grade 5-6 Students in Taipei, Taiwan*. Ed.D. Dissertation in Submitted to the Faculty of the School of Education Spalding University.
- Wexley, K. N. and Latham, G. P. (1981). *Developing and Training Human Resources in Organizations*. Illinois: Scott Foresman and Company.
- Widdowson, H. G. (1979). *Teaching Language as Communication*. Oxford: Oxford University Press.
- Wilkins, D. A. (1976). *Notional Syllabuses*. Oxford: Oxford University Press.

ภาคผนวก

พหุบัณฑิตวิชเว

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุณ ปณฺ ทิโต ชีเว

ที่ ศร. 0530.5(2) /ว 936

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย นางสาวเอมอมร สายดำลิ่ง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนา โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวเอมอมร สายดำลิ่ง เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและแผน ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0985769839

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียน
ศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คำชี้แจง

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบ่งเป็น 3 ตอน จำนวน 4 หน้า

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ในประเด็นเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Type) 5 ระดับ โดยในแต่ละข้อให้ท่านพิจารณา สภาพปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร จากนั้นจึงพิจารณาต่อไปว่า สภาพที่พึงประสงค์ คือ ต้องการให้เป็นอย่างไร ซึ่งกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันหรือสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นได้โดยอิสระ

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

นางสาวเอมอมร สายคำลิ่ง

นิสิตสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ด้านหน้าของแต่ละข้อในตอนที่ 1 และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างข้อความที่ตรงกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในตอนที่ 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ตำแหน่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

3. วุฒิการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาตรี

ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในตำแหน่ง

น้อยกว่า 5 ปี

11 - 20 ปี

5 - 10 ปี

มากกว่า 20 ปี

รายการ	ระดับความคิดเห็น									
	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
4. มีความเหมาะสม ทันสมัย ถูกต้องและเป็นสื่อประสม										
5. ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน										
ด้านการวัดและประเมินผล										
1. มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน										
2. วัดและประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์										
3. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร										
4. นำผลการประเมินไปใช้ในการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้เรียน ตลอดจนปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์										
5. ใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน										

ที่ ศร. 0530.5(2) /ว 937

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงานแบบวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เรียน นายสุทัศน์ อนุพันธ์

ด้วย นางสาวเอมอมร สายดำสิง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนา โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เข้าศึกษาดูงานแบบวิธี ปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารสำหรับครู เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่าง ยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและแผน ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0985769839

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงาน
การศึกษาพิเศษ

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้ สร้างขึ้นเพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ภาษาอังกฤษในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำไปเป็นข้อมูลในการจัดทำโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล
นางสาวเอมอมร สายคำลิ่ง
นิสิตสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พหุ อนุ ทิ โด ชี เว

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง
2. สถานที่ทำการสัมภาษณ์
3. วัน เดือน ปี ที่ทำการสัมภาษณ์เวลา.....
4. ผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 : รายการสัมภาษณ์

การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัด
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ควรมี
วิธีการปฏิบัติอย่างไรบ้าง

1. ท่านมีวิธีการในการพัฒนาสมรรถนะครูเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีวิธีการในการพัฒนาสมรรถนะครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสาร อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีวิธีการในการพัฒนาสมรรถนะครูเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีวิธีการในการพัฒนาสมรรถนะครูเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ภาษาอังกฤษเพื่อการ
สื่อสาร อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

พหุบัณฑิต โท ชีวะ

ที่ ศร. 0530.5(2) /ว 938

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 กรกฎาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู
เรียน รองศาสตราจารย์ สมนึก ภัททิยธนี

ด้วย นางสาวเอมอมร สายดำสิง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนา
โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียน
ศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.
สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ
และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน
ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสารสำหรับครู เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและแผน ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0985769839

แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัด
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ
โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียน
ศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

- 5 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้มากที่สุด
- 4 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้มาก
- 3 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้น้อย
- 1 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้จะถือว่าเป็นความลับและ
ไม่มีการนำข้อมูลไปทำให้ท่านได้รับความเสียหายโดยเด็ดขาด จึงขอความกรุณาได้ตอบแบบสอบถาม
ทุกข้อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวเอมอมร สายคำลิ่ง

นิสิตสาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

เบอร์โทร. 061-4747393

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ - สกุล
2. ปัจจุบันทานดำรงตำแหน่ง
3. สังกัดหน่วยงาน
4. วุฒิการศึกษาสูงสุดสาขาวิชา
5. ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คำชี้แจง

1. โปรดพิจารณาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้เพียงใด

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละข้อมติโดยข้อมติแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้มากที่สุด
- 4 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้มาก
- 3 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้น้อย
- 1 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้น้อยที่สุด

3. หากท่านเห็นว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมประการใด กรุณาเขียนขอมูลลงในขอเสนอแนะ และความคิดเห็นเพิ่มเติม

พหุบัณฑิต ชีวะ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. หลักการ										
2. วัตถุประสงค์										
3. เนื้อหา										
3.1 ด้านหลักสูตร										
3.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน										
3.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน										
3.4 ด้านการวัดและประเมินผล										
4. วิธีการพัฒนา										
5. การประเมินผล										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

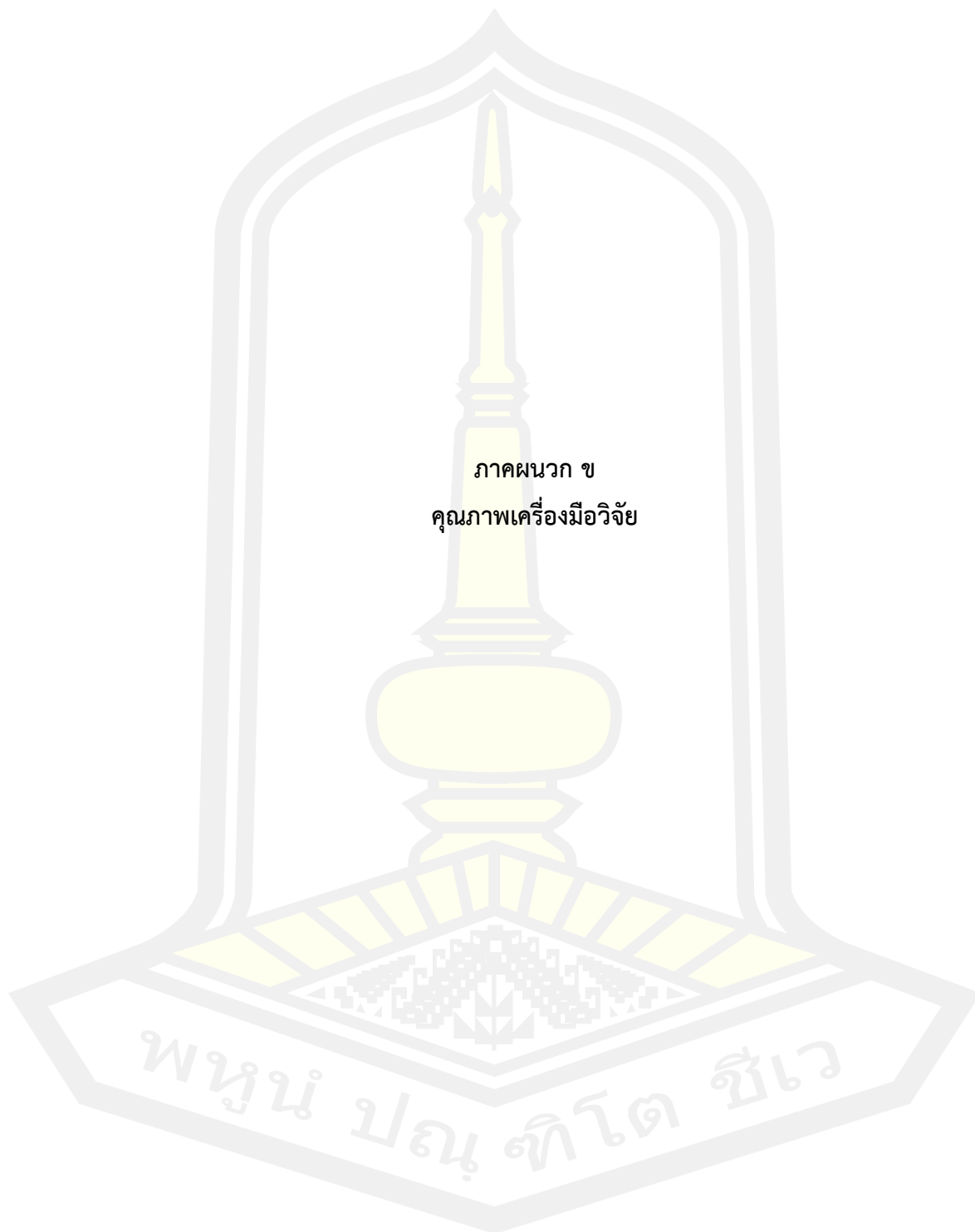
.....

.....

.....

.....

ผลการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (\bar{X}) ของแบบสอบถามที่เข้าเกณฑ์ โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	\bar{X}
ด้านหลักสูตร	
1. หลักสูตรในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น	1.00
2. หลักสูตรมีโครงสร้างเนื้อหาสาระประสบการณ์ยึดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา การจัดการเรียนรู้และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้	1.00
3. วิธีการ แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้มีประสิทธิภาพ	1.00
4. ใช้วิธีการประเมินผลสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้	0.80
5. หลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1.00
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	
1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา	1.00
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักจิตวิทยาและทักษะกระบวนการทางการเรียนรู้	1.00
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับธรรมชาติ ช่วงวัย ความสามารถ ความสนใจ และตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	1.00
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่นและชีวิตจริง	1.00
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการจัดลำดับเนื้อหาและประสบการณ์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงและมากที่สุด	1.00
ด้านสื่อการเรียนการสอน	
1. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน	1.00
2. มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน	1.00
3. มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน	1.00
4. มีความเหมาะสม ทันสมัย ถูกต้องและเป็นสื่อประสม	1.00
5. ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน	0.80
ด้านการวัดและประเมินผล	
1. มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน	1.00

รายการ	\bar{X}
2. วัดและประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1.00
3. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร	1.00
4. นำผลการประเมินไปใช้ในการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้เรียน ตลอดจนปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์	1.00
5. ใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน	1.00

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) และของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการ
เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู
สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่เข้าเกณฑ์

รายการ	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
ด้านหลักสูตร		
1. หลักสูตรในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น	0.46	0.27
2. หลักสูตรมีโครงสร้างเนื้อหาสาระประสบการณ์ยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา การจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้	0.80	0.61
3. วิธีการ แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	0.78	0.52
4. ใช้วิธีการประเมินผลสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้	0.84	0.59
5. หลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	0.85	0.64
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน		
1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา	0.88	0.78
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักจิตวิทยาและทักษะกระบวนการทางการเรียนรู้	0.84	0.78
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับธรรมชาติ ช่วงวัย ความสามารถ ความสนใจและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	0.85	0.79
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่นและชีวิตจริง	0.91	0.75
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการจัดลำดับเนื้อหาและประสบการณ์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้	0.74	0.85

รายการ	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงและมากที่สุด		
ด้านสื่อการเรียนการสอน		
1. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน	0.80	0.75
2. มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน	0.92	0.79
3. มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน	0.91	0.75
4. มีความเหมาะสม ทันสมัย ถูกต้องและเป็นสื่อประสม	0.91	0.71
5. ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน	0.86	0.71
ด้านการวัดและประเมินผล		
1. มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน	0.84	0.77
2. วัดและประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	0.76	0.53
3. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร	0.89	0.49
4. นำผลการประเมินไปใช้ในการช่วยเหลือ สนับสนุน ผู้เรียน ตลอดจนปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์	0.87	0.65
5. ใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน	0.89	0.31

ภาคผนวก ค

โปรแกรมเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู
สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

**โปรแกรมเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู
สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**

1. หลักการ

การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ให้มีประสิทธิภาพกับนักเรียน จำเป็นที่ต้องมีครูผู้สอนที่มีคุณภาพ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจึงมุ่งพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ให้มีสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้และกระบวนการปรับปรุงหลักสูตรด้วยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเมื่อจัดทำหลักสูตรเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนจะต้องนำหลักสูตรที่ได้จัดทำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องคำนึงถึงลำดับเนื้อหา ความเหมาะสมกับธรรมชาติ ช่วงวัย ความสามารถ ความสนใจและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล สภาพแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น ใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ ใช้กระบวนการนิเทศทางการศึกษาในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น มีสื่อการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่จัดการเรียนการสอน มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้เรียนมีส่วนร่วมใช้สื่อการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามความสามารถ ความถนัดและสนใจของนักเรียน โดยใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ วัดผลได้ครอบคลุมพฤติกรรมของนักเรียนทุกคน

โปรแกรมเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารในสังกัดสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้ใช้พัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. เนื้อหา

โปรแกรมเสริมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูสังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีขอบข่ายเนื้อหาแบ่งออกเป็น 4 Module ได้แก่

Module 1: ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย

1. การฝึกอบรม (6 ชั่วโมง)

1.1 บรรยาย ให้ความรู้ สรุปความหมายและความสำคัญของหลักสูตร แบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 หน่วย ได้แก่

หน่วยที่ 1 การวางแผนพัฒนาหลักสูตร

หน่วยที่ 2 หลักสูตรกับความต้องการของท้องถิ่น

หน่วยที่ 3 การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หน่วยที่ 4 แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

หน่วยที่ 5 การวัดและประเมินผลตามหลักสูตร

หน่วยที่ 6 การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เข้ารับการพัฒนา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาหลักสูตร

1.3 แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการพัฒนา ฝึกปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2. เรียนรู้โดยผู้อื่น (10 ชั่วโมง)

2.1 ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยการระดมความคิด จำนวน 5 ชั่วโมง

2.2 การศึกษาดูงาน จำนวน 5 ชั่วโมง

3. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (35 ชั่วโมง)

เป็นการบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงาน กิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาตนเอง

Module 2: ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. การฝึกอบรม (5 ชั่วโมง)

1.1 บรรยาย ให้ความรู้ สรุปความหมายและความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 หน่วย ได้แก่

หน่วยที่ 1 การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน

หน่วยที่ 2 การพัฒนาบุคลากรทางด้านการจัดการเรียนการสอน

หน่วยที่ 3 หลักจิตวิทยาและทักษะกระบวนการทางการเรียนรู้

หน่วยที่ 4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

หน่วยที่ 5 กระบวนการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

1.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เข้ารับการพัฒนา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.3 แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการพัฒนา ฝึกปฏิบัติการเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. เรียนรู้โดยผู้อื่น (10 ชั่วโมง)

2.1 ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยการระดมความคิด จำนวน 5 ชั่วโมง

2.2 การศึกษาดูงาน จำนวน 5 ชั่วโมง

3. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (35 ชั่วโมง)

เป็นการบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงาน กิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาตนเอง

Module 3: ด้านสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. การฝึกอบรม (4 ชั่วโมง)

1.1 บรรยาย ให้ความรู้ สรุปความหมายและความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 หน่วย ได้แก่

หน่วยที่ 1 การจัดทำทะเบียนควบคุมสื่อการเรียนการสอน

หน่วยที่ 2 การพิจารณาคัดเลือกและผลิตสื่อการเรียนการสอน

หน่วยที่ 3 ลักษณะของสื่อการเรียนการสอนที่ดี

หน่วยที่ 4 การพัฒนาและปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน

1.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เข้ารับการพัฒนา เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการจัดทำ ใช้ ปรับปรุง และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

1.3 แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการพัฒนา ฝึกปฏิบัติการจัดทำสื่อการเรียนการสอน

2. เรียนรู้โดยผู้อื่น (10 ชั่วโมง)

2.1 ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยการระดมความคิด จำนวน 5 ชั่วโมง

2.2 การศึกษาดูงาน จำนวน 5 ชั่วโมง

3. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (35 ชั่วโมง)

เป็นการบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงาน กิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาตนเอง

Module 4: ด้านการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย

1. การฝึกอบรม (2 ชั่วโมง)

1.1 บรรยาย ให้ความรู้ สรุปความหมายและความสำคัญของการวัดและประเมินผลแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 หน่วย ได้แก่

หน่วยที่ 1 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล

หน่วยที่ 2 การวัดและประเมินผลทางการศึกษา

1.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เข้ารับการพัฒนา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการวัดและประเมินผล

1.3 แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการพัฒนา ฝึกปฏิบัติการจัดทำเครื่องมือการวัดและประเมินผล

2. เรียนรู้โดยผู้อื่น (10 ชั่วโมง)

2.1 ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยการระดมความคิด จำนวน 5 ชั่วโมง

2.2 การศึกษาดูงาน จำนวน 5 ชั่วโมง

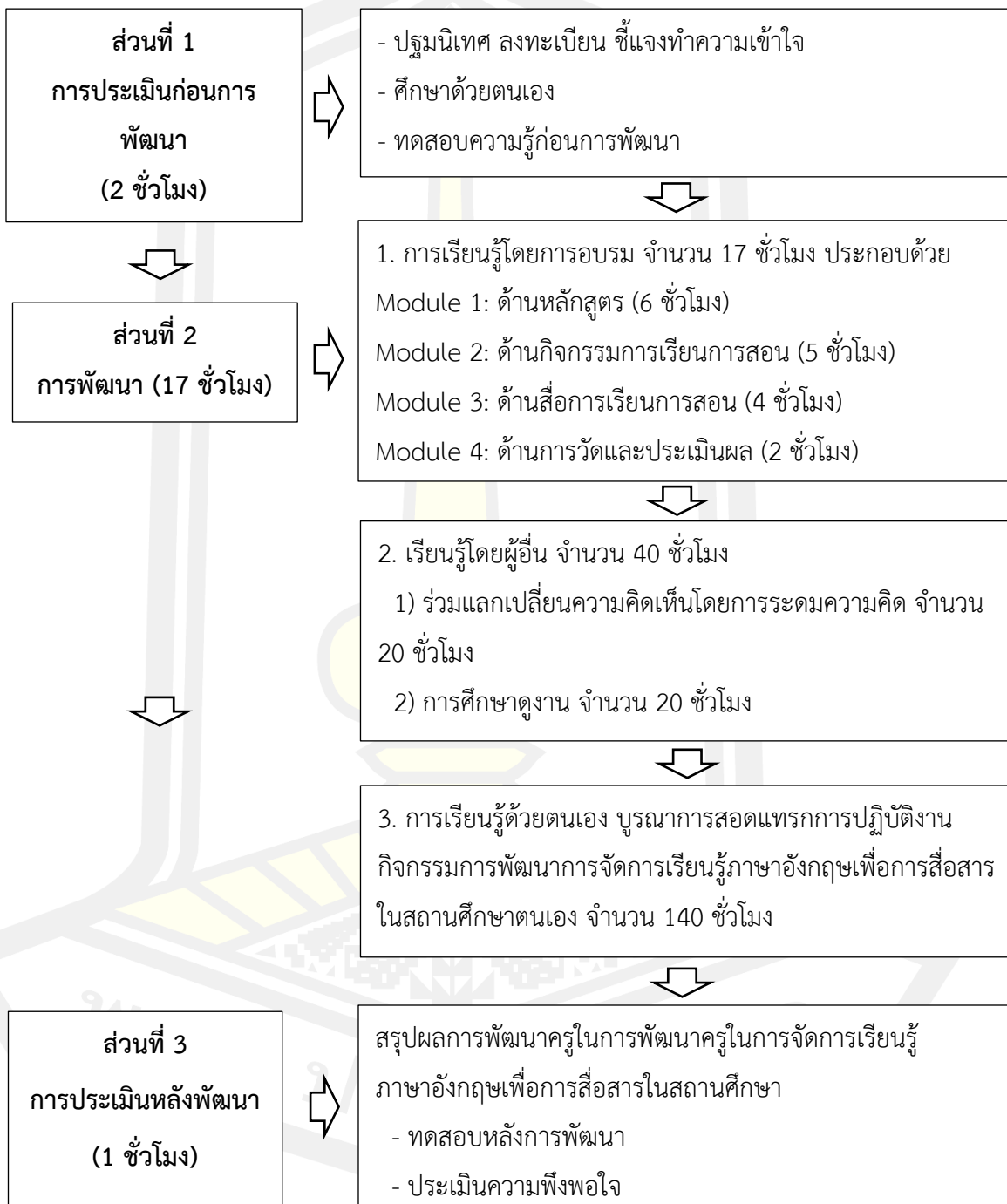
3. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (35 ชั่วโมง)

เป็นการบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงาน กิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานศึกษาตนเอง

4. วิธีการพัฒนา

ใช้วิธีการพัฒนา โดยยึดหลักการพัฒนาครูควรมีลักษณะผสมผสาน (Blended Learning: 70:20:10) ที่ดำเนินการอย่างมีระบบ หลากหลายวิธีการ ครอบคลุมทุกด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งมีความต่อเนื่อง เพื่อให้ครูแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพของตนให้เจริญเต็มที่ โดยมีการพัฒนา 3 ส่วน คือ 1) การเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 140 ชั่วโมง เป็นกระบวนการพัฒนาครูที่เน้นการลงมือทำ ได้ทดลองทำ (Experiential Learning) ผ่านจากประสบการณ์จริงจากการทำงานจริง ที่ได้มีโอกาสเรียนรู้และศึกษาจากงานประจำวัน เพื่อการพัฒนาทักษะหรือสมรรถนะที่จำเป็นในการทำงาน 2) การเรียนรู้จากผู้อื่น จำนวน 40 ชั่วโมง เป็นการเรียนรู้ในรูปแบบของการได้รับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) จากผู้บังคับบัญชา หรือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงาน ในบางครั้งก็สามารถใช้การประชุมทีม เพื่อที่จะได้เรียนรู้ซึ่งกันและกันในที่งาน และ 3) การฝึกอบรม จำนวน 20 ชั่วโมง เป็นการเข้ารับการพัฒนามาโปรแกรมการอบรม/สัมมนา ดังนี้

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู
สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (200 ชั่วโมง)

5. การประเมินผล

การประเมินผลการพัฒนาตามโปรแกรม ใช้การประเมินที่หลากหลาย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

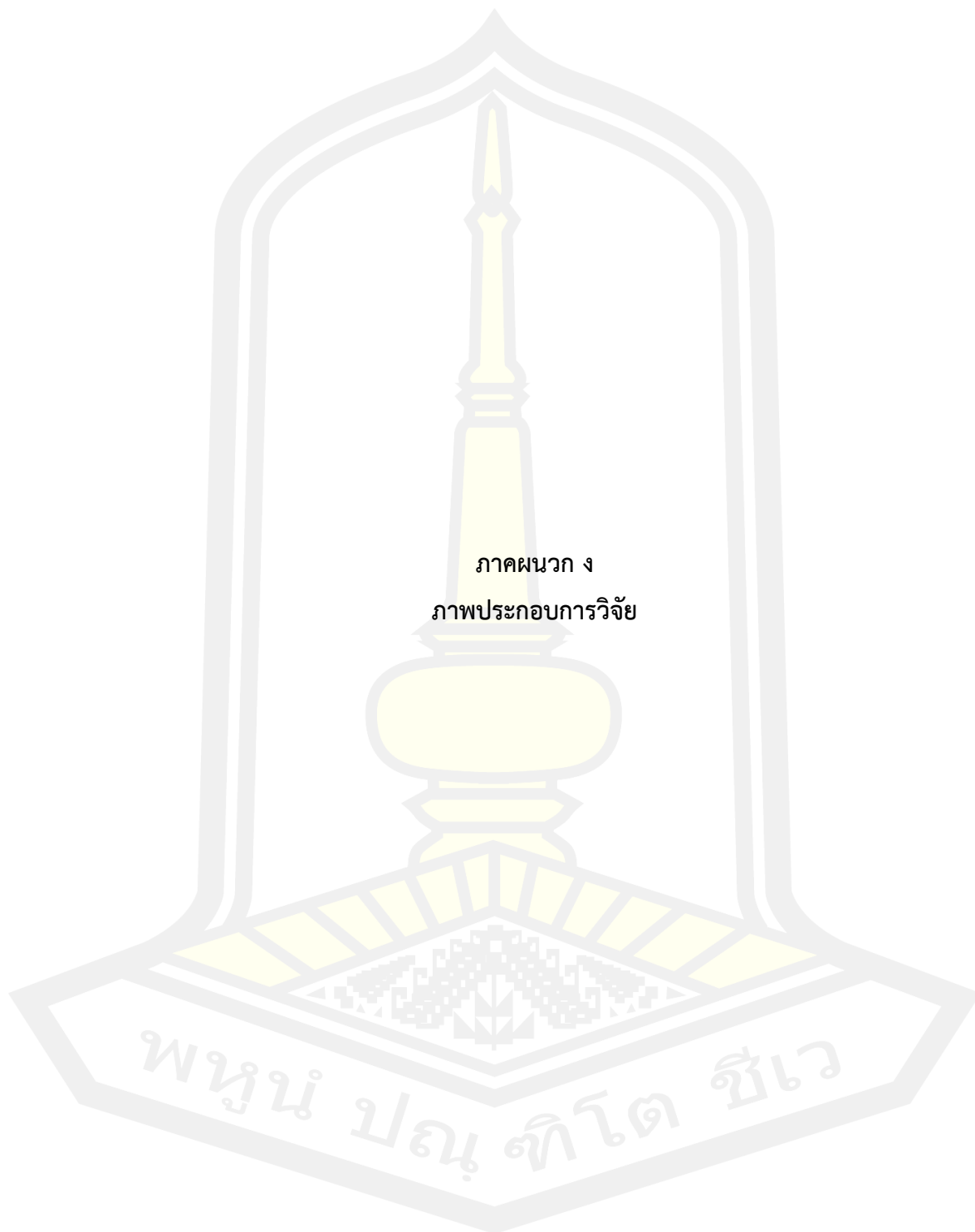
5.1 ประเมินก่อนการพัฒนา ได้แก่ ทดสอบความรู้ก่อนการพัฒนา

5.2 ประเมินระหว่างการพัฒนา ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม การทดสอบ การประเมินใบงานและใบกิจกรรม

5.3 การประเมินหลังการพัฒนา ได้แก่ ทดสอบหลังการพัฒนา ประเมินความพึงพอใจ ผู้เข้าร่วมการพัฒนาตามโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ต้องผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผล คือ 1) มีเวลาเข้ารับการพัฒนาและร่วมทำกิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาทั้งหมด 2) ผ่านการวัดและประเมินผลก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา และ 3) มีคะแนนจากการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาตามโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

คะแนนจากการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาตามโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน มีเกณฑ์การผ่านการประเมินร้อยละ 80 (80 คะแนน) แบ่งเป็น 1) ชิ้นงานเดี่ยว 50 คะแนน 2) ชิ้นงานกลุ่ม 30 คะแนน 3) การมีส่วนร่วมในกิจกรรม 20 คะแนน

3. การประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครู สังกัดโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ภาคผนวก ง
ภาพประกอบการวิจัย

พหุมนุ ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาพการศึกษารูปปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice)

ภาพการศึกษารูปแบบที่เป็นเลิศ (Best practice)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวเอมอมร สายดำลิ่ง
วันเกิด	วันที่ 29 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2529
สถานที่เกิด	อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 145 หมู่ 2 ตำบลสมสะอาด อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ธวัชบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ธวัชบุรี บ้านนิเวศน์ ตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2545 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสมสะอาดพิทยาสรรพ์ อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2548 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ธวัชบุรี อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2552 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พ.ศ. 2553 ประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาซีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พ.ศ. 2565 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ ปลูก ทัต ชีเว